

**UCHWAŁA NR X/74/2025
RADY GMINY KOŁACZKOWO**

z dnia 27 stycznia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata
2025 – 2035**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 16 b i art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r. poz.1283 ze zm.) Rada Gminy Kołaczkowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025 - 2035, która stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kołaczkowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy
Kołaczkowo

Małgorzata Jakubowska

Załącznik do uchwały Nr X/74/2025
Rady Gminy Kołaczkowo
z dnia 27 stycznia 2025 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY KOŁACZKOWO NA LATA 2025-2035

KOŁACZKOWO

Spis treści

Wykaz skrótów	4
Wprowadzenie	5
Metodologia opracowania Strategii.....	8
Podstawy prawne.....	10
Spójność z dokumentami strategicznymi.....	13
Dokumenty krajowe	13
Dokumenty regionalne.....	14
Dokumenty lokalne	14
Metodologia badań społecznych	15
Wybór metod i technik badawczych	15
Dobór próby i narzędzie badawcze	16
Charakterystyka gminy Kołaczkowo	17
Położenie	17
Sytuacja demograficzna	18
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza	20
Edukacja i wychowanie	22
Kultura, sport i rekreacja.....	25
Opieka zdrowotna	28
Bezpieczeństwo publiczne.....	29
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej	29
Gminny system pomocy społecznej	36
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.....	40
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy.....	41
Struktura badanej próby	41
Problemy społeczne	43
Problem alkoholowy.....	44
Problem nikotynowy	46
Problem narkotykowy	47
Problem przemocy	48
Korzystanie z urządzeń elektronicznych.....	52

Uczestnictwo w grach hazardowych	54
Inne uzależnienia behawioralne.....	55
Rynek pracy	56
Ubóstwo i wykluczenie społeczne.....	57
Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami	58
Zdrowie psychiczne	61
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów	62
Struktura badanej próby	62
Problem alkoholowy.....	64
Problem nikotynowy	65
Problem narkotykowy	65
Problem przemocy	67
Korzystanie z urządzeń elektronicznych.....	71
Uczestnictwo w grach hazardowych	73
Zdrowie psychiczne	73
Zaburzenia odżywiania	74
Sytuacja społeczna gminy Kołaczkowo	76
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej.....	76
Wsparcie osób z niepełnosprawnością	80
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	84
Przeciwdziałanie przemocy domowej	90
Aktywność i integracja społeczna seniorów.....	93
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób	97
podlegających wykluczeniu społecznemu.....	97
Wsparcie osób z problemem ubóstwa	100
Zdrowie psychiczne	104
Część programowa	106
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych	107
Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	108
Cel strategiczny nr 1	109
Cel strategiczny nr 2	112
Cel strategiczny nr 3	115

Cel strategiczny nr 4	118
Cel strategiczny nr 5	120
Cel strategiczny nr 6	123
Ramy finansowe Strategii.....	124
System wdrażania Strategii	125
System aktualizacji Strategii.....	126
Komunikacja społeczna i promocja Strategii.....	127
Monitoring i ewaluacja.....	128
Wnioski i podsumowanie	132
Bibliografia	134
Spis rysunków, tabel, wykresów.....	135
Spis rysunków	135
Spis tabel	135
Spis wykresów	137

Wykaz skrótów

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

GOK – Gminny Ośrodek Kultury im. Wł. Reymonta w Kołaczkwie

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkwie

GUS – Główny Urząd Statystyczny

IPiN – Instytut Psychiatrii i Neurologii

KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom

NGO (ang. non-government organization) – organizacja pozarządowa

NK – procedura „Niebieskie Karty”

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PFRON – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny

pp. – punkt procentowy

PP – Posterunek Policji w Kołaczkwie

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

UG – Urząd Gminy Kołaczkowo

ZI – Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej

Wprowadzenie

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX w. były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych i powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze oraz społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej, uwydatniając stare i generując nowe ryzyka socjalne. Na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi skutkami dla rynku pracy, rozwarstwienie społeczne pociągające za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększenie skali ubóstwa, ujawnianie się nowych konfliktów społecznych, wzrost zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa².

¹ Kwaśniewski J., *Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych*.

² N. G. Pikuła, M. Grewiński, E. Zdebska, W. Glanc, *Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa*, Kraków 2020, s. 9-16.

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji³.

Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035⁴ jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Strategia będzie służyć osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

³ E. Bedyk, P. Buras, *Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas*, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7.

⁴ Na potrzeby niniejszego opracowania dla występujących w tekście sformułowań „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035” stosowana będzie skrócona nazwa „Strategia”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035 zawiera kilka części składowych: charakterystykę Gminy, diagnozę sytuacji społecznej oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- ▶ wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- ▶ wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- ▶ zdrowie psychiczne,
- ▶ profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- ▶ przeciwdziałanie przemocy domowej,
- ▶ aktywność i integracja społeczna seniorów,
- ▶ promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- ▶ wsparcie osób z problemem ubóstwa.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli na zapewnienie mieszkańcom gminy Kołczkowo dogodnych warunków do rozwoju i przyczyni się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa społecznego.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Lp.	Etap	Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza bieżącej sytuacji, problemów, barier oraz potencjału umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych, czyli bieżącej dokumentacji urzędowej, danych demograficzno-gospodarczych oraz trendów społecznych. Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczają również przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie misji i wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie prawidłowo przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych występujących na terenie Gminy. Identyfikacja ich i określenie kompleksowych działań minimalizujących ich skalę zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.
4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem Strategii jest określenie planu, zgodnie z którym ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają niebagatelny wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego w trakcie i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.

Źródło: opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy lub powiatu, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Podstawą jurystyczną do opracowania niniejszej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283), która stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy „opracowanie oraz realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”⁵.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
6. ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka

1. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

⁵ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283)

8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich.

Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałaniu uzależnieniom

1. ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego

1. ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego,
10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,

13. ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
14. ustawa z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej.

Akty prawne normujące aspekty finansowe

1. ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju

1. ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej zawartymi w dokumentach strategicznych realizowanych na poziomie krajowym, regionalnym oraz lokalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- ▶ **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.
- ▶ **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia⁶.
- ▶ **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- ▶ Strategia Demograficzna 2040,
- ▶ Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- ▶ Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030,
- ▶ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,

⁶ *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.*

- ▶ Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- ▶ Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.).

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznymi dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Kołaczkowo są: Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku, Strategia Polityki Społecznej dla Wielkopolski do 2030 roku, Strategia rozwoju powiatu wrzesińskiego do roku 2030 oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Wrzesińskim na lata 2021-2026.

Dokumenty lokalne

Najistotniejszym dokumentem strategicznym na poziomie lokalnym jest Strategia Rozwoju Gminy Kołaczkowo na lata 2015-2025, odpowiadająca na zachodzące zmiany w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Dokument wyznacza podstawowe kierunki rozwoju, które mają za zadanie zapewnić odpowiednią jakość i poziom życia mieszkańców, równocześnie przeciwdziałając negatywnym zjawiskom i barierom. Strategia Rozwoju Gminy Kołaczkowo na lata 2015-2025 wyznacza 3 cele strategiczne:

- ▶ Zapewnienie dogodnych warunków życia na terenie Gminy,
- ▶ Zapewnienie dobrych warunków prowadzenia działalności gospodarczej,
- ▶ Zapewnienie wysokiego poziomu usług społecznych.

Metodologia badań społecznych

Punktem wyjścia wszelkiej interwencji socjalnej jest diagnoza, będąca niezbędnym elementem poprawnie zaplanowanego procesu zmian. Pomaga ona zidentyfikować negatywne, nieakceptowane zjawiska, a także niezaspokojone potrzeby i oczekiwania mieszkańców.

Celem takiej diagnozy jest poznanie problemów, a przedmiotem są różne zjawiska społeczne. O diagnozie społecznej w węższym znaczeniu mówimy, gdy badania dotyczą rozpoznawania zdarzeń i sytuacji społecznych ze względu na ich dotkliwość i potrzebę zmian. Zgodnie z tą definicją, przedmiotem badania są zdarzenia i sytuacje społecznie dotkliwe, celem – zmiana społeczna, efektem zaś – przede wszystkim wnioski i zalecenia dla praktyki⁷.

Niniejsza diagnoza realizowana przez gminę Kołaczkowo ma na celu ukazanie skali różnych problemów społecznych występujących wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów.

Wybór metod i technik badawczych

W celu poznania opinii oraz postaw mieszkańców gminy Kołaczkowo zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań. Przez metodę badawczą rozumie się na ogół system założeń i reguł pozwalających na takie uporządkowanie praktycznej lub teoretycznej działalności, aby można było osiągnąć cel, do jakiego się świadomie zmierza⁸. Wyróżnia się metody ilościowe i jakościowe. Zarówno jedne, jak i drugie są użyteczne w prowadzeniu badań socjologicznych. Badania wśród dorosłych mieszkańców oraz uczniów zostały wykonane zgodnie z metodą ilościową za pomocą techniki **CAWI** (ang. Computer Assisted Web Interviews), zakładającej przeprowadzenie badań za pomocą kwestionariuszy ankiet udostępnianych drogą elektroniczną. Pozwala ona na anonimowość, dzięki czemu osoby biorące udział w badaniu czują się swobodnie.

⁷ Szatur – Jaworska B., *Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej*, s. 109.

⁸ Sztumski J., *Wstęp do metod i technik badań społecznych*, s. 60.

Dobór próby i narzędzie badawcze

Najczęściej badana zbiorowość jest zbyt liczna, aby objąć działaniami jej wszystkich członków, dlatego wybiera się grupę reprezentatywną. Wykorzystany w diagnozie losowy dobór próby umożliwił pogłębienie badanych zjawisk związanych bezpośrednio z zagrożeniami społecznymi na terenie Gminy oraz uzyskanie informacji i opinii z różnych środowisk. Badania zostały przeprowadzone w październiku 2024 roku i wzięło w nich udział **102 dorosłych mieszkańców** oraz **161 uczniów** z terenu gminy Kołaczkowo. Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych, składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru.

W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o +/- 1,0 pp. od 100%.

Charakterystyka gminy Kołaczkowo

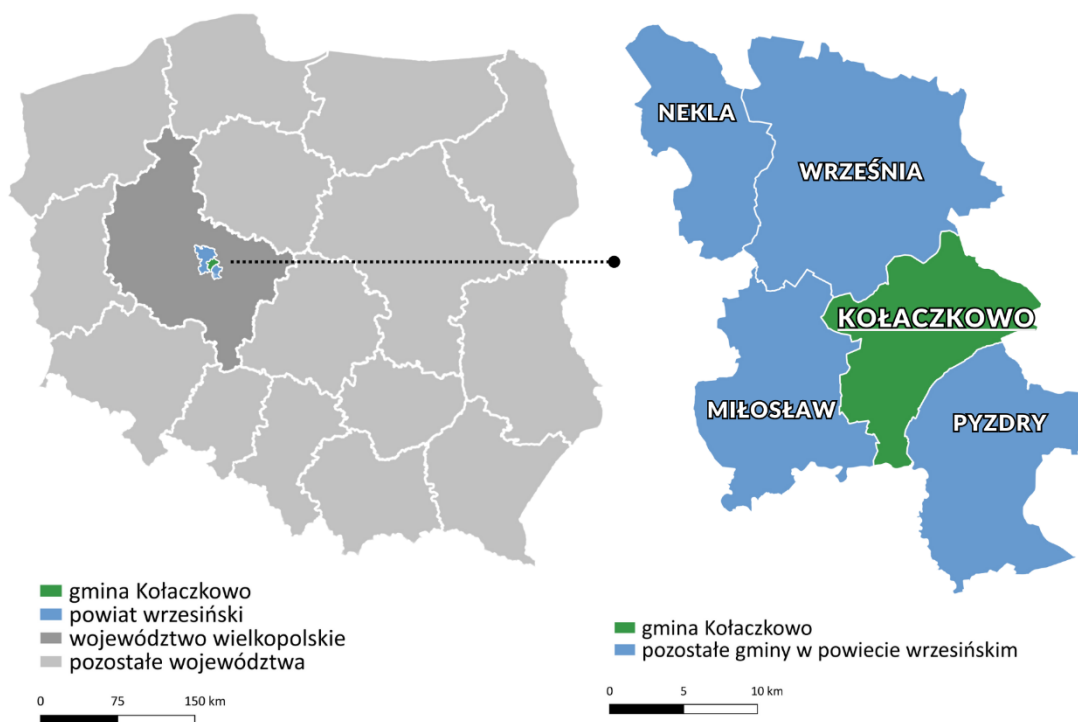
Położenie

Kołaczkowo jest gminą wiejską położoną w powiecie wrzesińskim, w województwie wielkopolskim. Zajmuje powierzchnię 115,9 km², co stanowi 16,5% powiatu oraz 0,4% całego województwa. Graniczy ona z gminami: Września, Miłosław, Pyzdry (powiat wrzesiński), Strzałkowo, Łądek (powiat słupecki) oraz Żerków (powiat jarociński). Na sieć osadniczą Gminy składa się 17 jednostek pomocniczych: Bieganowo, Budziłowo, Borzykowo, Cieśle Wielkie, Cieśle Małe, Gałęzowice, Gorazdowo, Grabowo Królewskie, Krzywa Góra, Kołaczkowo, Łagiewki, Sokolniki, Sławie, Szamarzewo, Wszembórz, Zieliniec oraz Żydowo.

Przez północną część Gminy przebiega autostrada A2. Ponadto na główny układ komunikacyjny Gminy składa się droga wojewódzka nr 442, łącząca Wrześnię z Kaliszem oraz droga wojewódzka nr 441 relacji Miłosław – Borzykowo. Sieć drogową uzupełniona jest przez ciągi komunikacyjne o znaczeniu lokalnym.

Gmina odznacza się znacznym potencjałem przyrodniczym – na jej obszarze występuje wiele form ochrony przyrody, w tym: Nadwarciański Park Krajobrazowy, Obszar Chronionego Krajobrazu „Szwajcaria Żerkowska”, Pyzdrowski Obszar Chronionego Krajobrazu, a także Ostoja Nadwarciańska oraz Dolina Środkowej Warty (obszary Natura 2000). Gmina Kołaczkowo, korzystając z wysokiej jakości gleb występujących na jej terenie, sprzyjających prowadzeniu wysoko towarowych gospodarstw rolnych, opiera swój rozwój na rolnictwie. Dzięki unikalnym walorom przyrodniczo-krajobrazowym, szczególnie w rejonie Borkowa i Sławia, Gmina rozwija również funkcje rekreacyjne i turystyczne, stając się atrakcyjnym miejscem dla odwiedzających.

Rysunek 1. Położenie gminy Kołaczkowo

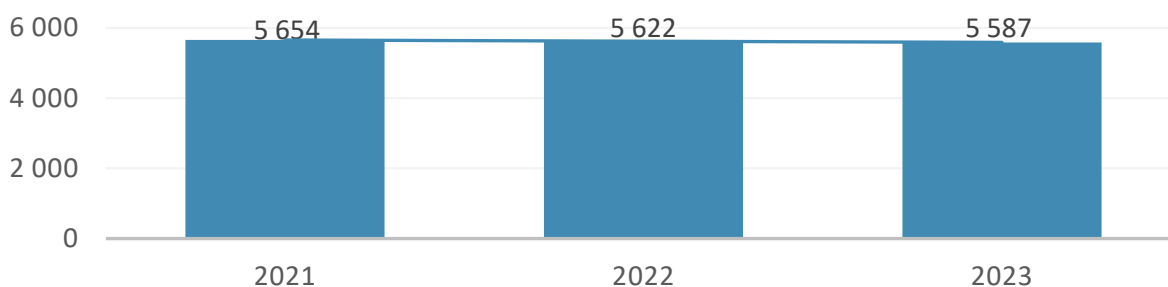
Źródło: opracowanie własne

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Kołaczkowo w 2023 roku zamieszkiwało 5 587 osób (stan na 31 grudnia 2023 roku). Na przestrzeni analizowanych trzech lat liczba mieszkańców uległa spadkowi o 1,2%.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kołaczkowo w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Kołaczkowo w 2023 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -0,89 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował wyższe wartości zarówno w porównaniu do powiatu wrzesińskiego (-1,79), jak i województwa wielkopolskiego (-2,18). Na przestrzeni ostatnich lat w Gminie zauważalny jest wzrost przyrostu naturalnego na 1 000 ludności: w 2021 roku wynosił on -2,81, w 2022 roku było to -1,24, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie kształtował się na poziomie -0,89. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Kołaczkowo w porównaniu do powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
gmina Kołaczkowo	-2,81	-1,24	-0,89
powiat wrzesiński	-2,64	-1,52	-1,79
województwo wielkopolskie	-2,74	-2,16	-2,18

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Struktura ludności w gminie Kołaczkowo według ekonomicznych grup wieku w roku 2023 przedstawiała się następująco:

- ▶ 20,5 mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia;
- ▶ 58,9% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia;
- ▶ 20,6% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Na przestrzeni analizowanych lat udział osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym w ogóle liczby ludności ulegał spadkowi. Tendencje wzrostowe dostrzec można w przypadku odsetka osób w wieku poprodukcyjnym (o 1,6 pp.). Udział osób w poszczególnych ekonomicznych grupach wiekowych w Gminie prezentuje się na nieco odmiennym poziomie w odniesieniu do wskaźników w województwie wielkopolskim i w całym kraju. W 2023 roku w województwie było to 19,4% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,8% w wieku produkcyjnym oraz 21,8% w wieku poprodukcyjnym, natomiast w Polsce – 18,2% osób w wieku przedprodukcyjnym, 58,4% w wieku produkcyjnym oraz 23,3% w wieku poprodukcyjnym⁹.

⁹ dane za 2023 rok

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Kołaczkowo w latach 2021-2023 (w procentach)

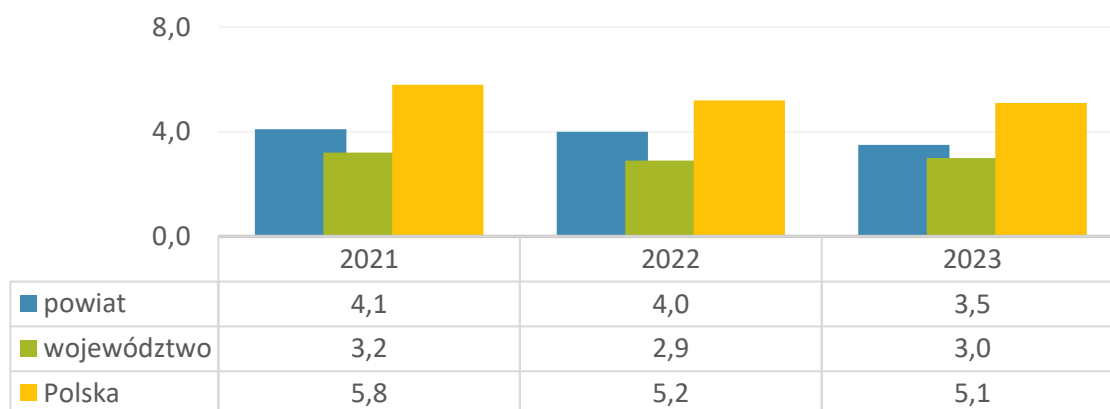
wyszczególnienie	2021	2022	2023
wiek przedprodukcyjny	21,2	21,0	20,5
wiek produkcyjny	59,8	59,3	58,9
wiek poprodukcyjny	19,0	19,7	20,6

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

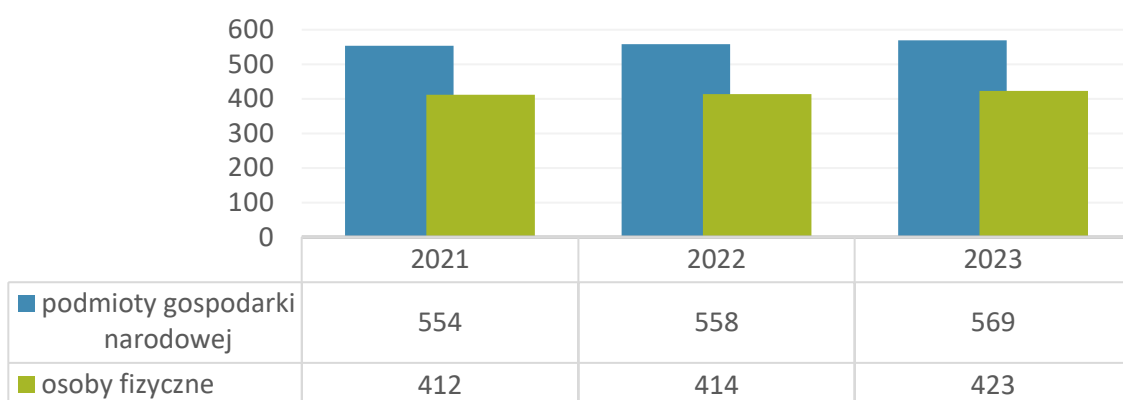
Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu wrzesińskiego. W 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie wynosiła 3,5%, a więc była wyższa w porównaniu do województwa (3,0%), ale niższa w stosunku do kraju (5,1%). W powiecie wrzesińskim stopa bezrobocia rejestrowanego w omawianym okresie uległa zmniejszeniu o 0,6 pp. Tendencje spadkowe dostrzegalne są również w województwie wielkopolskim, jak i w skali całego kraju. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wrzesińskim na przestrzeni lat 2021-2023 w porównaniu do województwa wielkopolskiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Kołaczkowo na koniec 2023 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było łącznie 569 podmiotów gospodarki narodowej, w tym większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w liczbie 423 (74,3%). Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Kołaczkowo ulegała systematycznemu wzrostowi.

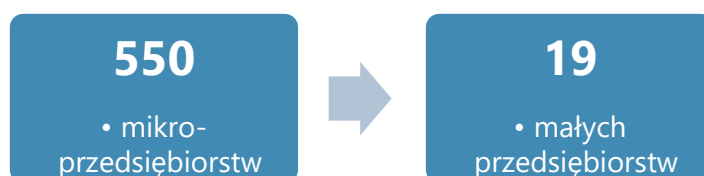
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w gminie Kołaczkowo według klas wielkości to mikro-przedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – jest ich 550 (stan na koniec 2023 roku). Ponadto działalność prowadzi również 19 małych przedsiębiorstw zatrudniające 10-49.

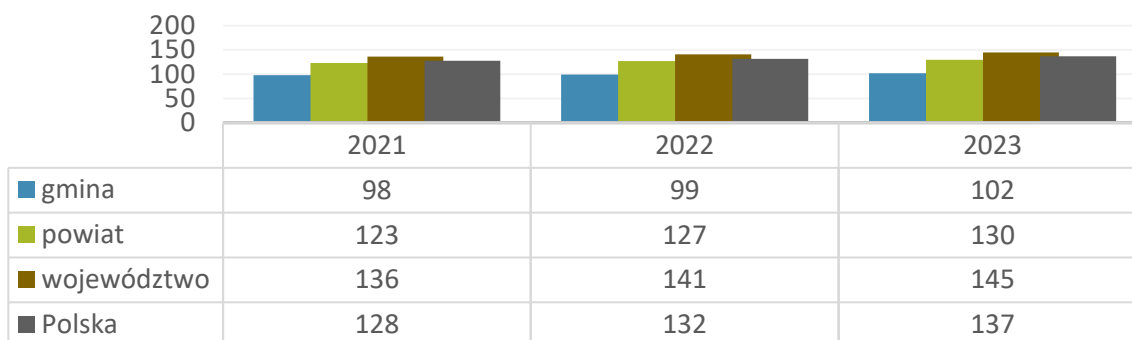
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Kołaczkowo według klas wielkości (stan na koniec 2023 roku)

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Porównując wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 000 ludności można zaobserwować mniej korzystną sytuację w Gminie niż w przypadku powiatu, województwa oraz kraju. Analizując zaprezentowane dane można zauważyć, że w 2023 roku wskaźnik dla gminy Kołaczkowo wynosił 102 podmioty gospodarcze na 1 000 ludności, w powiecie wrzesińskim było to 130 podmiotów, w przypadku województwa wielkopolskiego – 145, natomiast w kraju – 137. Na przestrzeni analizowanych lat zauważalny jest jego stopniowy wzrost we wszystkich analizowanych jednostkach, a w przypadku gminy Kołaczkowo kształtuje się on na poziomie 4,1%. Szczegółowe dane przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim, województwie wielkopolskim oraz Polsce w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Edukacja i wychowanie

W 2023 roku na analizowanym terenie funkcjonowały 4 jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym była gmina Kołaczkowo:

- ▶ Zespół Szkolno- Przedszkolny w Kołaczkowie, w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa im. Wł. St. Reymonta w Kołaczkowie oraz Przedszkole „Jarzębinka” w Kołaczkowie,
- ▶ Szkoła Podstawowa w Bieganowie,
- ▶ Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Grabowie Królewskim,
- ▶ Szkoła Podstawowa im. Królowej Jadwigi w Sokolnikach.

Ponadto, funkcjonują również 3 jednostki systemu oświaty, prowadzące przez inne podmioty:

- ▶ Społeczna Szkoła Podstawowa we Wszemborzu,
- ▶ Niepubliczne Przedszkole „Bajeczny Zakątek” we Wszemborzu,
- ▶ Niepubliczne Przedszkole „Misiowa Chatka” w Borzykowie.

Na terenie Gminy nie funkcjonuje placówka zapewniająca opiekę nad dziećmi do lat 3.

W ramach edukacji przedszkolnej, w gminie Kołaczkowo funkcjonuje jedno przedszkole oraz 7 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Biorąc pod uwagę placówki publiczne, w analizowanym okresie ogólna liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym zwiększyła się ze 156 w roku szkolnym 2020/2021 do 160 w roku 2023/2024. Jak wynika z przedstawionych danych, najwięcej wychowanków uczęszcza do Przedszkola „Jarzębinka” w Kołaczkowie (53) oraz do oddziału przedszkolnego Szkoły Podstawowej w Sokolnikach (46), zaś najmniej do oddziału przedszkolnego przy Szkole Podstawowej w Grabowie Królewskim (9). Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba dzieci w przedszkolach w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Szkoła Podstawowa w Bieganowie	14	14	7	13
Szkoła Podstawowa w Grabowie Królewskim	16	17	12	9
Szkoła Podstawowa w Sokolnikach	54	55	56	46
Szkoła Podstawowa w Kołaczkowie	25	15	17	39
Przedszkole „Jarzębinka” w Kołaczkowie	47	49	54	53
SUMA	156	150	146	160

Źródło: Raport o stanie gminy Kołaczkowo za lata 2021-2023

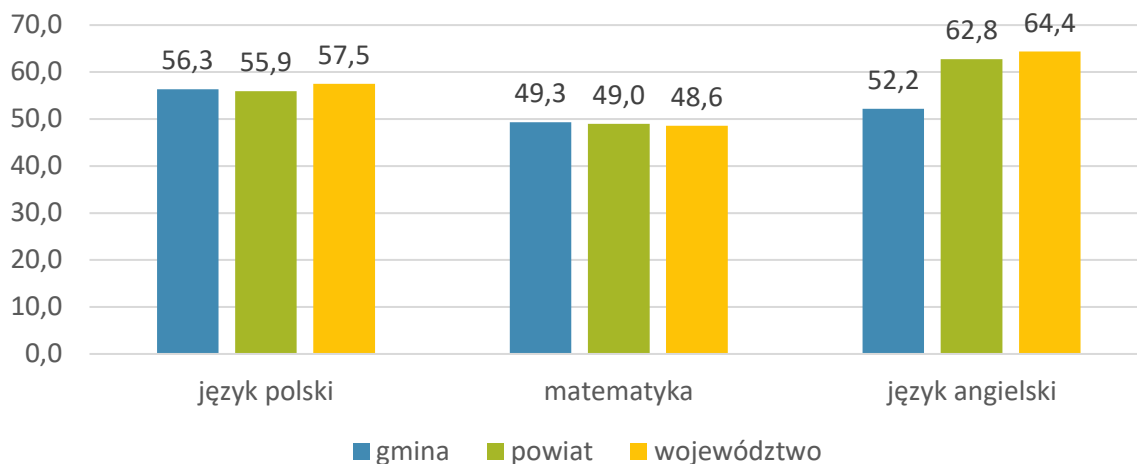
W roku szkolnym 2023/2024 do szkół podstawowych uczęszcza 398 uczniów, z czego największą część stanowią uczniowie Szkoły Podstawowej w Kołaczkowie (139) oraz Szkoły Podstawowej w Sokolnikach (136), a najmniejszą – Szkoły Podstawowej w Grabowie Królewskim (42). W porównaniu do roku bazowego, w roku szkolnym 2023/2024 we wszystkich placówkach oświatowych liczba uczniów uległa zmniejszeniu, z wyjątkiem Szkoły Podstawowej w Sokolnikach, w przypadku której dostrzegalny jest niewielki wzrost. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 5. Liczba uczniów w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024
Szkoła Podstawowa w Bieganowie	103	103	93	81
Szkoła Podstawowa w Grabowie Królewskim	47	51	43	42
Szkoła Podstawowa w Sokolnikach	133	139	128	136
Szkoła Podstawowa w Kołaczkowie	142	147	143	139
SUMA	425	440	407	398

Źródło: Raport o stanie gminy Kołaczkowo za lata 2021-2023

Na poniższym wykresie przedstawione zostały wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Kołaczkowo w porównaniu do średniej dla powiatu wrzesińskiego oraz województwa wielkopolskiego. Z zebranych danych wynika, że w porównaniu do powiatu młodzi mieszkańcy Gminy uzyskali nieznacznie wyższe wyniki z języka polskiego (56,3%) oraz matematyki (49,3%), a zarazem niższe z języka angielskiego (52,2%). Względem województwa wielkopolskiego, uczniowie z terenu Gminy uzyskali wyższy wynik z matematyki. Szczegółowe dane przedstawiono na wykresie poniżej.

Wykres 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2024 roku uczniów z gminy Kołaczkowo, powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego

Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl/>

Należy podkreślić, że w każdej placówce oświatowej dostępna jest pomoc psychologiczno-pedagogiczna, w ramach której oferowane są zajęcia logopedyczne, korekcyjno-kompensacyjne, dydaktyczno-wyrównawcze, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, a także o charakterze terapeutycznym.

Gmina Kołaczkowo wspiera uczniów poprzez przyznawanie stypendiów socjalnych, które mają na celu wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin znajdujących się w trudniejszej sytuacji materialnej. W roku szkolnym 2020/2021 stypendium szkolne otrzymało 61 uczniów, w roku szkolnym 2021/2022 – 79, z kolei w roku szkolnym 2022/2023 było to 81 uczniów¹⁰.

Kultura, sport i rekreacja

Główną instytucją działającą w zakresie kultury na terenie Gminy jest **Gminny Ośrodek Kultury im. Wł. Reymonta w Kołaczkowie**, będący samorządową instytucją kultury. Jego głównym celem jest tworzenie, prezentacja, upowszechnienie, zaspokajanie i zapewnienie dostępu do dóbr kultury, stwarzając bogatą ofertę zajęć zarówno dla dzieci i młodzieży, dorosłych, jak i osób starszych. GOK realizuje swoją działalność na terenie wszystkich sołectw gminy Kołaczkowo.

¹⁰ Raport o stanie gminy Kołaczkowo za lata 2021-2023

Wśród wydarzeń organizowanych w Gminie w 2023 roku wyróżnić można m.in.:

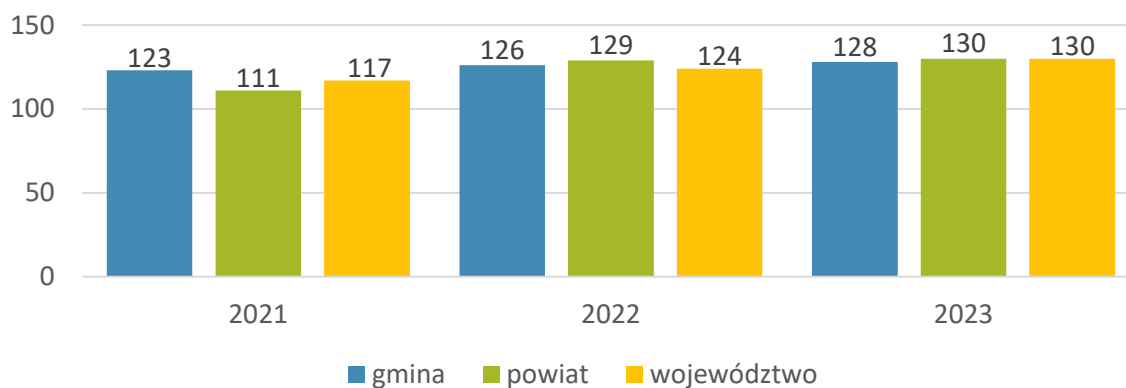
- ▶ Konkurs plastyczny „Twórczość Wisławy Szymborskiej uchwycona w obrazie”,
- ▶ Obchody 105. rocznicy Powstania Wielkopolskiego,
- ▶ Mikołajki w Borzykowie,
- ▶ Narodowe Czytanie w Zielińcu,
- ▶ Lato z GOK (wycieczka do Gniezna i Grzybowa, wycieczka do Funmili w Środzie Wielkopolskiej, wycieczka do Jarocina, wycieczka do Czeszewa, manualne zajęcia wakacyjne, kulinarne zajęcia wakacyjne (30 zajęć w sołectwach),
- ▶ Spotkanie autorskie z Wiesławem Drabikiem w Kołaczkowie,
- ▶ Noc Muzeów – „Cztery pory roku – śladami Reymonta” (wernisaż fotograficzny), pokaz zabytkowych aut, koncert grupy Jakuba Drozda, jubileusz 5-lecia Muzycznego Poddasza, pokaz kulinarny,
- ▶ Tydzień Bibliotek (lekcje biblioteczne w Bibliotece Publicznej w Sokolnikach i Kołaczkowie),
- ▶ 13. Rajd Rowerem po Książkę,
- ▶ Powitanie wiosny w Bibliotece Publicznej w Sokolnikach,
- ▶ 45. Międzywojewódzki Pieszy Rajd Reymontowski,
- ▶ Turniej piłki siatkowej,
- ▶ Konkurs chórków dziecięcych „Hej kolęda, kolęda!” Kołaczkowo,
- ▶ Ferie zimowe z GOK: zajęcia w bibliotekach, seanse kinowe, turniej FIFA, zajęcia manualne, warsztaty LEGO, teatrzyk objazdowy.

Dodatkowym zasobem w zakresie kultury jest **Kino za Rogiem w Kołaczkowie**, będącym małym kinem społecznościowym z 20 miejscami, działającym od 2022 roku w ramach sieci małych kin. Seanse odbywają się głównie w weekendy, a terminy dla szkół i grup zorganizowanych ustalane są indywidualnie. W 2023 roku odbyły się 142 seanse, które zgromadziły 1 898 widzów. Kino pełni także funkcję miejsca spotkań mieszkańców, szkoleń, prób wokalnych, zajęć teatralnych oraz wakacyjnych turniejów e-sportowych dla dzieci.

W ramach GOK działalność prowadzi **Biblioteka Publiczna Gminy Kołaczkowo**, zlokalizowana w czterech miejscowościach: Kołaczkowo, Borzykowo, Sokolniki oraz Grabowo Królewskie. Pełni ona zadania dotyczące rozwoju i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców. Biblioteka realizuje podstawowe działania statutowe w zakresie gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów oraz w zakresie promocji książki, biblioteki i czytelnictwa wśród lokalnej społeczności.

Poniższy wykres prezentuje dostępne dane w zakresie liczby czytelników bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim oraz województwie wielkopolskim w latach 2021-2023. Na podstawie danych statystycznych można dostrzec, że liczba czytelników w Gminie na przestrzeni analizowanych lat uległa stopniowemu zwiększeniu, osiągając w 2023 roku wartość 128. W omawianym okresie wskaźnik wykazywał tendencje wzrostowe w przypadku wszystkich analizowanych jednostek. W ostatnim roku poddanym analizie wskaźnik odnotowany dla Gminy przyjmował nieco niższe wartości w porównaniu do województwa i powiatu. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 6. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim oraz województwie wielkopolskim w latach 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

Opieka zdrowotna

Podstawowymi jednostkami działającymi na terenie gminy w zakresie opieki zdrowotnej są: Przychodnia „AR-Med” oraz Przychodnia „Eskulap”.

W 2023 roku gmina Kołaczkowo realizowała szereg działań profilaktycznych, mających na celu promocję zdrowia i wczesne wykrywanie chorób. W ramach tych inicjatyw przeprowadzono bezpłatne badania mammograficzne dla mieszkanki Gminy, a także badania wzroku w partnerstwie z TOP Optyka Karczew oraz mobilnym punkcie Opto-BUS. Dodatkowo w roku szkolnym 2022/2023 Gmina wzięła udział w Ogólnopolskim Programie Profilaktyki Czerniaka, skierowanym do uczniów, który miał na celu edukację w zakresie wczesnego wykrywania zmian nowotworowych. Działania te podkreślają zaangażowanie gminy w ochronę zdrowia mieszkańców i budowanie świadomości prozdrowotnej wśród społeczności lokalnej.

Z danych GUS wynika, iż w gminie Kołaczkowo w 2023 roku w ramach podstawowej opieki zdrowotnej udzielono łącznie 43 355 porad. Oznacza to, że na 1 mieszkańca Gminy udzielono wówczas 7,8 porad. Jest to wartość większa od liczby porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wrzesińskiego, która w omawianym roku wynosiła 5,9.

Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Kołaczkowo w porównaniu do powiatu wrzesińskiego w 2023 roku

wyszczególnienie	powiat	gmina
podmioty ambulatoryjne	32	2
liczba porad w ramach POZ	460 127	43 355
porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	5,9	7,8

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa.

W gminie Kołaczkowo bezpieczeństwo i porządek zapewniają funkcjonariusze **Posterunku Policji w Kołaczkanie**. Poza pełnieniem obowiązków z zakresu swojej podstawowej służby, podejmują oni również działalność profilaktyczną na terenie Gminy.

Ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia 7 **jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych**, zlokalizowanych w miejscowościach: Kołaczkowo, Borzykowo, Wszembórz, Zieliniec, Sokolniki, Gorazdowo oraz Gałęzewice. W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, jednakże członkowie jednostek OSP zabezpieczają także imprezy sportowe oraz kulturalne organizowane na terenie Gminy. Biorą również aktywny udział w życiu społeczno-kulturowym, m.in. poprzez uczestniczenie w obchodach świąt narodowych, współorganizowanie wydarzeń i uroczystości gminnych.

Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Na przestrzeni dekad zmieniały się sposoby zarządzania w biznesie i administracji, a co za tym idzie – funkcja jednostki w wewnętrznym systemie. W wyniku koncentracji na wynikach, coraz mniejszą rolę w strukturach organizacyjnych pełnił człowiek, a w efekcie zwiększyła się skala wykluczenia społecznego. Narastanie nierówności społecznych wpłynęło na konieczność intensyfikacji oddolnych działań podejmowanych przez środowiska dotknięte nimi, na kanwie czego zainicjowany został ruch spółdzielczy, umożliwiający całym grupom społecznym zaspokojenie podstawowych potrzeb, a u jego podstaw leżała podmiotowość jednostki oraz wartość pracy indywidualnej. Ówczesne przesłanki umożliwiły wykreowanie się ekonomii społecznej znanej obecnie, czyli ekonomii skoncentrowanej na jednostce i oddziaływaniu społecznym, zarządzanej w sposób autonomiczny i partycypacyjny oraz wykazującej nadrzędność świadczenia usług dla członków, pracowników lub wspólnoty ponad bezwzględnym zyskiem¹¹.

¹¹ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*, str. 10

Ekonomia społeczna prowadzona jest przez szereg podmiotów, wśród których znajdują się organizacje pozarządowe wskazane w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tj. stowarzyszenia, fundacje i prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także w art. 3 ust. 3, w tym spółdzielnie socjalne, spółki non profit, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, itp. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę gospodarczą, poprzez wzmocnienie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Wśród podmiotów ekonomii społecznej wyszczególnia się podmioty ekonomii solidarnej, których celem działania jest w szczególności aktywizacja zawodowa i integracja społeczna, w tym reintegracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz rehabilitacja społeczna i zawodowa osób z niepełnosprawnościami.

Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej

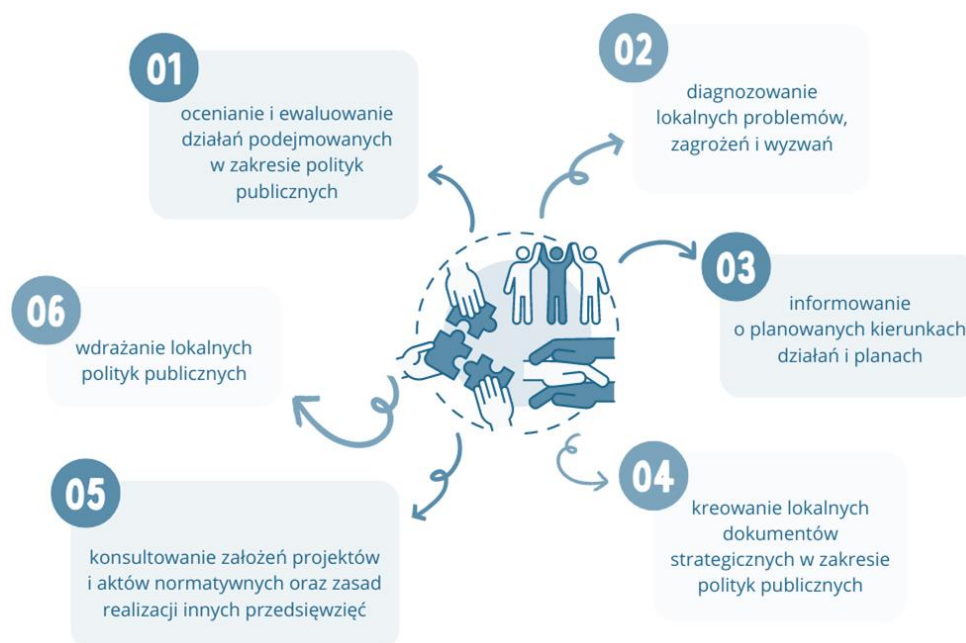

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. *Ekonomia Solidarności Społecznej*

Podmioty ekonomii społecznej prowadzą szeroką działalność na rzecz lokalnej społeczności i grup zagrożonych lub doświadczających wykluczenia społecznego. Doświadczenie wynikające z podejmowanych działań umacnia przyzwolenie tych podmiotów do powzięcia części odpowiedzialności za kierunek i kształt lokalnej polityki społecznej. W dotychczasowych praktykach wiodącą formą współpracy międzyinstytucjonalnej w tym

obszarze było zlecenie zadań publicznych oraz usług społecznych odpowiednim fundacjom i stowarzyszeniom, niemniej wraz z rozwojem sektora ES zasadne jest włączenie wszystkich jego podmiotów do tworzenia lokalnych rozwiązań, w tym w zakresie rozpoznawania problemów społecznych, opracowywania dokumentów strategicznych, wdrażania działań i ich oceny.

Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019

W świetle ustawy o ekonomii społecznej rozszerzona została sfera zadań publicznych możliwych do realizacji przez organizacje pozarządowe, która dała im możliwość działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, z kolei ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych uregulowała kwestie obszarów usług możliwych do realizacji przez PES w ramach otwartych konkursów ofert, małych grantów oraz w oparciu o prawo zamówień publicznych. Korelacja ustawy o ekonomii społecznej, ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kreuje obraz szerokiego spektrum działalności i inicjatyw możliwych do podjęcia przez PES w ramach realizacji zadań publicznych i usług społecznych, wśród których znajduje się 14 obszarów usług oraz 43 sfery zadań. Zdefiniowane poniżej usługi społeczne są ściśle związane z katalogiem zadań w ramach pożytku publicznego.

Tabela 7. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne

lp.	katalog usług społecznych z zakresu:	zadania publiczne w obszarze:
1.	Polityki prorodzinnej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka
2.	Wspierania rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej • działalności na rzecz dzieci i młodzieży, w tym wypoczynku dzieci i młodzieży
3.	Systemu pieczy zastępczej	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej
4.	Pomocy społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób
5.	Promocji i ochrony zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> • ochrony i promocji zdrowia, w tym działalności leczniczej
6.	Wspierania osób niepełnosprawnych	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz osób niepełnosprawnych
7.	Edukacji publicznej	<ul style="list-style-type: none"> • nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania
8.	Przeciwdziałania bezrobociu	<ul style="list-style-type: none"> • promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy
9.	Kultury	<ul style="list-style-type: none"> • kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego
10.	Kultury fizycznej i turystyki	<ul style="list-style-type: none"> • wspierania i upowszechniania kultury fizycznej, turystyki i krajoznawstwa
11.	Pobudzania aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych • upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji • udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego • upowszechniania i ochrony praw konsumentów
12.	Mieszkalnictwa	<ul style="list-style-type: none"> • tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
13.	Ochrony środowiska	<ul style="list-style-type: none"> • ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego
14.	Reintegracji zawodowej i społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości • rewitalizacji • działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 • działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych

Źródło: Opracowanie własne

Wśród zadań publicznych wskazanych do realizacji przez organizacje pozarządowe znajdują się dodatkowo działania w obszarze wzmocnienia integralności społeczności lokalnej, zapewnienia bezpieczeństwa, wsparcia grup wykluczonych i mniejszościowych oraz przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Ważnym aspektem rozróżniającym usługi społeczne od zadań publicznych realizowanych przez PES jest sposób, w jaki dany podmiot otrzymuje je do realizacji. W przypadku zadań publicznych rozróżnia się ich 5, w tym:

- ▶ otwarty konkurs ofert,
- ▶ „małe granty” (tryb pozakonkursowy),
- ▶ zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez organ administracji publicznej w razie wystąpienia klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej,
- ▶ zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu ofert przez Prezesa Rady Ministrów ze względu na ważny interes społeczny lub publiczny,
- ▶ zlecenie realizacji zadania publicznego z pominięciem otwartego konkursu na podstawie samodzielnie złożonej oferty.

Realizacja usług społecznych następuje poprzez zlecenie zadań w formie:

- ▶ zlecenia usług,
- ▶ zlecenia instytucji,
- ▶ bonu na aktywność (regranting),
- ▶ kooperacyjnego rozwiązania problemów.

Na terenie Gminy w 2023 roku nie funkcjonowało żadne przedsiębiorstwo społeczne.

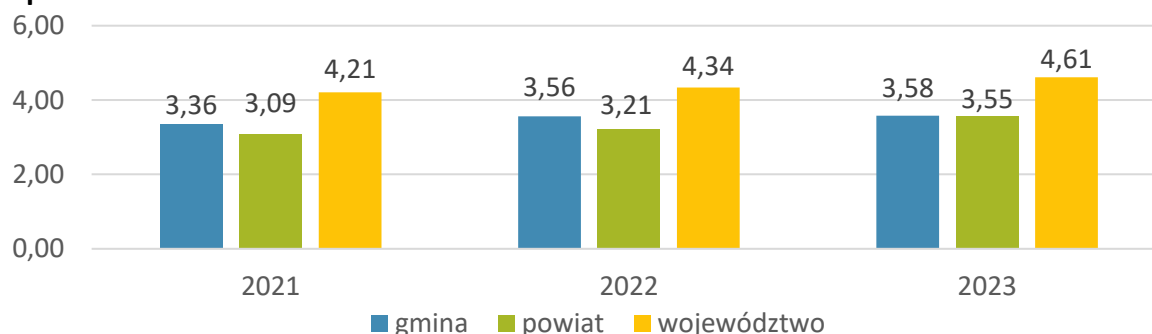
Na terenie gminy Kołaczkowo w 2023 roku zarejestrowanych było **569 podmiotów gospodarki narodowej**, w tym 20 stowarzyszeń i organizacji społecznych. W omawianym okresie na terenie Gminy działalności nie prowadziła żadna fundacja. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 8. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Kołaczkowo na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, w tym:	554	558	569
fundacje	0	0	0
stowarzyszenia i organizacje społeczne	19	20	20

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Kołaczkowo w 2023 roku wyniósł 3,58 i tym samym był najwyższy na przestrzeni omawianych lat. W omawianym okresie wskaźnik określony dla Gminy zawsze przyjmował wyższe wartości względem powiatu wrzesińskiego, ale niższe w porównaniu do województwa wielkopolskiego. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim i województwie wielkopolskim na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Wśród organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy wyróżnić można:

- ▶ 10 stowarzyszeń i klubów sportowych,
- ▶ 8 Ochotniczych Straży Pożarnych,
- ▶ 13 Kół Gospodyń Wiejskich (Kołaczkowo, Gałęzowice, Wszembórz, Cieśle Małe, Budziłowo, Żydowo, Borzykowo, Zieliniec, Sokolniki, Bieganowo, Szamarzewo, Grabowo Królewskie oraz Gorazdowo),
- ▶ Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło nr 5 w Kołaczkanie – siedziba w Warszawie, oddział we Wrześni,
- ▶ Kółko Rolnicze w Kołaczkanie,

- ▶ Gminy Związek Rolników Kótek i Organizacji Rolniczych w Kołaczkwie,
- ▶ Rolnicza Spółdzielnia Usługowo Handlowa w Kołaczkwie,
- ▶ Spółdzielnia Producentów Trzody Chlewnej AGRIKOLA,
- ▶ Spółdzielnia Wrzesińskie Zboża,
- ▶ Spółdzielnia Producentów Trzody Chlewnej ROLPIG.

Do Krajowego Rejestru Sądowego wpisanych jest 15 stowarzyszeń, w tym:

- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Kołaczkwie,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna we Wszemborzu,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Zielińcu,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Gorazdowie,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Grabowie Królewskim,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Gałęzewicach,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Sokolnikach,
- ▶ Ochotnicza Straż Pożarna w Borzykowie,
- ▶ Masters of the Road,
- ▶ Stowarzyszenie „Rodzice Dzieciom”,
- ▶ Lokalna Grupa Działania „Z Nami Warto”,
- ▶ Stowarzyszenie Mieszkańców Kołaczkowa „Reymont”,
- ▶ Stowarzyszenie Aktywne Grabowo Królewskie,
- ▶ Stowarzyszenie Koło Wędkarskie „Złota Rybka” w Kołaczkwie,
- ▶ Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gorazdowo Feniks w Gorazdowie.

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Gminy oraz jednostek organizacyjnych (GOPS, placówki oświatowe itp.). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.).

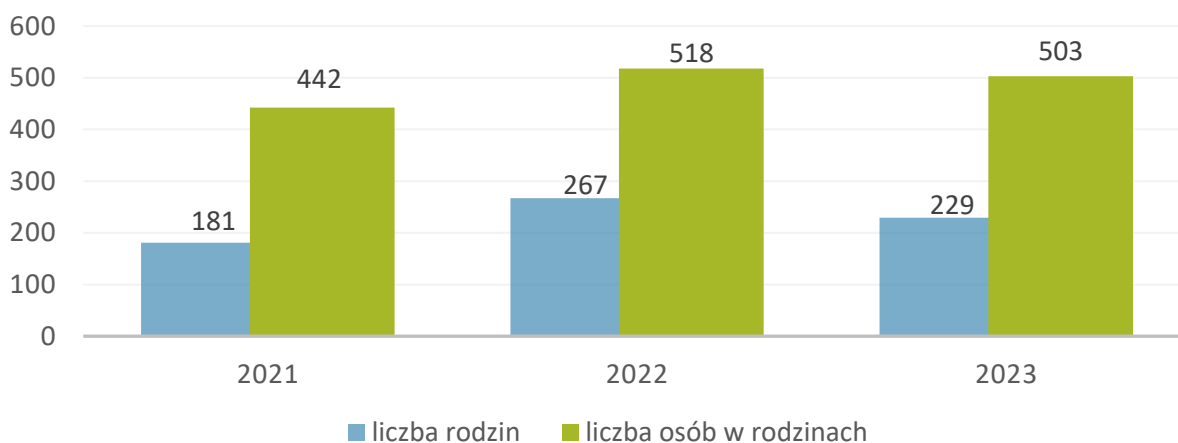
Gminny system pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości¹².

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. GOPS realizuje zadania własne Gminy, zadania zlecone Gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb Gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne Gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Wójta oraz uchwałami Rady Gminy.

W 2023 roku pomocą społeczną objętych było 229 rodzin, w 2022 roku było to 267 rodzin, natomiast w 2021 roku – 181 rodzin. Wahaniom ulegała również liczba osób w rodzinach, które korzystały z pomocy społecznej – w ostatnim roku poddanym analizie były to 503 osoby, w 2022 roku – 518 osób, natomiast w roku bazowym – 442.

Wykres 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023

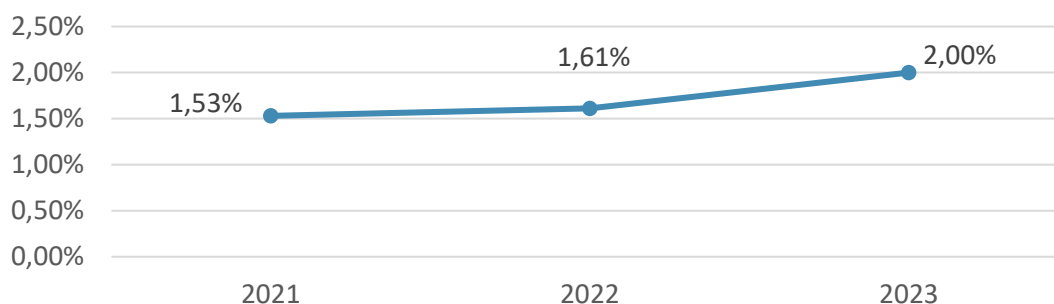

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

¹² Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283).

Liczba osób pobierających świadczenia pomocy społecznej na 1 000 mieszkańców określana jest jako wskaźnik deprivacji lokalnej. Na przestrzeni lat 2021-2023 wartość tego wskaźnika w gminie Kołaczkowo wykazywała tendencje wzrostowe: w 2021 roku było to 1,53%, w 2022 roku – 1,61%, natomiast w ostatnim roku poddanym analizie 2,00%.

Wykres 9. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2023 roku z tego typu pomocy korzystały 52 osoby w wieku przedprodukcyjnym, 105 osób w wieku produkcyjnym oraz 47 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna jest dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej mężczyzn było mniej niż kobiet (liczba mężczyzn – 95, liczba kobiet – 109). Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2021-2023, dostrzec można wzrost liczby osób w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym, a także wahania w przypadku mieszkańców Gminy w wieku produkcyjnym. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2021-2023

wiek	2021		2022		2023	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	34	12	42	16	52	23
produkcyjny	105	56	108	56	105	54
poprodukcyjny	41	32	45	29	47	32
ogółem	180	100	195	101	204	109

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W 2023 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 48 mieszkańcom gminy Kołczkowo, natomiast świadczenie niepieniężne 67 osobom. Na przestrzeni omawianych lat widoczne są wahania zarówno liczby osób pobierających świadczenia niepieniężne, jak i pieniężne. Dane statystyczne przedstawia poniższa tabela.

Tabela 10. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń niepieniężnych i pieniężnych w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
świadczenie niepieniężne	56	54	67
świadczenie pieniężne	44	37	48

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni ostatnich trzech lat, ogólna liczba osób długotrwale pobierających świadczenie wykazywała tendencje spadkowe – w 2021 roku było to 80 osób, w 2022 roku – 79, natomiast w 2023 roku – 75 mieszkańców Gminy. Biorąc pod uwagę podział na płeć, w analizowanym okresie widoczne są dysproporcje – w każdym roku liczba mężczyzn była znacznie wyższa niż liczba kobiet. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 11. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2021-2023

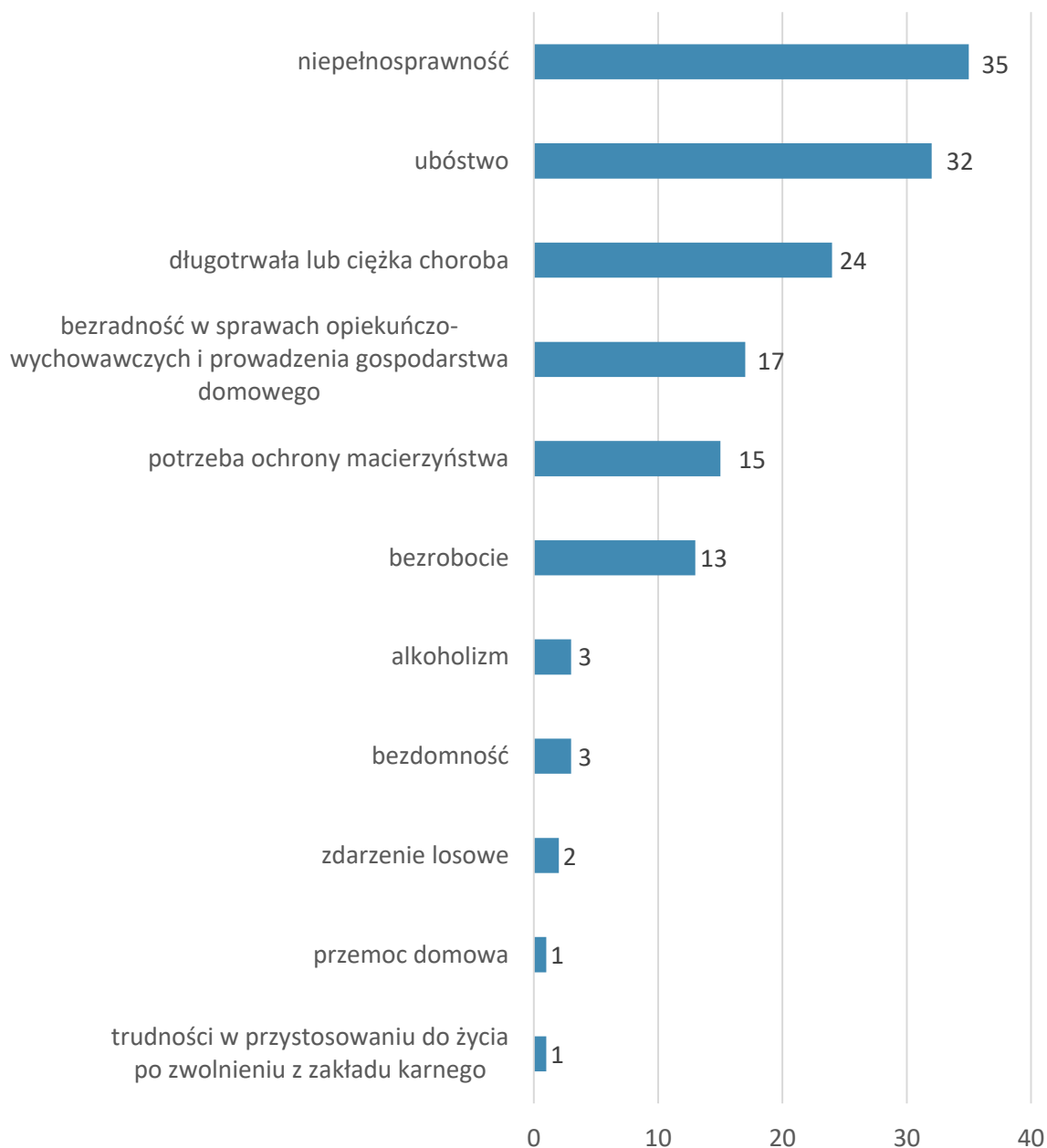
płeć	2021	2022	2023
kobiety	21	20	21
mężczyźni	59	59	54
ogółem	80	79	75

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

W 2023 roku najczęstszym powodem przyznawania pomocy społecznej w gminie Kołczkowo była niepełnosprawność – z tego powodu pomoc otrzymało 35 rodzin. Na drugim miejscu pod względem liczby rodzin, którym udzielono pomocy społecznej znajdowało się ubóstwo (32 rodziny), natomiast na trzecim – długotrwała lub ciężka choroba (24 rodziny). 17 rodzin skorzystało z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, 15 – z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa, a 13 – z powodu bezrobocia. Ponadto 3 rodziny z terenu

Gminy korzystały ze wsparcia GOPS z powodu alkoholizmu, a 2 ze względu na zdarzenie losowe. Pomocy udzielano również pojedynczym rodzinom z powodu przemocy domowej oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego. Wsparcie ze strony GOPS otrzymało również 3 mieszkańców Gminy, znajdujących się w kryzysie bezdomności.

Wykres 10. Powody udzielania świadczeń w 2023 roku (liczba rodzin)

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Poniżej przedstawione zostały zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych funkcjonujące na terenie gminy Kołaczkowo. Należą do nich:

- ▶ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie,
- ▶ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ▶ Zespół Interdyscyplinarny,
- ▶ Urząd Gminy Kołaczkowo,
- ▶ Posterunek Policji w Kołaczkowie,
- ▶ Gminny Ośrodek Kultury w Kołaczkowie,
- ▶ placówki oświatowe,
- ▶ placówki ochrony zdrowia,
- ▶ organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO).

Należy zaznaczyć, iż istotnymi partnerami w realizacji działań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych są: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie we Wrześni, Poradnia Psychologiczno–Pedagogiczna we Wrześni oraz Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni.

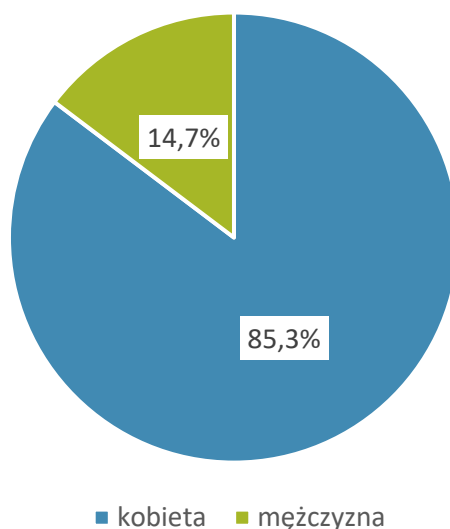
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Kołaczkowo, a także skala zjawiska przemocy. Dodatkowo zbadano takie kwestie jak rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne oraz sytuacja osób starszych.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Kołaczkowo wzięło udział 102 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu zdecydowaną przewagę miały kobiety – stanowiły one 85,3% ogółu, zaś mężczyźni – 14,7%.

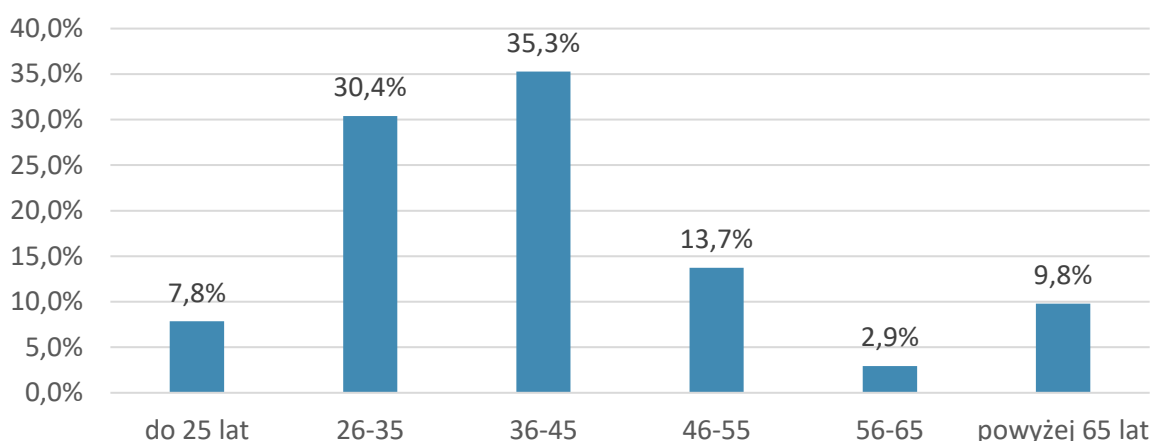
Wykres 11. Płeć: N¹³=102

¹³ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie.

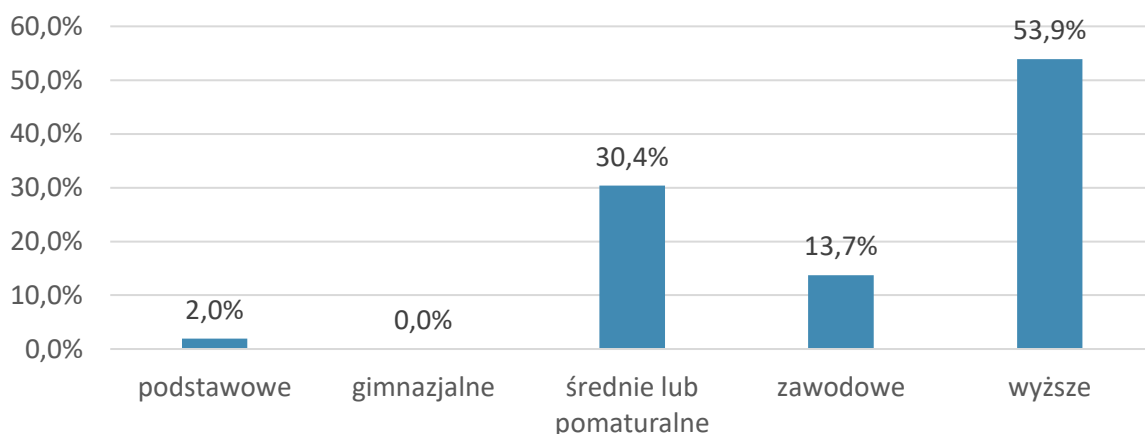
Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowią ankietowani mający 36-45 lat (35,3%). Wśród osób biorących udział w badaniu byli również mieszkańcy mający 26-35 lat (30,4%), 46-55 lat (13,7%), powyżej 65 roku życia (9,8%), natomiast osoby do 25 lat stanowiły 7,8% grupy respondentów. Najmniejszą grupę badawczą stanowili mieszkańcy w wieku 56-65 lat (2,9%).

Wykres 12. Wiek: N=102

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (53,9%) oraz średnim lub pomaturalnym (30,4%). 13,7% kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci z wykształceniem zawodowym, natomiast 2,0% uczestników badania zakończyło edukację na poziomie podstawowym.

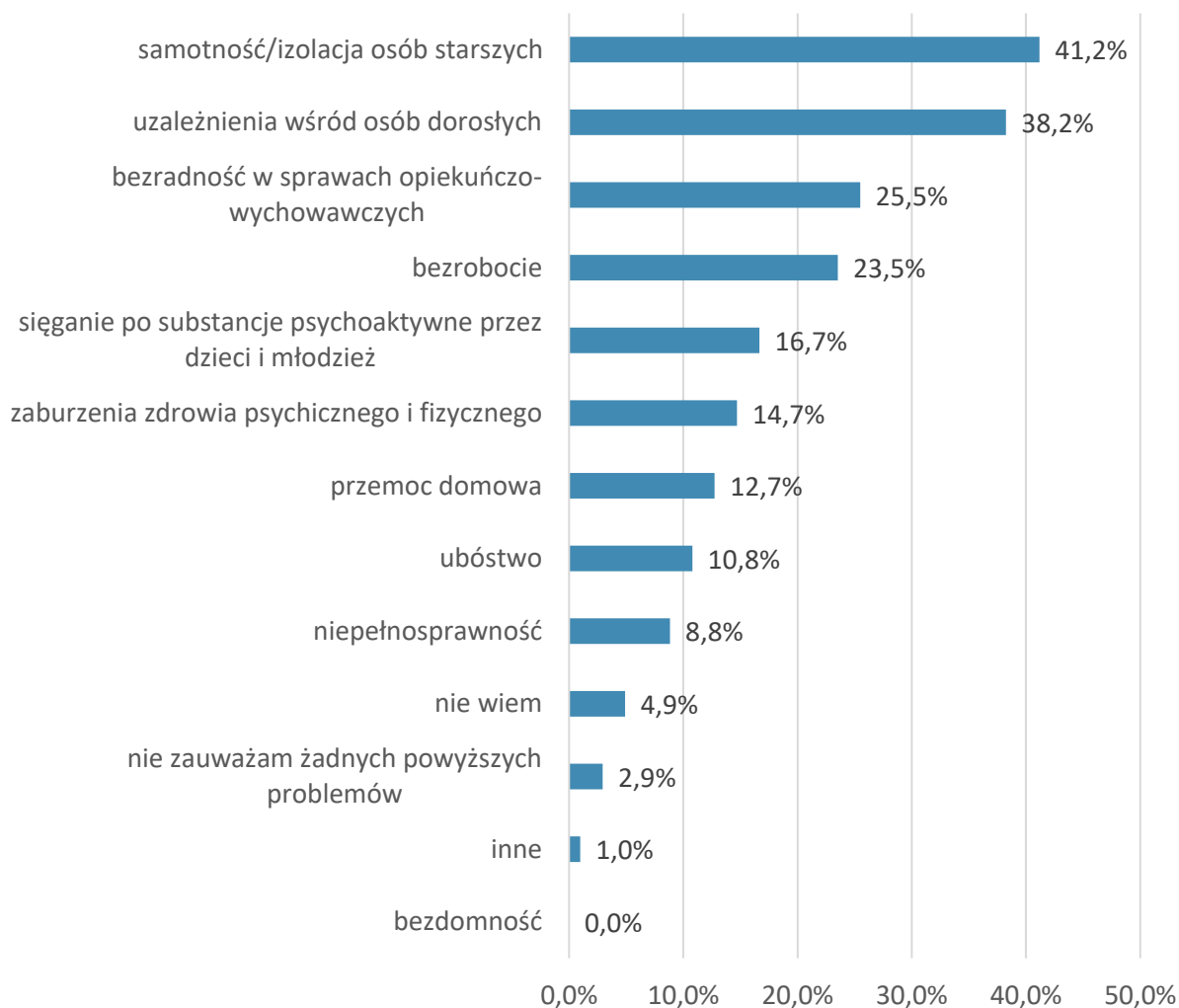
Wykres 13. Wykształcenie: N=102

Problemy społeczne

Respondenci zostali poproszeni również o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej na obszarze gminy Kołczkowo. Za najważniejsze problemy uznano: samotność/izolację osób starszych (41,2%), uzależnienia wśród osób dorosłych (38,2%), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (25,5%) oraz bezrobocie (23,5%). 16,7% ankietowanych wskazało na sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież, 14,7% na zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, a 12,7% – przemoc domową. Najmniej odpowiedzi padło na ubóstwo (10,8%) oraz niepełnosprawność (8,8%). Wśród respondentów 4,9% nie posiada wiedzy w tym zakresie, 2,9% nie zauważa żadnych problemów wymienionych w kafeterii odpowiedzi, a 1,0% ankietowanych wskazało na inne, bliżej nieokreślone problemy.

Wykres 14. Jakie Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=102

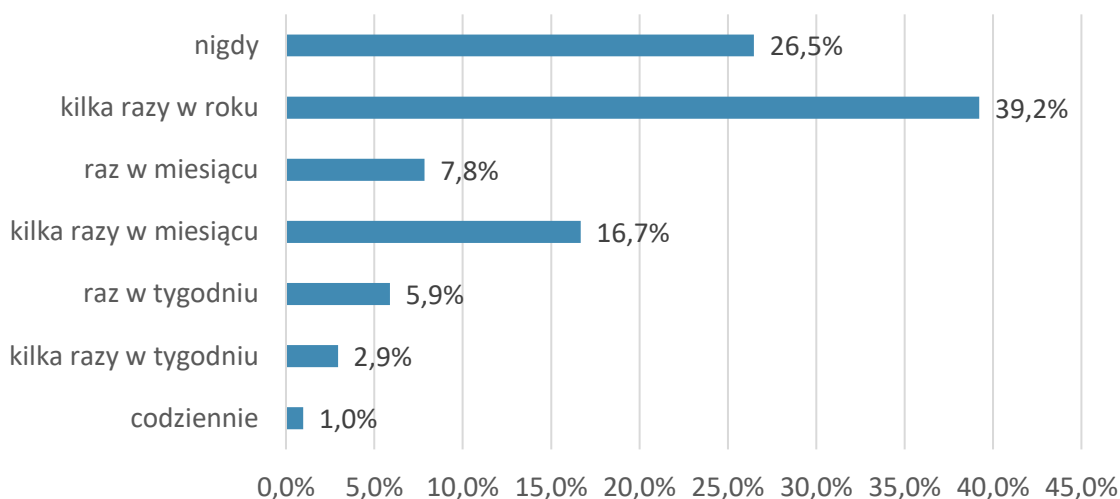

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

Problem alkoholowy

W niniejszym bloku tematycznym dorosłych mieszkańców Gminy poproszono o określenie z jaką częstotliwością spożywają alkohol. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 26,5% ankietowanych, natomiast 39,2% badanych sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku. 7,8% respondentów wskazało, że takie sytuacje mają miejsce raz w miesiącu, a w przypadku 16,7% – kilka razy w miesiącu. 5,9% osób pije alkohol raz w tygodniu, z kolei 2,9% – kilka razy w tygodniu. Codzienne picie alkoholu zadeklarował 1,0% uczestników badania.

Wykres 15. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=102

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyło im się upić (66 osób, tj. 88,0%). 6 respondentów wskazało, że taka sytuacja wystąpiła jednokrotnie (8,0%), natomiast w przypadku 3 osób taka sytuacja miała miejsce od 2 do 5 razy (4,0%).

Tabela 12. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=75

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	8,0%	6
2-5 razy	4,0%	3
6-10 razy	0,0%	0
powyżej 10 razy	0,0%	0
ani razu	88,0%	66

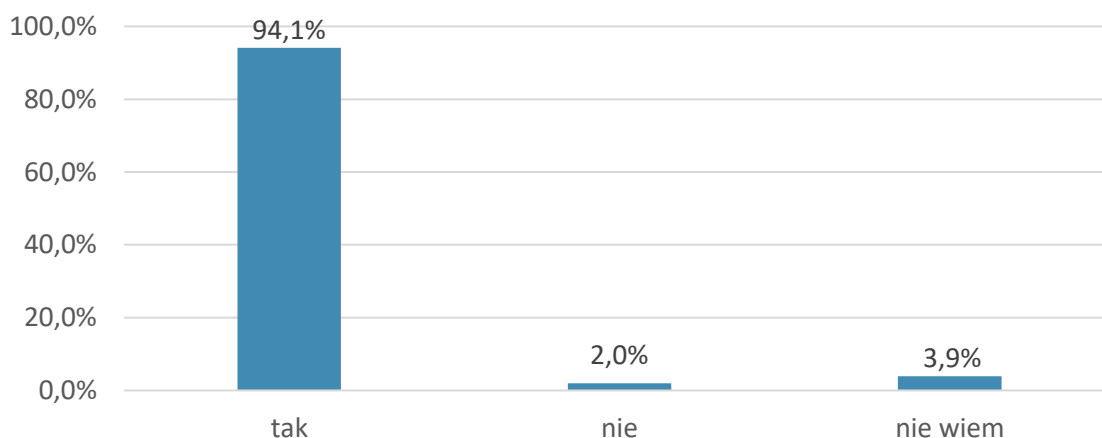
Ważnym elementem badania jest również określenie skali prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu na terenie Gminy. Wśród badanych 1 osoba podała, że nie posiada prawa jazdy (1,3%), z kolei 72 respondentów zaprzeczyło, jakoby w ciągu ostatnich 30 dni prowadziło pojazd po spożyciu alkoholu (96,0%). Jednemu ankietowanemu taka sytuacja zdarzyła się jednokrotnie, natomiast kolejny mieszkaniec Gminy w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie często kierował pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu (po 1,3%)

Tabela 13. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=75

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	96,0%	72
raz mi się to zdarzyło	1,3%	1
zdarzało mi się to sporadycznie	0,0%	0
zdarzało mi się to często	1,3%	1
nie posiadam prawa jazdy	1,3%	1

W jednym z pytań ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojej opinii na temat wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród niektórych mieszkańców Gminy, występuje brak świadomości w tym zakresie – 2,0% badanych uważa, że nie ma on negatywnego wpływu na rozwój dziecka, 3,9% wykazało brak wiedzy w tym zakresie, natomiast zdecydowana większość jest świadoma negatywnych konsekwencji (94,1%).

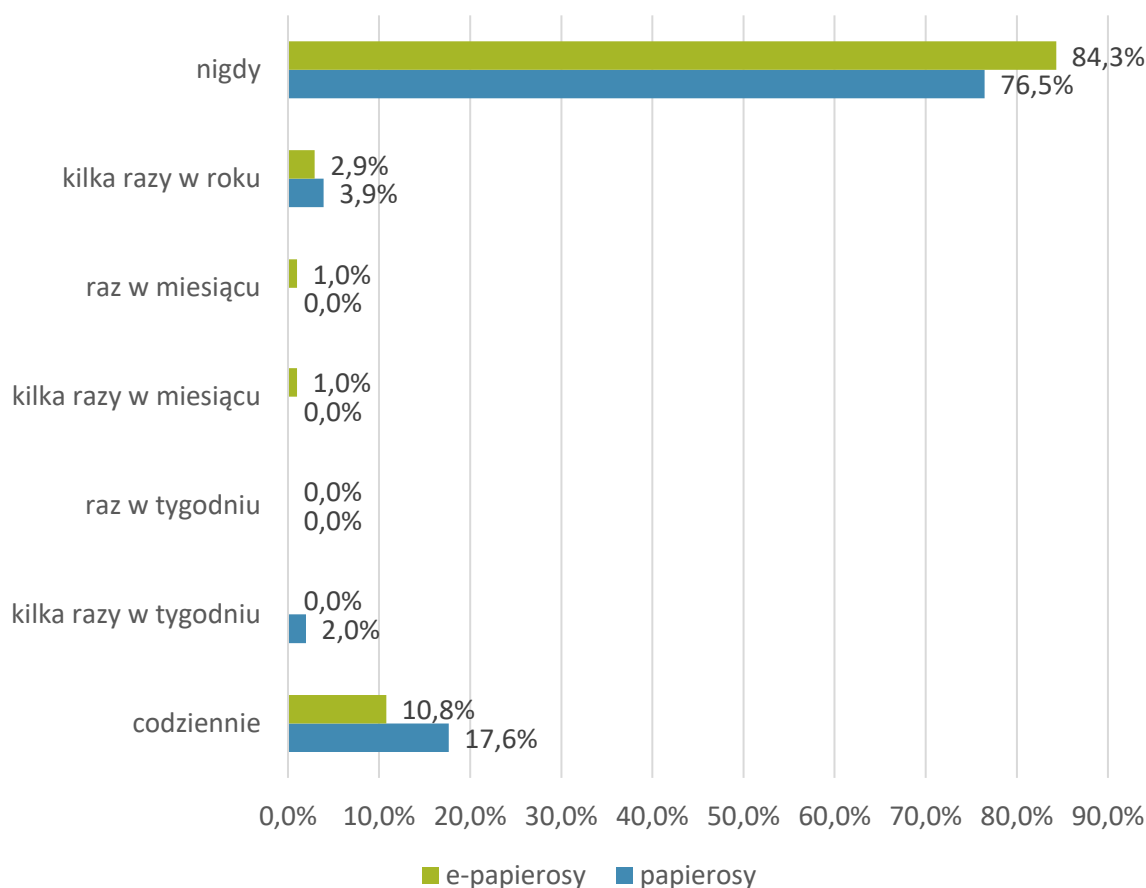
Wykres 16. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=102

Problem nikotynowy

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Kołczkowo. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 23,5% respondentów, spośród których 3,9% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 2,0% robi to kilka razy w tygodniu, a na codzienne palenie wskazał odsetek 17,6% ankietowanych. Po elektroniczne papierosy sięga 15,7% respondentów, przy czym 10,8% robi to codziennie, po 1,0% respondentów – kilka razy w miesiącu oraz raz w miesiącu, a 2,9% – kilka razy w roku.

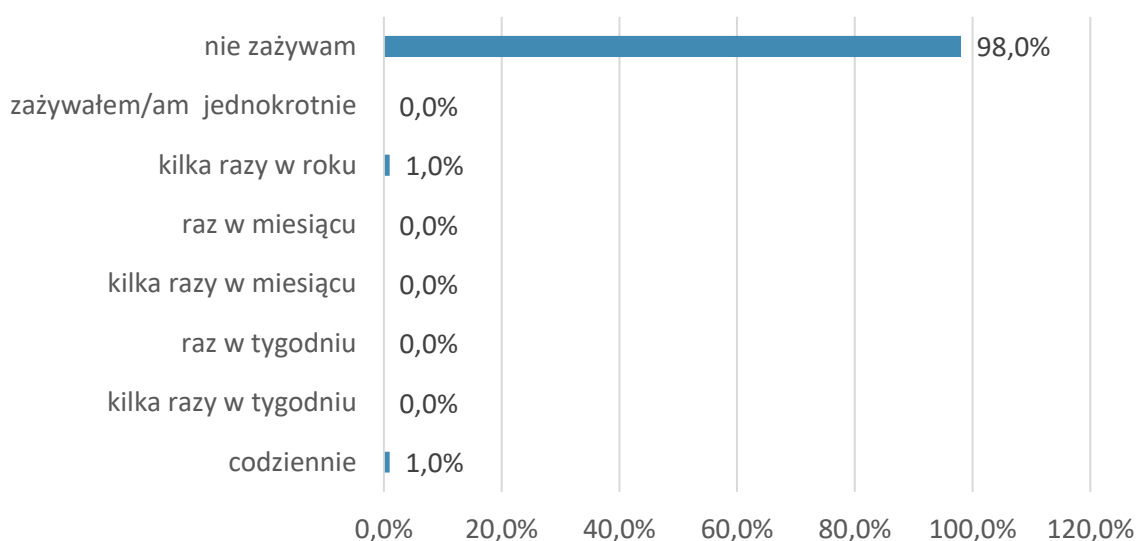
Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=102

Problem narkotykowy

Kolejna część badania miała na celu określenie rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Kołaczkowo. Jak wynika z analizy materiału badawczego, inicjację narkotykową zadeklarowało łącznie 2,0% respondentów – po 1,0% sięga po tego typu środki kilka razy w roku bądź robi to codziennie.

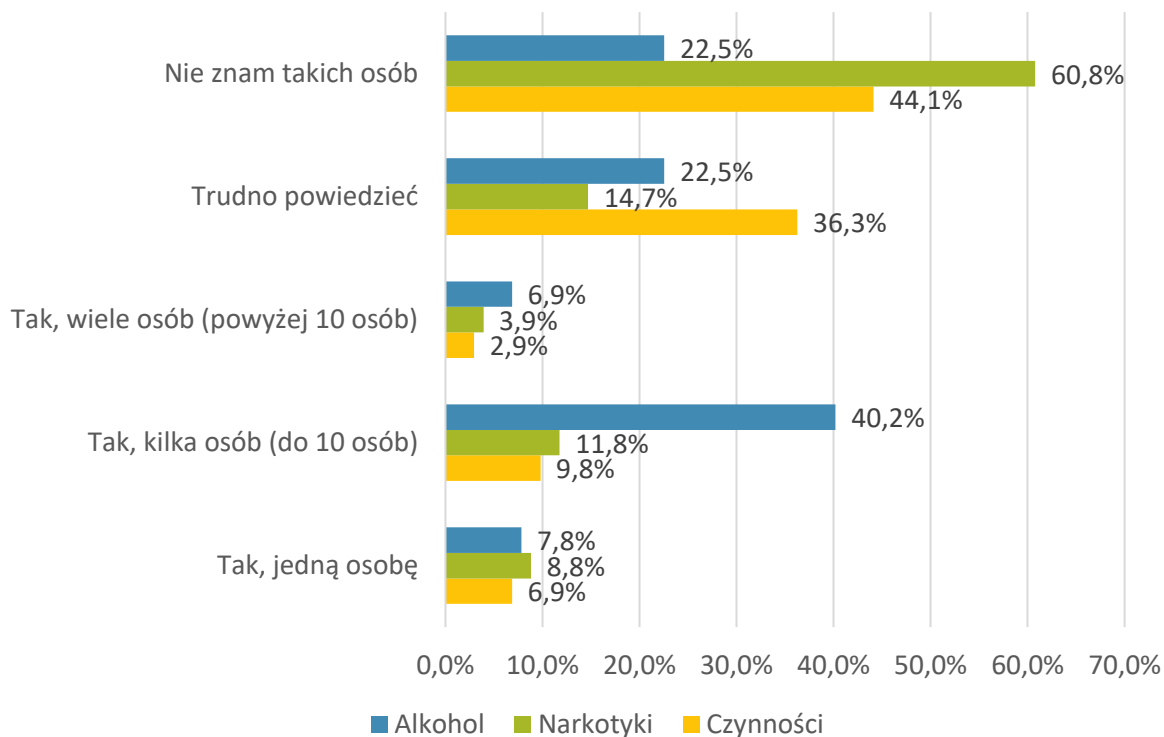
Wykres 18. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=102

Badani mieszkańcy Gminy zostali w dalszej kolejności zapytani o skalę nadużywania alkoholu, narkotyków oraz nadmiernego podejmowania się czynności, przez osoby w ich otoczeniu. Jak wynika z odpowiedzi respondentów:

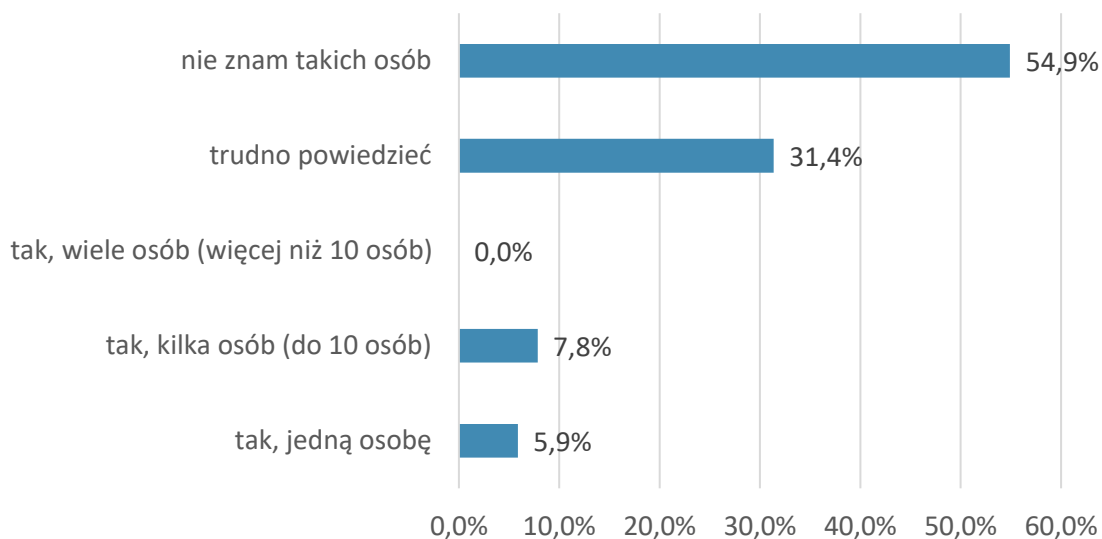
- ▶ 54,9% zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające alkoholu, w tym 7,8% – jedną osobę, 40,2% – kilka takich osób, a 6,9% – wiele takich osób,
- ▶ 24,5% ankietowanych zna w swoim otoczeniu osoby nadużywające narkotyków, w tym 8,8% zna jedną taką osobę, 11,8% – kilka osób, a 3,9% – wiele takich osób,
- ▶ 19,6% badanych zna w swoim otoczeniu osoby podejmujące się nadmiernie różnego rodzaju czynności, w tym 6,9% – jedną taką osobę, 9,8% – wiele takich osób, a 2,9% – kilka takich osób.

Wykres 19. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=102

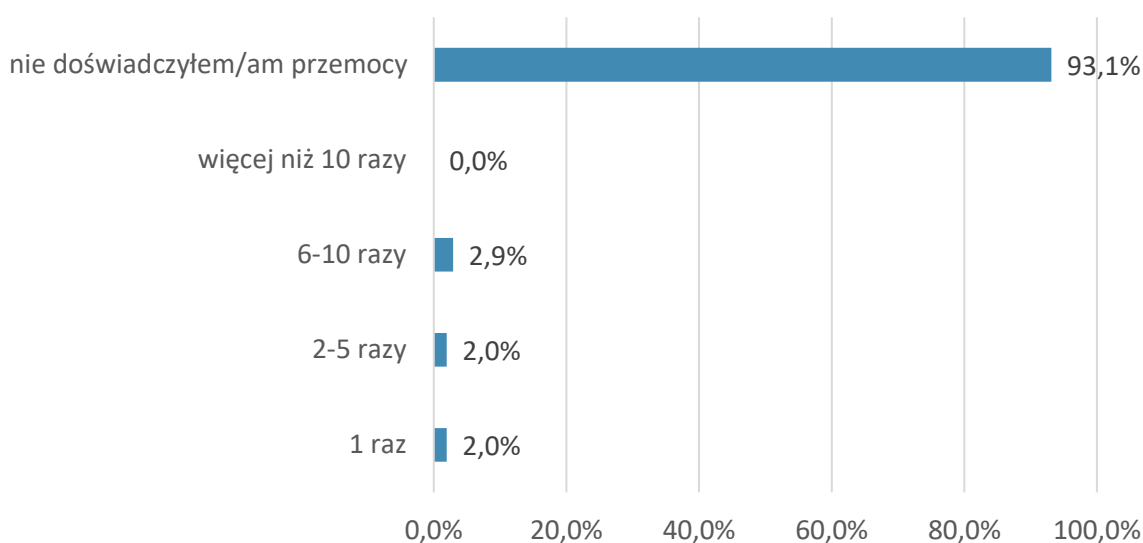

Problem przemocy

W kolejnej części raportu oszacowana została skala występowania problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców gminy Kołaczkowo. Respondenci zostali poproszeni o stwierdzenie, czy w swoim otoczeniu znają osoby, które doświadczają przemocy w swoim domu. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, znajomość takich osób potwierdziło 13,7% badanych, spośród których 5,9% stwierdziło, iż zna jedną taką osobę, a 7,8% respondentów podało, że zna kilka osób dotkniętych przemocą domową (do 10 osób). Należy zauważyć, iż blisko co trzeci uczestnik badania nie jest pewny, czy zna taką osobę (31,4%), a jednoznacznie zaprzeczyło temu 54,9% badanych.

Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=102

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została oszacowana również dzięki deklaracjom respondentów w zakresie doświadczania przez nich samych tego problemu. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, że w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie przemocy doznało 6,9% dorosłych mieszkańców, spośród których po 2,0% doświadczyło jej 1 raz lub 2-5 razy, a 2,9% respondentów zadeklarowało, że w ostatnich 12 miesiącach doznało przemocy 6-10 razy.

Wykres 21. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=102

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawanym rodzajem przemocy była przemoc psychiczna – wskazali na nią wszyscy badani (7 osób, tj. 100,0%). Zaniedbania doznało 3 ankietowanych (42,9%), przemocy ekonomicznej – 2 uczestników badania, a pojedyncze odpowiedzi padły na przemoc fizyczną i przemoc seksualną (po 14,3%).

Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	100,0%	7
zaniedbanie	42,9%	3
przemoc ekonomiczna	28,6%	2
przemoc fizyczna	14,3%	1
przemoc seksualna	14,3%	1
nie wiem	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej części respondentów poproszono o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Analiza materiału badawczego pozwala stwierdzić, że najwięcej osób doznało przemocy ze strony męża/żony (4 osoby, tj. 57,1%). 2 badanych wskazało na innych członków rodziny (28,6%), z kolei 1 respondent doświadczył jej ze strony rodziców (14,3%).

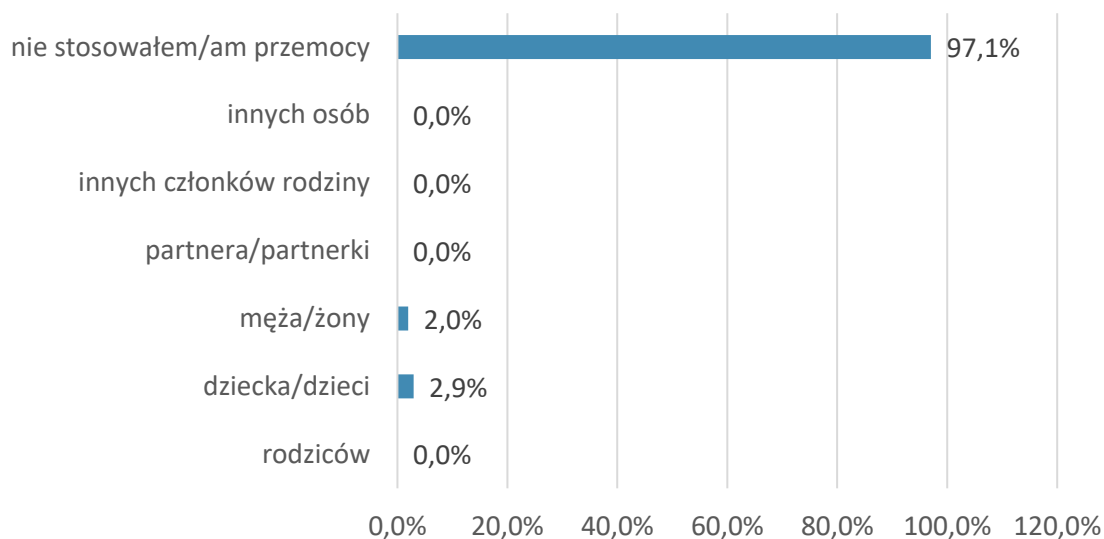
Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	57,1%	4
inni członkowie rodziny	28,6%	2
rodzice	14,3%	1
partner/partnerka	0,0%	0
inne osoby	0,0%	0

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zebrane w procesie badawczym dane pokazują, iż 2,0% respondentów stosowało przemoc wobec męża/żony, z kolei 2,9% ankietowanych wobec dziecka/dzieci.

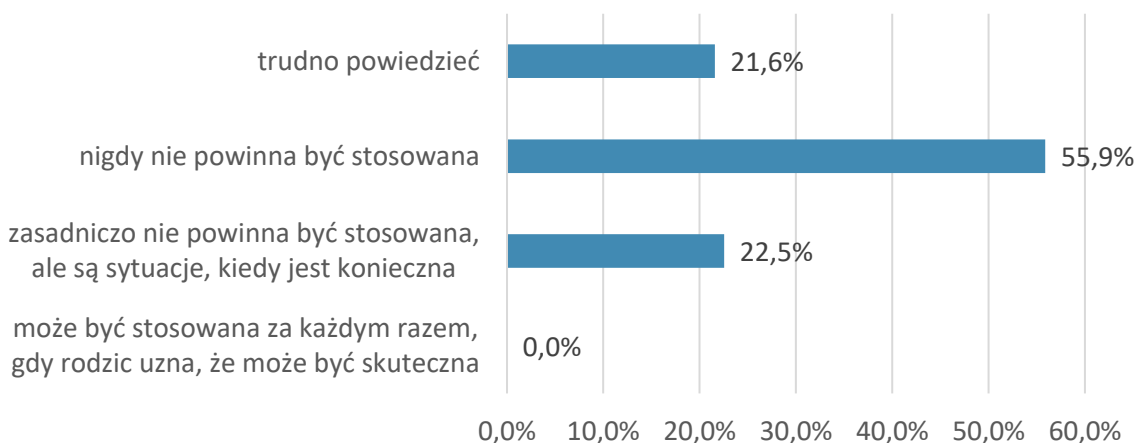
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=102

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

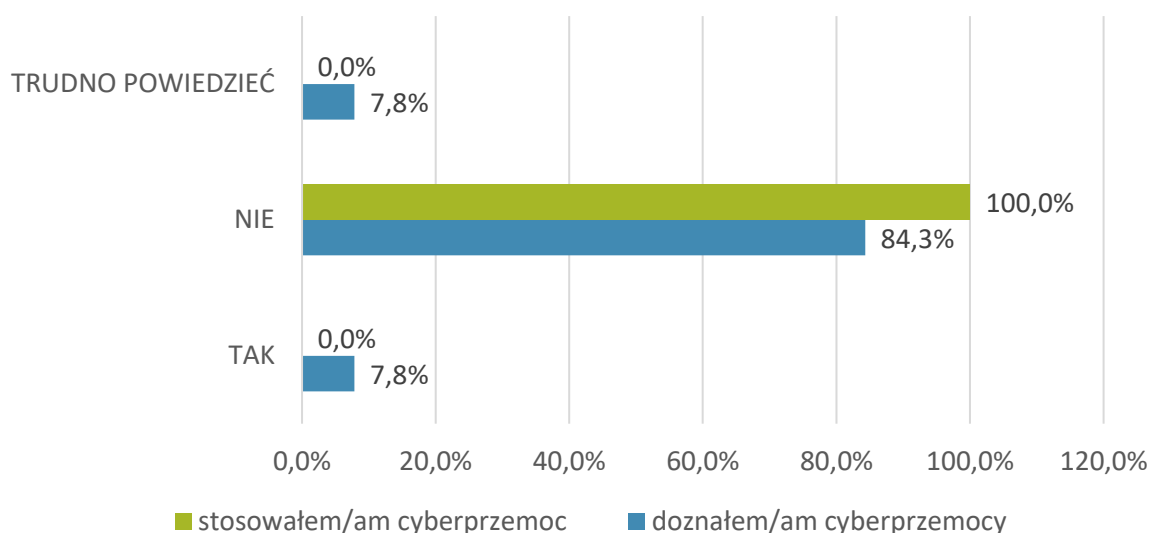
Istotnym aspektem badania dotyczącego problemów społecznych w gminie Kołaczkowo była również opinia mieszkańców na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci jako metody wychowawczej. W świetle ich odpowiedzi można stwierdzić, iż ponad połowa badanych nie toleruje przemocy jako metody wychowawczej (55,9%), a 22,5% ankietowanych uważa, że nie powinna być ona stosowana, jednakże są sytuacje, w których jest konieczna. Ponadto średnio co piąty ankietowany stwierdził, że trudno jest mu określić swoje stanowisko w tej sprawie (21,6%).

Wykres 23. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=102

Kolejne pytanie z zakresu problemu przemocy ujęte w kwestionariuszu ankiety dotyczyło zjawiska cyberprzemocy i miało na celu oszacowanie skali jej występowania wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, czy zdarzyło im się kiedykolwiek doświadczyć oraz stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że takiego problemu doświadczyło 7,8% badanych, a kolejne 7,8% miało trudności z odpowiedzią na to pytanie. Żaden z ankietowanych mieszkańców Gminy nie stosował cyberprzemocy.

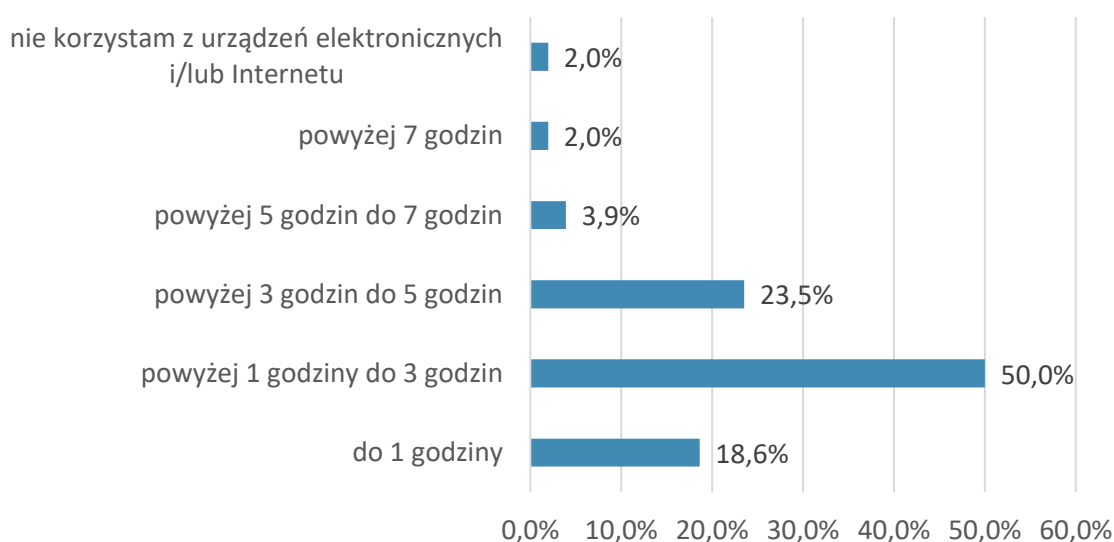
Wykres 24. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=102

Korzystanie z urzędzeń elektronicznych

W następnym obszarze tematycznym zapytano mieszkańców o korzystanie z urzędzeń elektronicznych i Internetu. Ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, jaką ilość czasu poświęcają na to w ciągu dnia. Jak wynika z deklaracji, zdecydowana większość korzysta z tego typu urzędzeń i Internetu, przy czym 18,6% respondentów robi to do 1 godziny dziennie, a 50,0% wskazało na przedział od 1 do 3 godzin. Korzystanie z urzędzeń pomiędzy 3 a 5 godzinami dziennie zadeklarowało 23,5% respondentów, 3,9% respondentów poświęca na to znaczną ilość czasu, tj. powyżej 5 godzin do 7 godzin, natomiast 2,0% – powyżej 7 godzin.

Wykres 25. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=102

Odpowiadając na kolejne pytanie mieszkańcy, którzy korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu określili, czy zdarza się im poświęcać na to dłużej niż wstępnie zakładali. Jak wynika z zebranego materiału badawczego, większość respondentów odpowiedziała twierdząco na to pytanie (48 osób, tj. 48,0%), natomiast 27 mieszkańców wskazało, że w ich przypadku takie sytuacje się nie zdarzają (27,0%). 9 ankietowanych stwierdziło, że nie przewiduje określonego czasu (9,0%), a 16 osób biorących udział w badaniu miało trudność w określeniu takich sytuacji (16,0%).

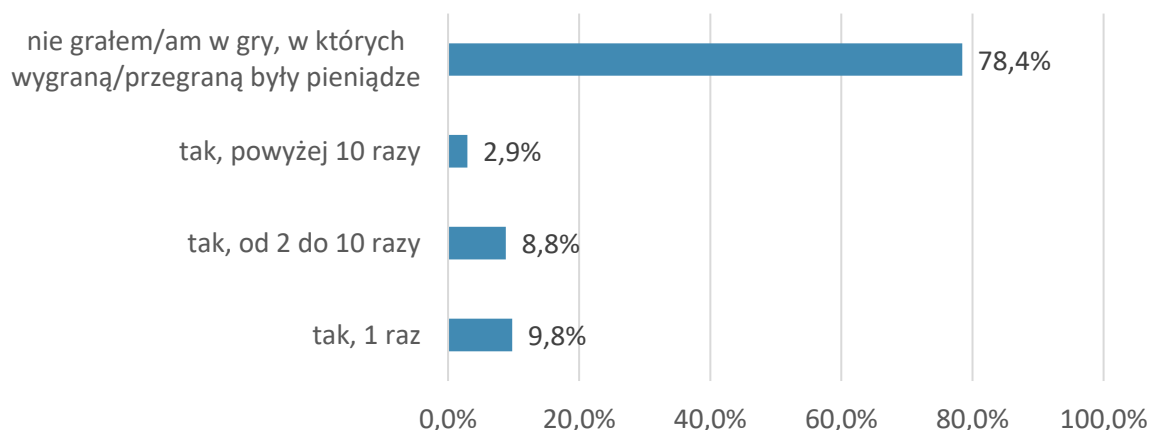
Tabela 16. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładają/a? N=100

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	48,0%	48
nie	27,0%	27
trudno powiedzieć	16,0%	16
nie przewiduję określonego czasu	9,0%	9

Uczestnictwo w grach hazardowych

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Ankietowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczność z nimi miał co piąty dorosły respondent (21,5%), wśród których 9,8% grało w takie gry 1 raz, 8,8% – od 2 do 10 razy, z kolei 2,9% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=102

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami korzystającymi z gier hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 8 ankietowanych potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji w swoim życiu (36,4%), z kolei 14 osób temu zaprzeczyło (63,6%).

Tabela 17. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=22

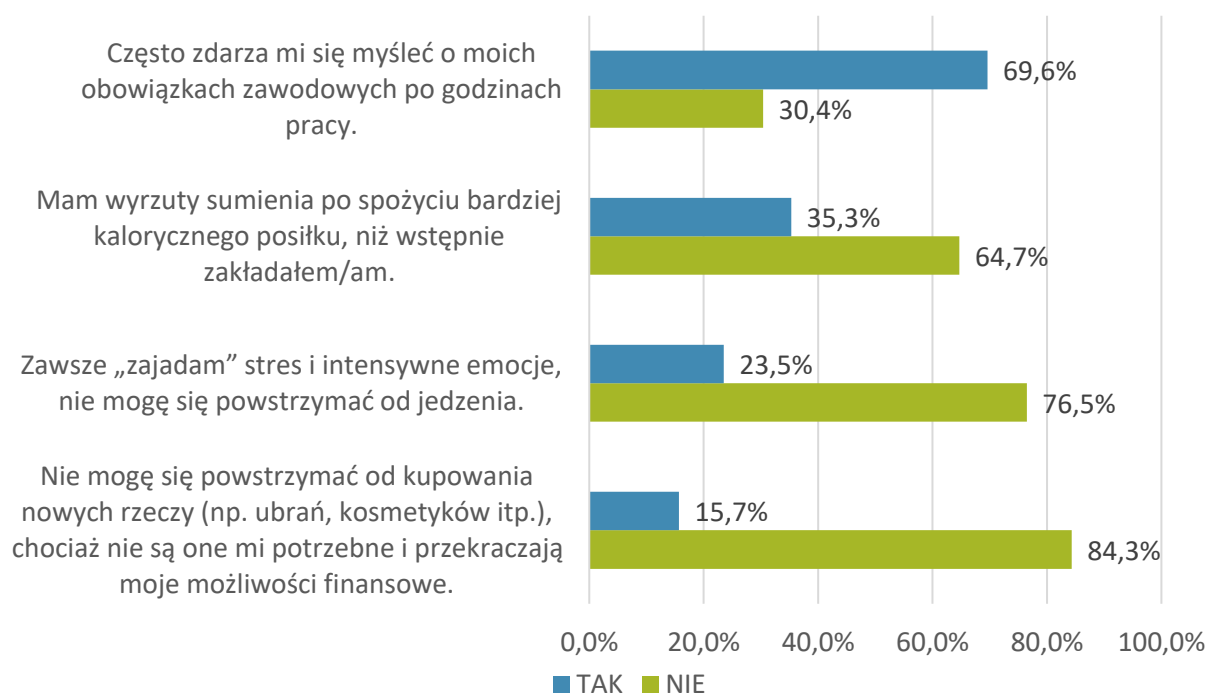
Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	36,4%	8
nie	63,6%	14
trudno powiedzieć	0,0%	0

Inne uzależnienia behawioralne

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Kołczkowo, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat ich decyzji zakupowych oraz zakresu aktywności fizycznej i zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm, a także nadmierna aktywność fizyczna są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności. Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania świadczące o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie zakupów oraz odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- ▶ 69,6% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- ▶ 35,3% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku,
- ▶ 23,5% osób biorących udział w badaniu zajada stres i intensywne emocje,
- ▶ 15,7% mieszkańców przyznało, że zdarza im się kupować przedmioty, których nie potrzebują i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych.

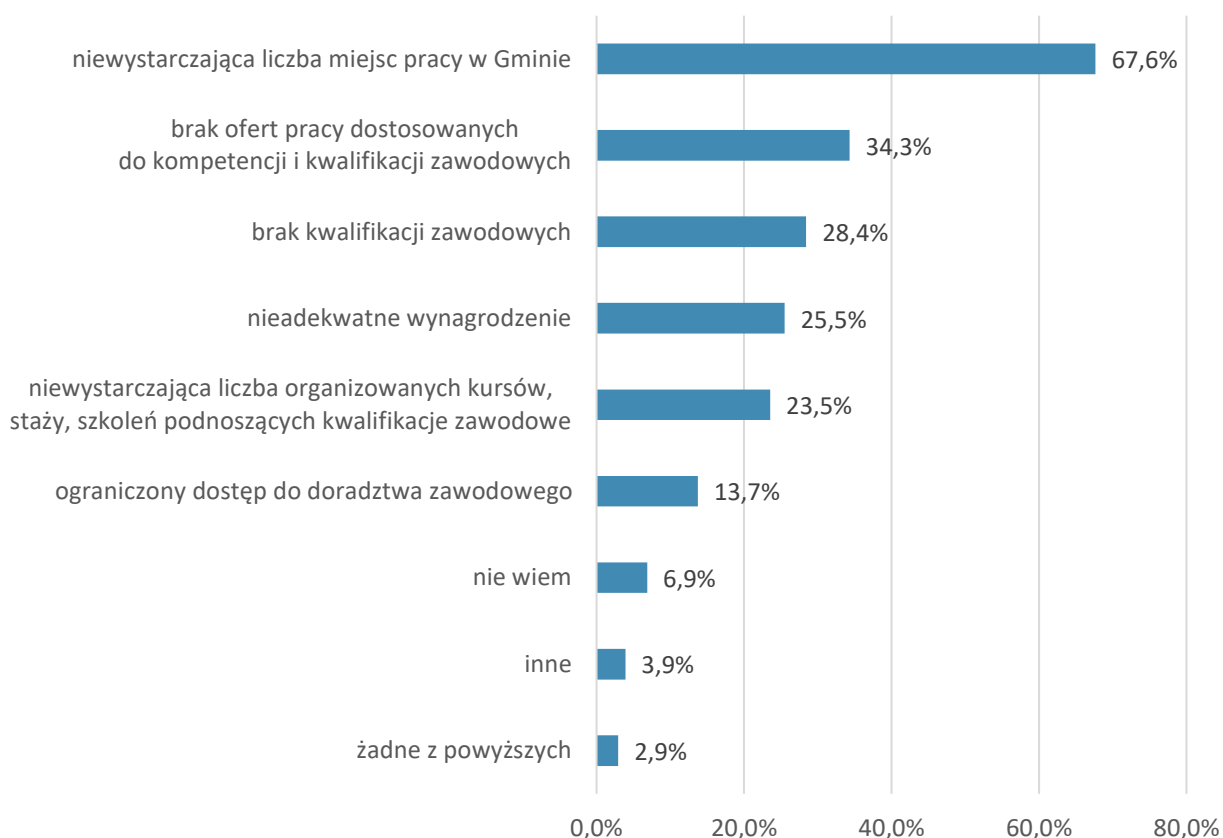
Wykres 27. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=102

Rynek pracy

W poniższym bloku tematycznym zostanie poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Kołczkowo. W pierwszym pytaniu badani mieli określić z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Większość mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie (67,6%). Następnie ankietowani wskazywali na brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych (34,3%), brak kwalifikacji zawodowych (28,4%) oraz nieadekwatne wynagrodzenie (25,5%). Ponadto część respondentów uważa, że takim problemem jest niewystarczająca liczba organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe (23,5%) oraz ograniczony dostęp do doradztwa zawodowego (13,7%), a 3,9% respondentów wskazało na inne odpowiedzi, wśród których wymieniono m.in. *brak komunikacji autobusem, brak dojazdu, za mało autobusów, brak chęci do pracy oraz słabą komunikację środkami komunikacji publicznej*. 6,9% ankietowanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 2,9% zaznaczyło odpowiedź „żadne z powyższych”.

Wykres 28. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=102

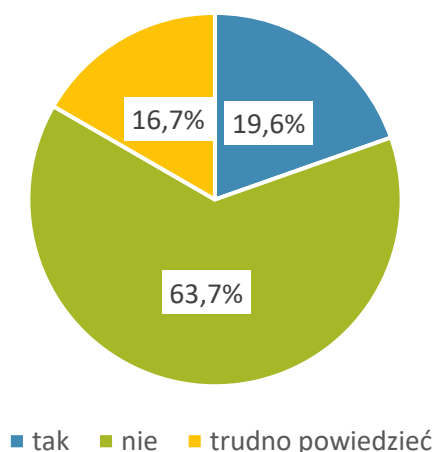

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

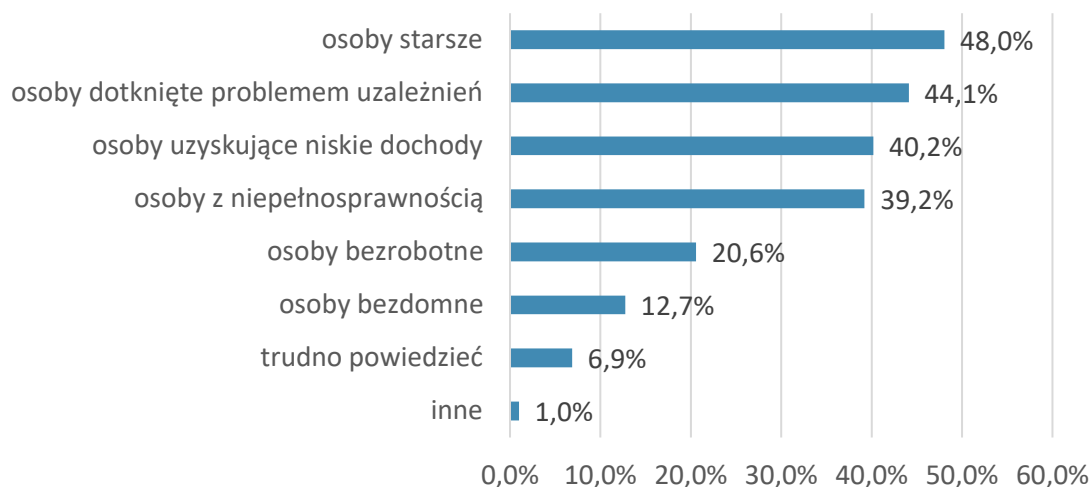
Ubóstwo i wykluczenie społeczne

Następne pytanie dotyczyło tego, czy nasi respondenci doświadczyli w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe. 63,7% osób odpowiedziało przecząco na to pytanie, 19,6% badanych przyznało, że doznało w okresie ostatniego roku takich problemów, z kolei 16,7% respondentów miało trudności w udzieleniu jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 29. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=102

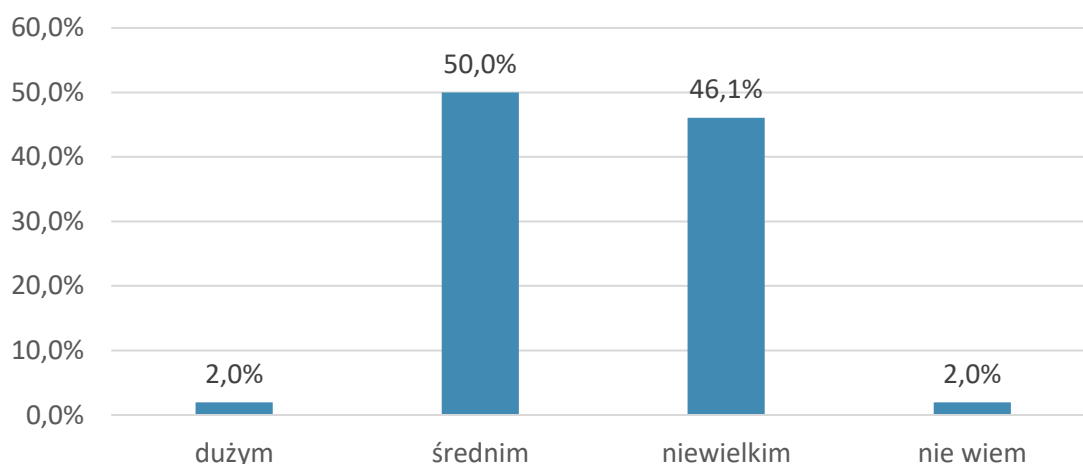
W kolejnym pytaniu, mieszkańcy mieli wskazać, jakie ich zdaniem grupy społeczne są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Na pierwszym miejscu znalazły się osoby starsze (48,0%). Następnie respondenci wskazywali osoby dotknięte problemem uzależnień (44,1%), osoby uzyskujące niskie dochody (40,2%), osoby z niepełnosprawnością (39,2%) oraz osoby bezrobotne (20,6%), a najmniejsza część odpowiedzi padła na osoby bezdomne (12,7%). Trudności w udzieleniu odpowiedzi miało 6,9% ankietowanych, a 1,0% ankietowanych wskazało na inne grupy społeczne, wymieniając *osoby młode*.

Wykres 30. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=102

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

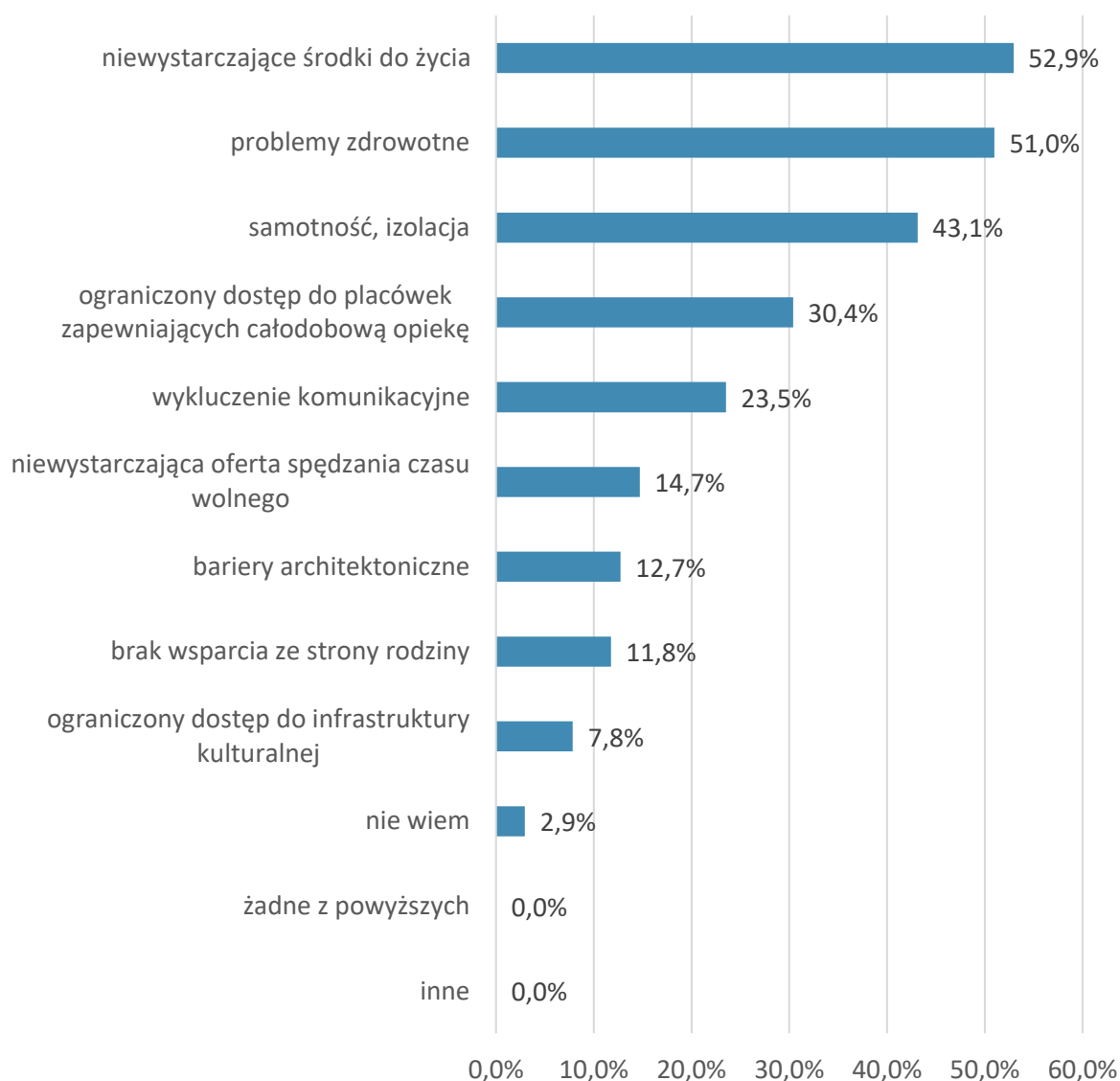
Sytuacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej Gminy do osób o ograniczonej mobilności. Połowa respondentów uważa, że jest ona dostosowana w stopniu średnim (50,0%), a 46,1% – w niewielkim. 2,0% respondentów twierdzi, że w Gminie jest wiele miejsc przystosowanych do osób z niepełnosprawnością, a kolejne 2,0% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

Wykres 31. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=102

Zdaniem ponad połowy badanych mieszkańców, najważniejszymi problemami osób starszych na terenie Gminy są niewystarczające środki do życia (52,9%) oraz problemy zdrowotne (51,0%). 43,1% wskazało na samotność, izolację, 30,4% – ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę, a średnio co piąty ankietowany uważa, że takim problemem jest wykluczenie komunikacyjne (23,5%). Najmniej odpowiedzi padło na niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego (14,7%), bariery architektoniczne (12,7%), brak wsparcia ze strony rodziny (11,8%) oraz ograniczony dostęp do infrastruktury kulturalnej (7,8%). Brak wiedzy w tym zakresie zadeklarowało 2,9% respondentów.

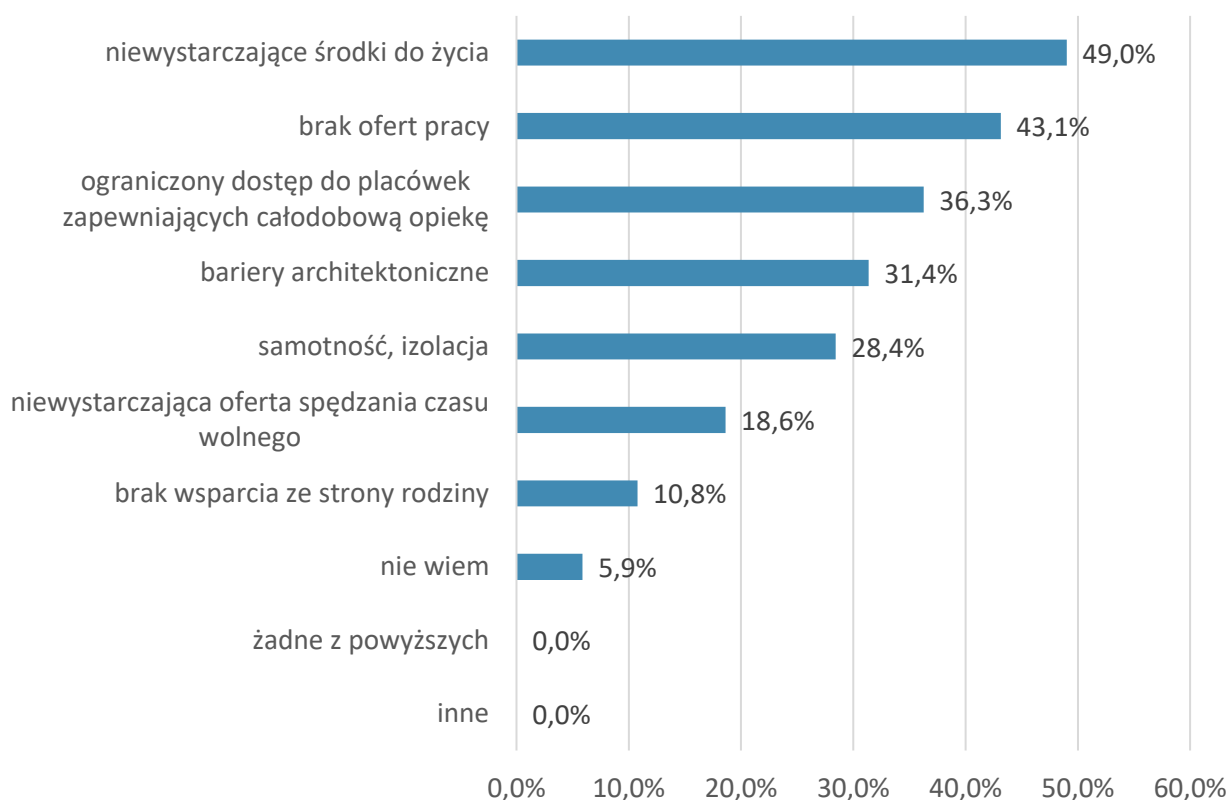
Wykres 32. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie?
N=102

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W badaniu ankietowym poproszono również o wskazanie najistotniejszych problemów dotyczących osób z niepełnosprawnościami. Zdaniem blisko połowy respondentów są to niewystarczające środki do życia (49,0%). 43,1% wskazało na brak ofert pracy, a 36,3% – ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę. 31,4% mieszkańców uważa, że najważniejszym problemem osób z niepełnosprawnościami są bariery architektoniczne, zdaniem 28,4% jest to samotność, izolacja, a najmniej odpowiedzi padło na niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego (18,6%) oraz brak wsparcia ze strony rodziny (10,8%). 5,9% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 33. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=102

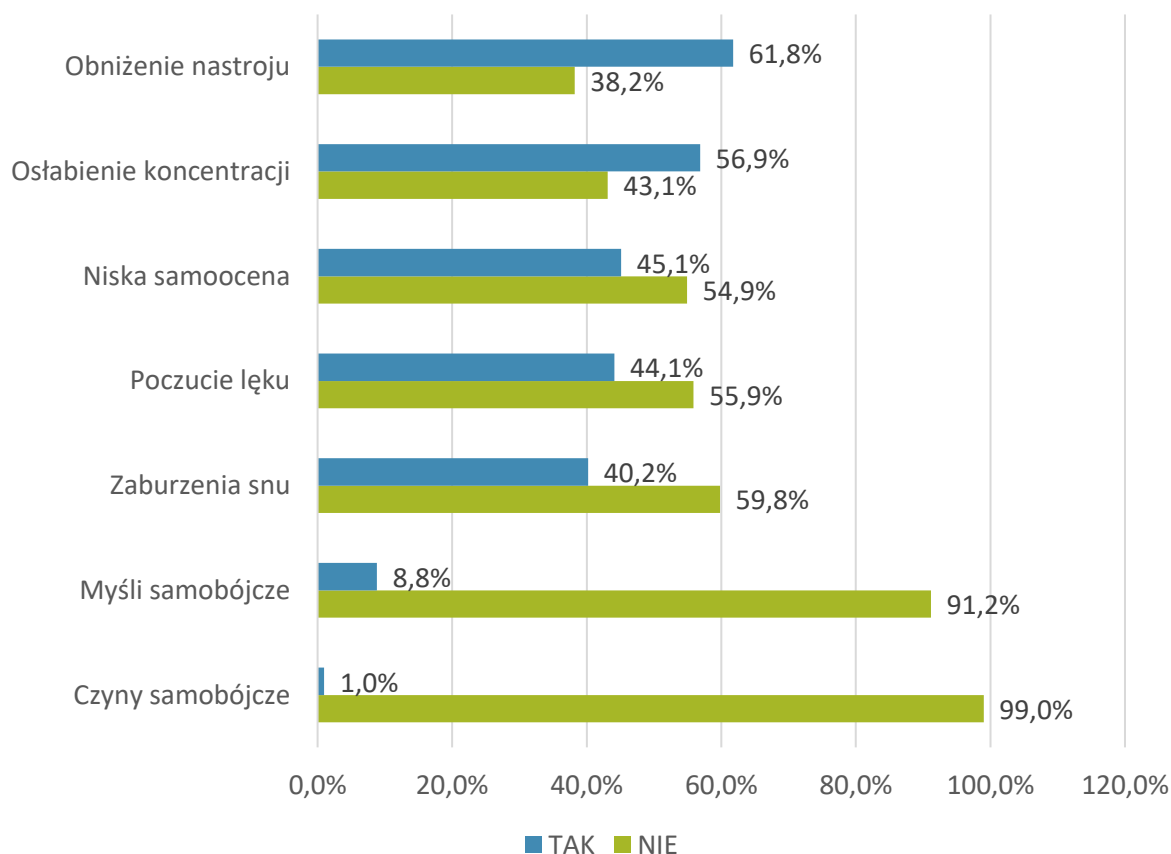
**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Zdrowie psychiczne

W pytaniu dotyczącym zdrowia psychicznego badani mieszkańcy gminy Kołczkowo mieli określić, czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie wymienione stany. Z poniższego wykresu wynika, że:

- ▶ 61,8% ankietowanych miało obniżony nastrój;
- ▶ 56,9% osób doświadczyło osłabienia koncentracji;
- ▶ 45,1% miało niską samoocenę;
- ▶ 44,1% respondentów odczuwało lęk;
- ▶ 40,2% doznało zaburzeń snu;
- ▶ 8,8% miało myśli samobójcze;
- ▶ 1,0% podejmowało się czynów samobójczych.

Wykres 34. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=102

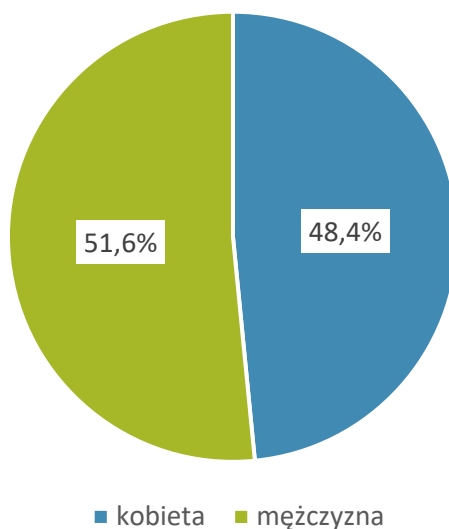
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnień i przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, przemocą domową, rówieśniczą, cyberprzemocą oraz uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie oceny młodych mieszkańców na temat swojego zdrowia psychicznego oraz zaburzeń odżywiania.

Struktura badanej próby

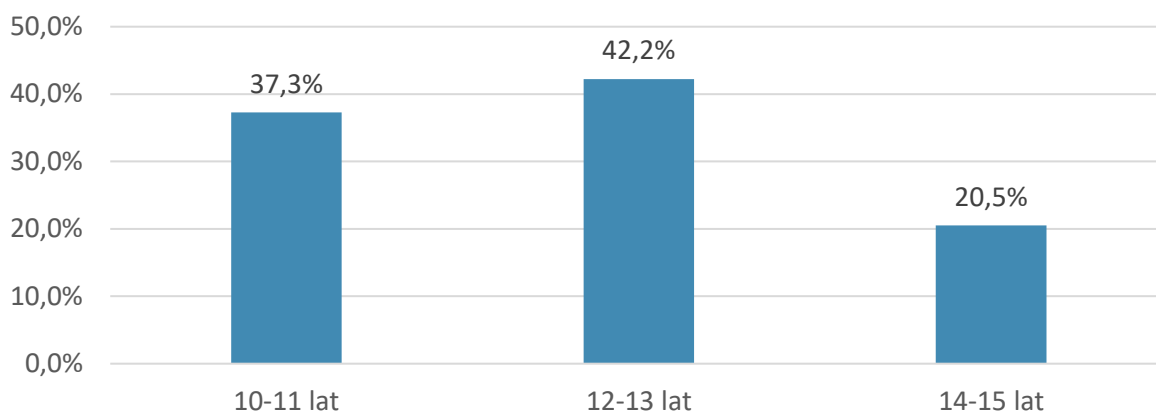
Uczniowie z gminy Kołczkowo wypełnili 161 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Możemy zauważyć, że w badaniu diagnozującym problemy społeczne niewielką przewagę liczebną mieli chłopcy – stanowili oni 51,6% ogółu, zaś dziewczynki wypełniły 48,4% kwestionariuszy.

Wykres 35. Płeć: N=161

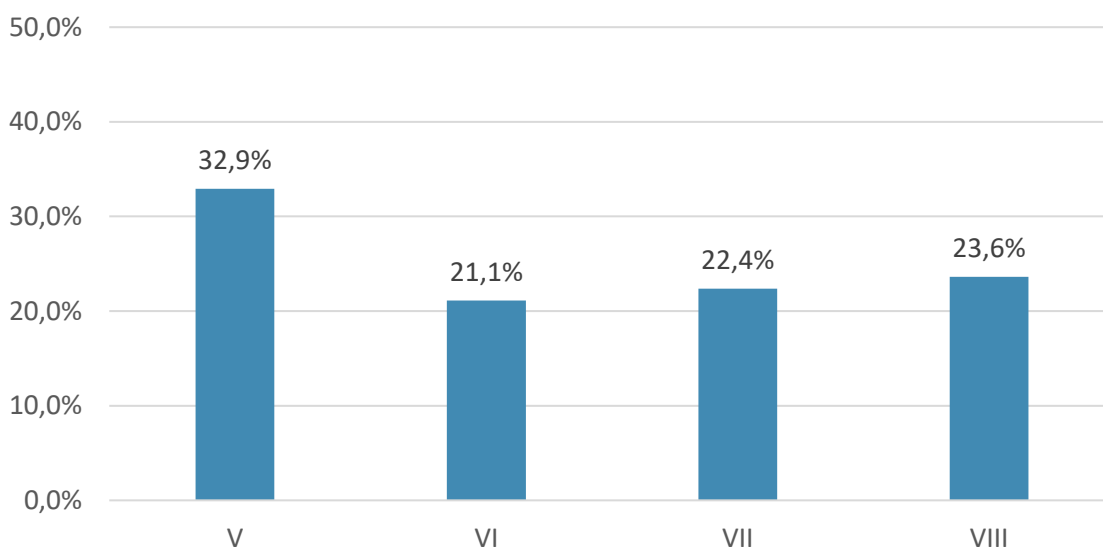
Wśród uczniów biorących udział w badaniu, najczęściej kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12–13 lat (42,2%), natomiast 37,3% stanowili uczniowie w wieku 10-11 lat. Pozostali ankietowani mieścili się w przedziale wiekowym 14-15 lat (20,5%).

Wykres 36. Wiek: N=161

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy. 32,9% uczniów biorących udział w badaniu uczęszcza do V klasy, 23,6% stanowili uczniowie klas VIII, 22,4% jest uczniem klasy VII, natomiast 21,1% ankiet wypełnili uczniowie z klasy VI.

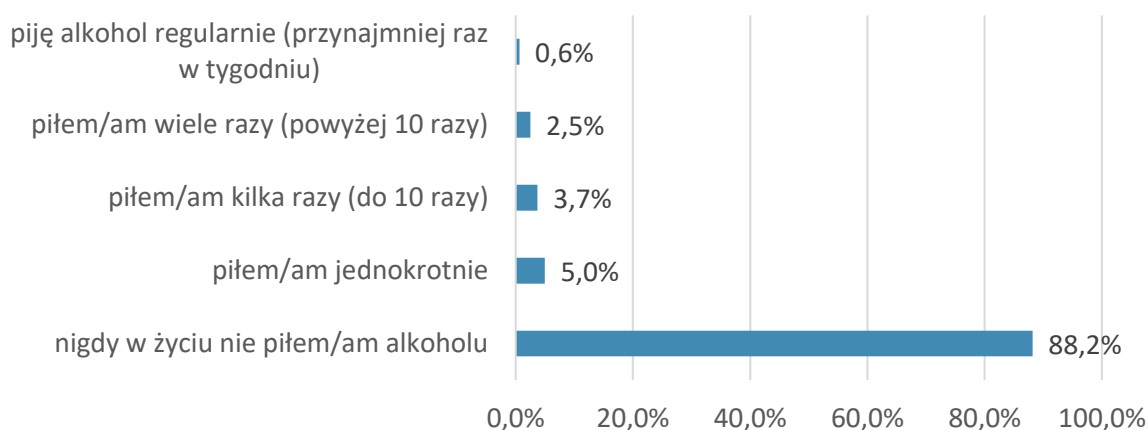
Wykres 37. Klasa: N=161

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Kołczkowo. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 11,8% respondentów, wśród których 5,0% spożyło go jednokrotnie, 3,7% miało z nim styczność kilka razy (do 10 razy), a 2,5% – wiele razy (powyżej 10 razy). Na regularne spożywanie alkoholu wskazało 0,6% uczniów.

Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=161

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe. Jak wynika z udzielonych przez młodych mieszkańców Gminy odpowiedzi, kontakt z alkoholem w podanym okresie miało 7 uczniów będących po inicjacji alkoholowej (39,0%), spośród których 5 spożyło go 1-2 razy, a pojedyncze wskazania padły na odpowiedzi „3-4 razy” oraz „więcej niż 7 razy” (po 5,6%). 1 osoba nie udzieliła odpowiedzi na to pytanie.

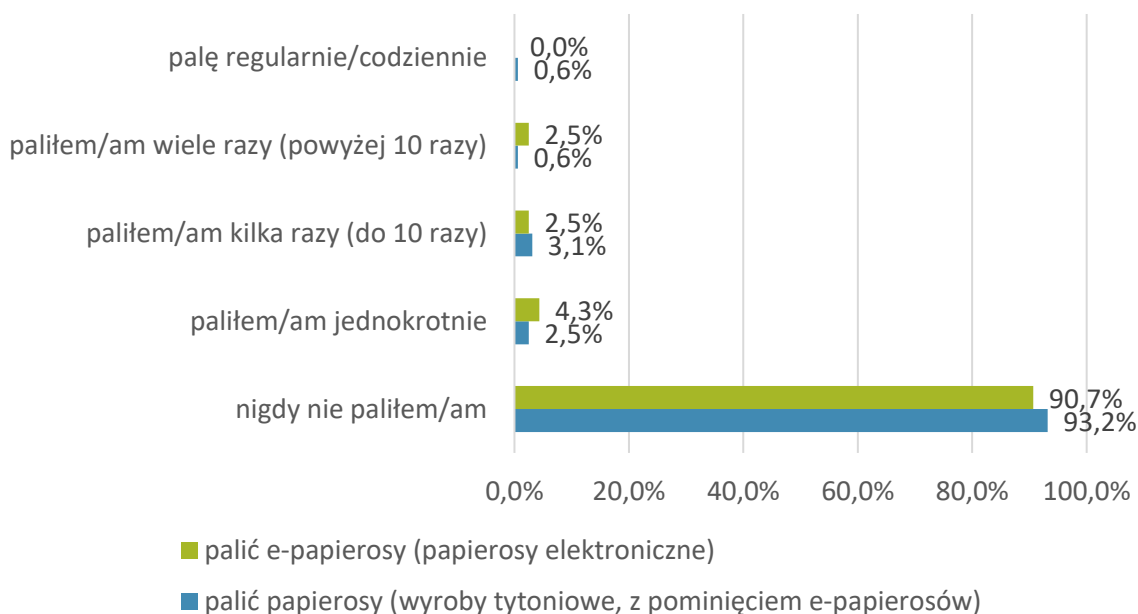
Tabela 18. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	61,1%	11
1 – 2 razy	27,8%	5
3 – 4 razy	5,6%	1
5 – 7 razy	0,0%	0
więcej niż 7 razy	5,6%	1

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z gminy Kołaczkowo podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miał odsetek 6,8% ankietowanych, wśród których 2,5% sięgnęło po nie jednokrotnie, 3,1% uczniów paliło je kilka razy (do 10 razy), z kolei po 0,6% robiło to wiele razy (powyżej 10 razy) lub pali papierosy regularnie/codziennie. W przypadku papierosów elektronicznych, kontakt z nimi miało 9,3% respondentów, z czego 4,3% paliło je jednokrotnie, a po 2,5% – kilka razy (do 10 razy) oraz wiele razy (powyżej 10 razy).

Wykres 39. Ile razy zdarzyło Ci się: N=161

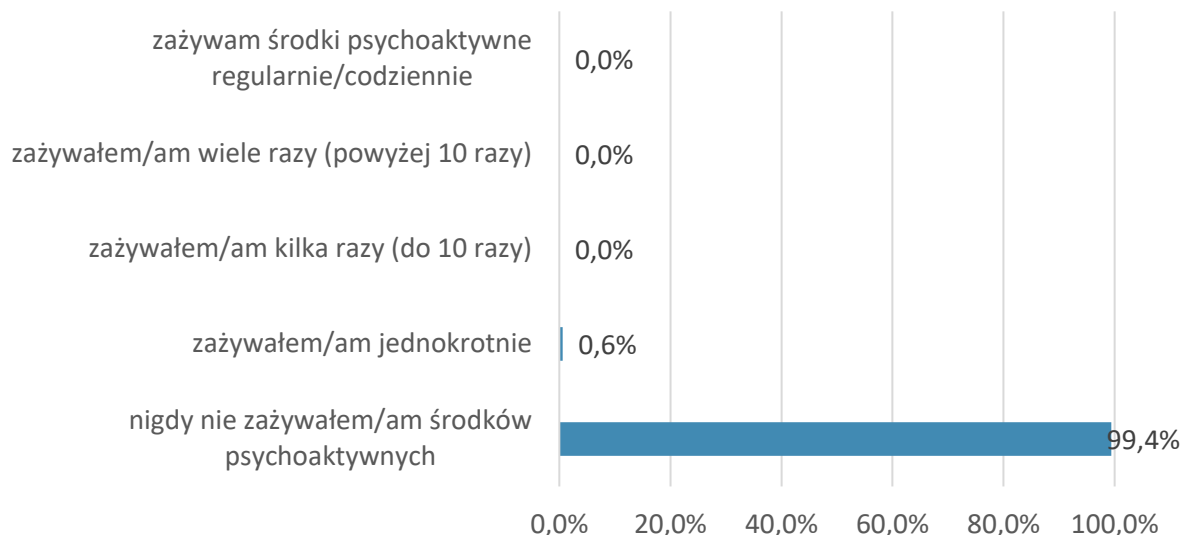

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, prawie wszyscy uczniowie nie zażywali środków psychoaktywnych (99,4%), natomiast po inicjacji narkotykowej jest 0,6% uczniów, którzy wskazali na ich jednokrotne zażycie.

W dalszych pytaniach skierowanych do osób zażywających substancje psychoaktywne ankietowany określił, iż w ciągu ostatnich 30 dni nie sięgał po narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia, jednocześnie wskazując, iż zażywaną przez niego substancją psychoaktywną były dopalacze.

Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=161

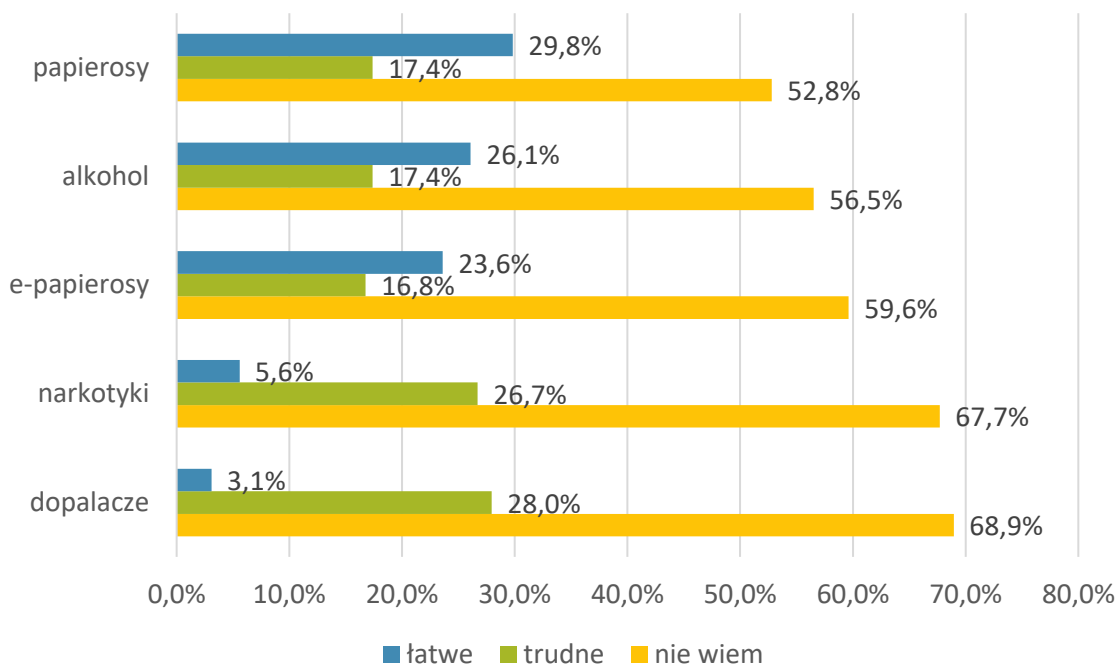

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość uczniów nie posiada wiedzy na temat dostępności szkodliwych i nielegalnych substancji na terenie Gminy.

Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- ▶ papierosy są łatwe do zdobycia dla 29,8% respondentów, a trudne dla 17,4%,
- ▶ alkohol jest łatwy do zdobycia dla 26,1% badanych, a trudny dla 17,4%,
- ▶ e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 23,6% młodych mieszkańców, a trudne dla 16,8%.
- ▶ narkotyki są łatwe do zdobycia dla 5,6% ankietowanych, a trudne dla 26,7%,
- ▶ dopalacze są łatwe do zdobycia dla 3,1% uczniów, a trudne dla 28,0%,

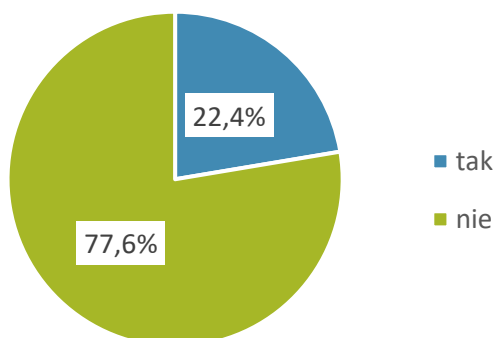
Wykres 41. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=161

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Kołaczkowo. Zbadaniu poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 22,4% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=161

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (15 osób, tj. 42,9%), rodzeństwa (13 osób, tj. 37,1%) oraz innych osób, wśród których wymieniono m.in. *nauczyciela* oraz *koleżankę z klasy* (8 osób, tj. 22,9%). Ankietowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowali koledzy/koleżanki spoza szkoły (4 osoby, tj. 11,4%) oraz rodzice (3 osoby, tj. 8,6%). 1 badany nie odpowiedział na to pytanie.

Tabela 19. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=35

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	42,9%	15
rodzeństwo	37,1%	13
inne osoby	22,9%	8
koledzy/koleżanki spoza szkoły	11,4%	4
rodzice	8,6%	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy zostali oni poproszeni o wskazanie formy zachowań przemocowych jakich doświadczali. Najpowszechniejsza w Gminie jest przemoc psychiczna oraz fizyczna, na którą wskazało po 17 osób (po 54,8%). Niemniej 6 uczniów przyznało się do doświadczenia przemocy seksualnej (19,4%), a 4 – zaniedbania (12,9%). 5 badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

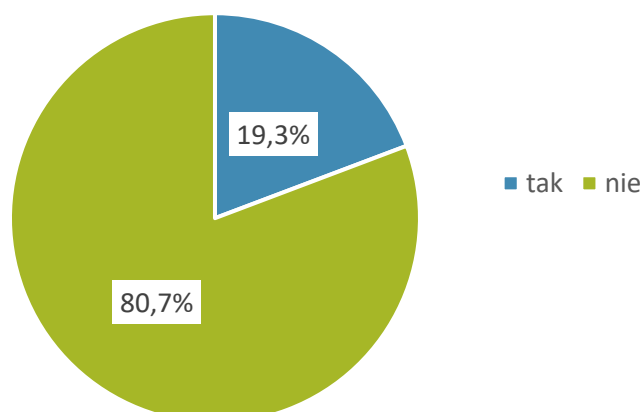
Tabela 20. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=31

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	54,8%	17
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	54,8%	17
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób który mnie zawstydzał itp.	19,4%	6
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	12,9%	4

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznało się 19,3% uczniów.

Wykres 43. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=161

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemoc fizyczną oraz psychiczną zastosowało po 14 uczniów (po 50,0%), natomiast przemoc seksualnej dopuściło się 2 respondentów (7,1%). 3 ankietowanych nie udzieliło odpowiedzi.

Tabela 21. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=28

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopałem/am, szarpałem/aśm dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	50,0%	14
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	50,0%	14
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób który go zawstydział itp.	7,1%	2

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

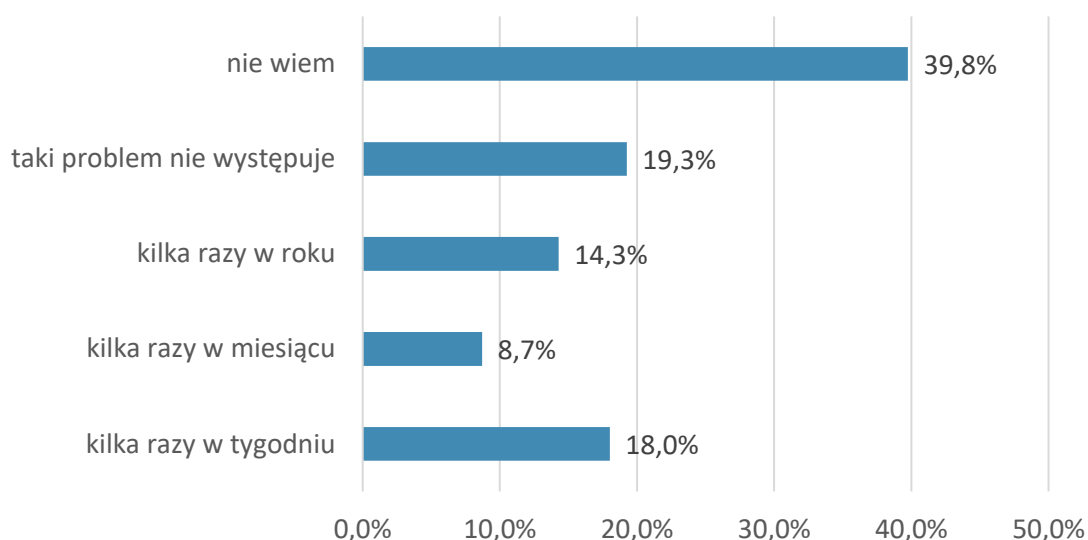
W dalszej kolejności analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Większość ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec uczniów ze swojej szkoły oraz rodzeństwa – wskazało na to po 12 osób, tj. po 41,4%. Odpowiedzi 5 respondentów padły na inne osoby, wśród których wymieniono m.in. *brata, kolegów ze szkoły, rodzeństwo, a także znajomych*. 4 respondentów wskazało na kolegów/koleżanki spoza szkoły (13,8%). 1 ankietowany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 22. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=29

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	41,4%	12
rodzeństwa	41,4%	12
innych osób	17,2%	5
kolegów/koleżanek spoza szkoły	13,8%	4

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

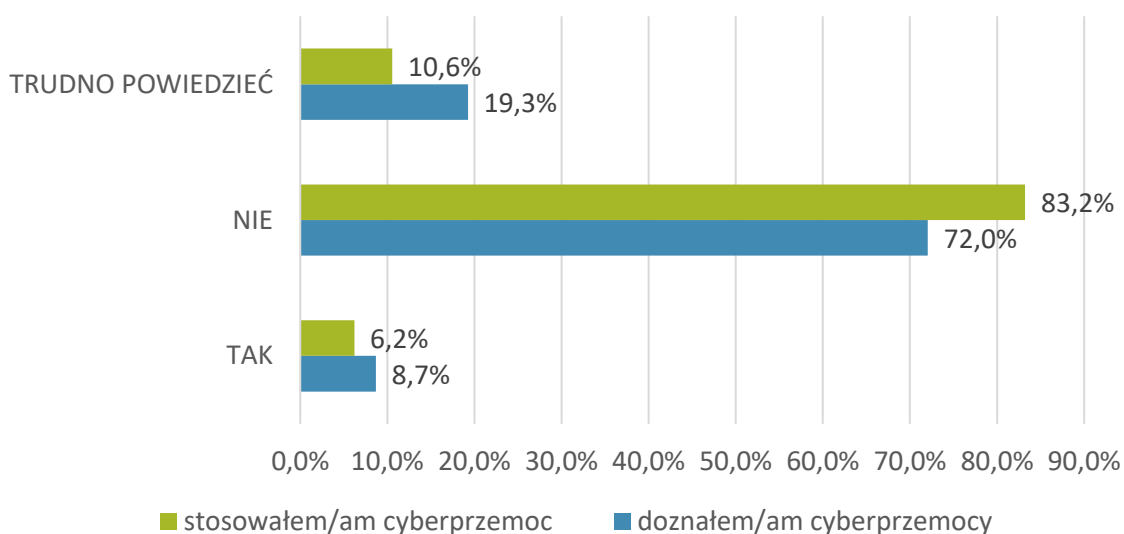
W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. 39,8% respondentów nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii, a zdaniem 19,3% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdził natomiast odsetek 41,0% respondentów, w tym 14,3% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w roku, w opinii 8,7% dzieje się to kilka razy w miesiącu, a zdaniem 18,0% ankietowanych do takich sytuacji dochodzi kilka razy w tygodniu.

Wykres 44. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=161

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy w Internecie dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 8,7% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosował odsetek 6,2%

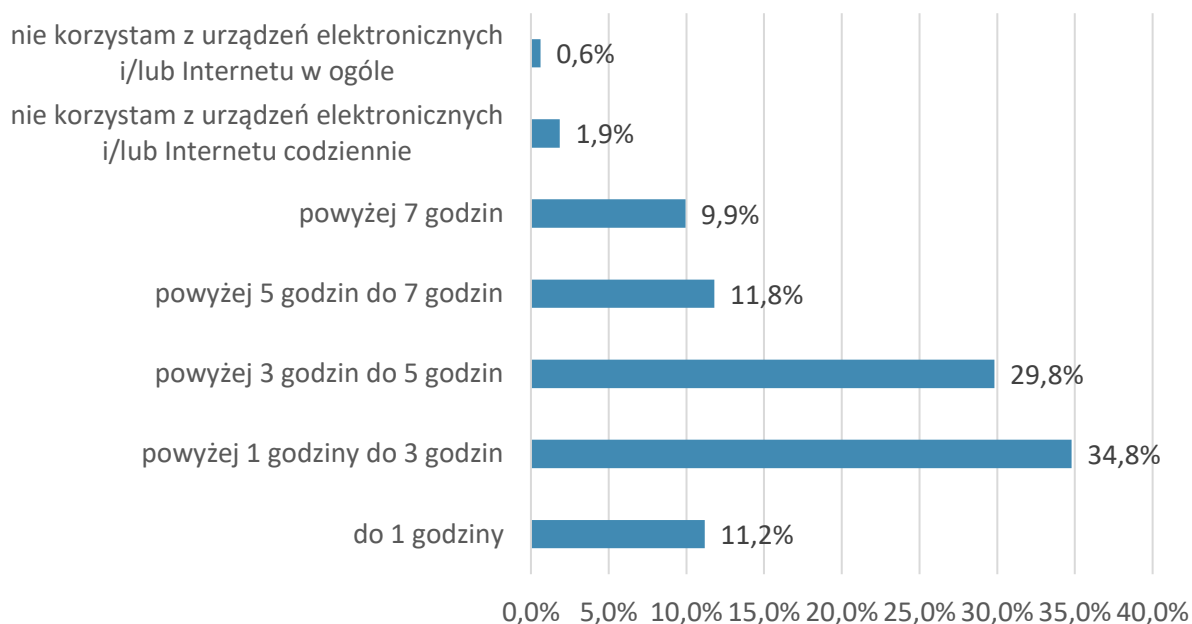
ankietowanych. Znaczna część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż na odpowiedź „trudno powiedzieć” padło 10,6% odpowiedzi w przypadku stosowania cyberprzemocy i 19,3% w zakresie doświadczenia jej.

Wykres 45. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, groźenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=161

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często uczniowie z gminy Kołczkowo korzystają z urządzeń elektronicznych. Pierwsze pytanie odnosiło się do tego, czy młodzi mieszkańcy korzystają z tego typu urządzeń oraz Internetu. Zebrany materiał badawczy wykazał, że korzysta z nich zdecydowana większość respondentów, tj. 99,4%. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy, znaczna część z nich poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu duże ilości czasu w ciągu dnia, gdyż 11,8% odpowiedzi padło na przedział od 5 do 7 godzin dziennie, a 9,9% na powyżej 7 godzin. Dodatkowo, 29,8% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich pomiędzy 3 a 5 godzinami w ciągu dnia. Powyżej 1 do 3 godzin dziennie z urządzeń korzysta 34,8%, a 11,2% ankietowanych poświęca na korzystanie z urządzeń do 1 godziny dziennie. Ponadto, 1,9% uczniów nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu codziennie, a 0,6% nie robi tego w ogóle.

Wykres 46. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=161

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kłamać w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu, np. przed rodzicami. Takie zachowanie potwierdziło 65 badanych (40,7%), w tym 7 uczniów stwierdziło, że zdarza im się to bardzo często (4,4%), 3 ankietowanym – często (1,9%), 40 osobom – czasami (25,0%), natomiast 15 respondentów skłamało w tej sprawie jeden raz (9,4%).

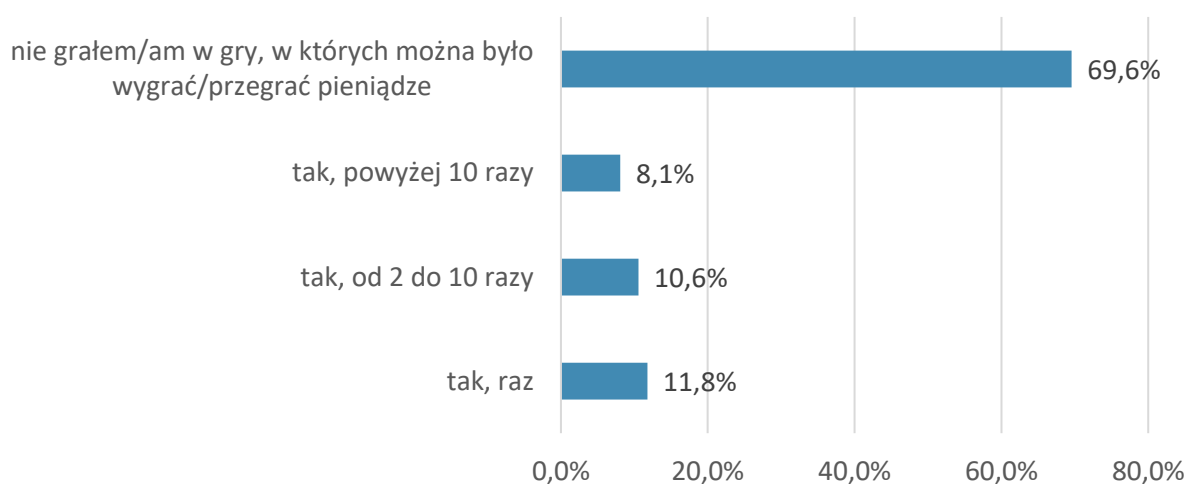
Tabela 23. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=160

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	4,4%	7
tak, często	1,9%	3
tak, czasami	25,0%	40
tak, jednokrotnie	9,4%	15
nie	59,4%	95

Uczestnictwo w grach hazardowych

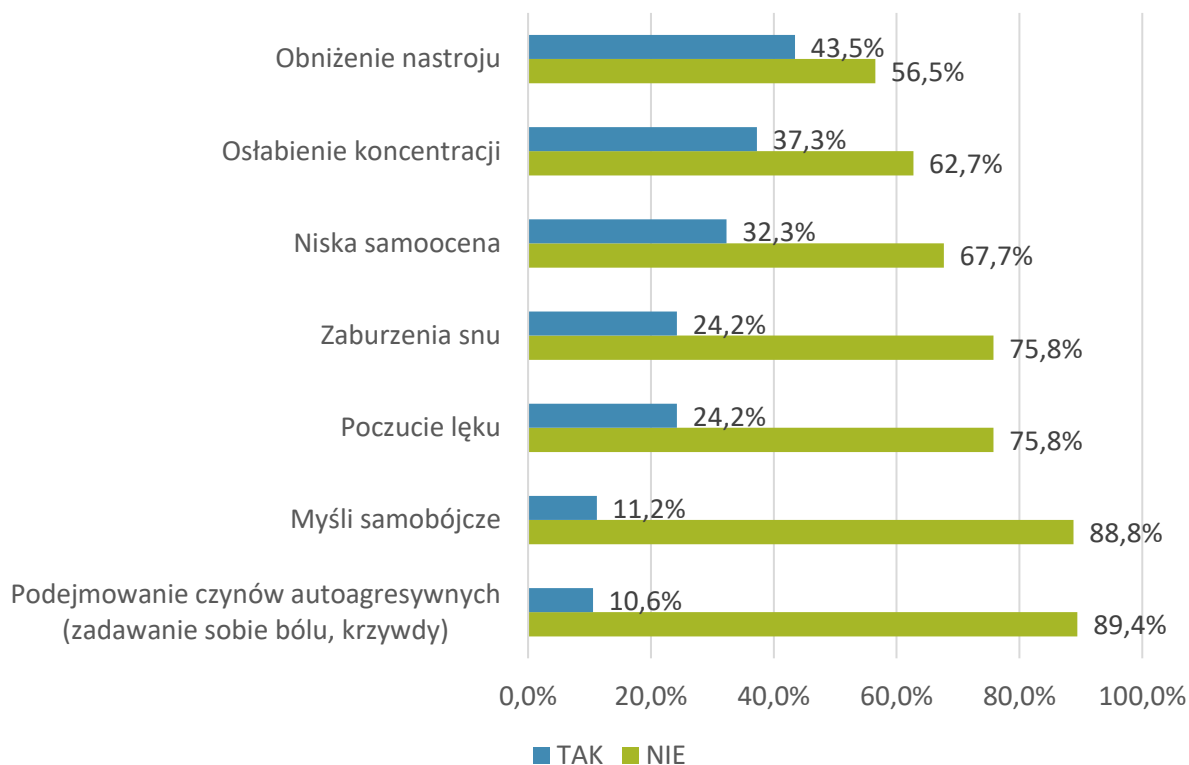
W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 30,5% badanych. Wśród tych osób 11,8% grało w nie 1 raz, 10,6% respondentów robiło to 2-10 razy, a 8,1% wskazało na więcej niż 10 razy.

Wykres 47. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=161

Zdrowie psychiczne

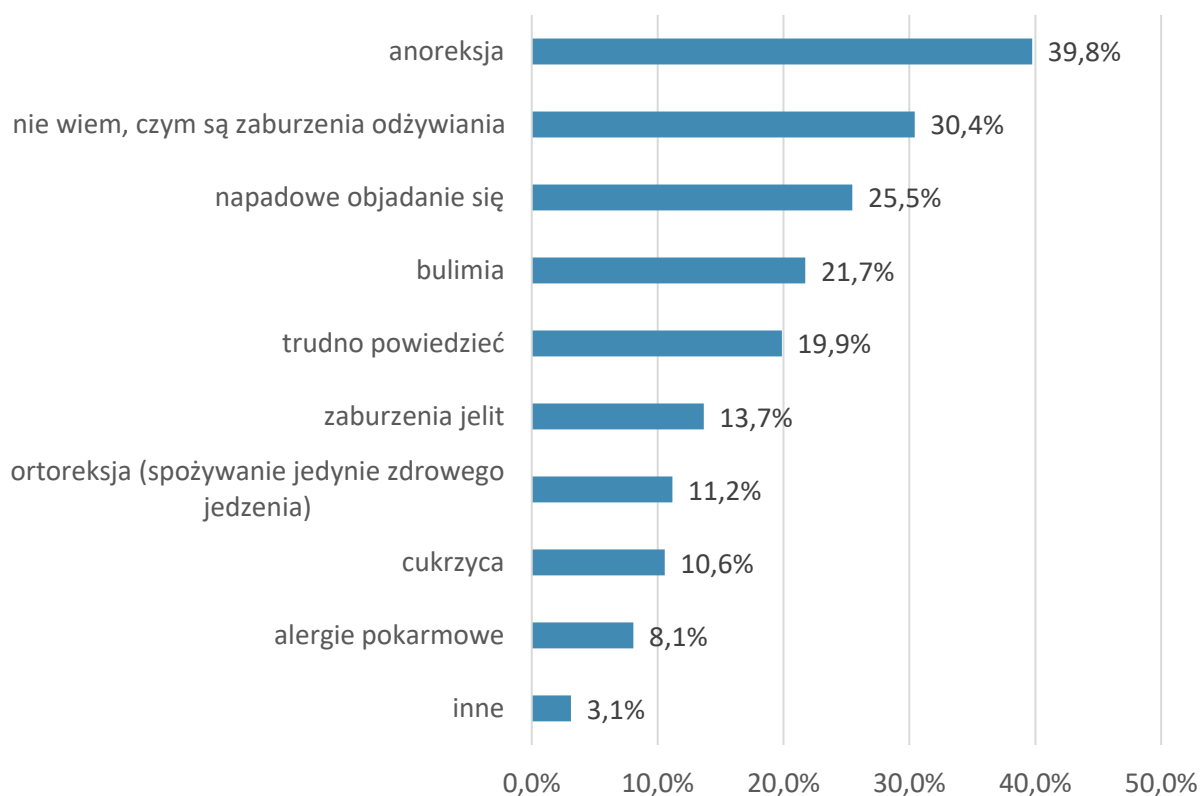
W przedostatniej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Kołaczkowo, zostali oni poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 43,5% respondentów w tym okresie doznało obniżonego nastroju, 37,3% miało osłabioną koncentrację, 32,3% odczuwało niską samoocenę, a po 24,2% – odczuwało lęk lub doznawało zaburzeń snu. Niepokojący jest fakt, że wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy występują również myśli samobójcze (11,2%) oraz czyny autoagresywne (10,6%).

Wykres 48. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=161

Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Kołaczkowo dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. W pytaniu uczniowie mieli wskazać, które spośród wskazanych w kafeterii odpowiedzi ich zdaniem są zaburzeniami odżywiania. Największa część ankietowanych wskazała na anoreksję (39,8%), średnio co czwarty uczeń zaznaczył napadowe objadanie się (25,5%), co czwarty – bulimię (21,5%), a w opinii 11,2% respondentów można do nich zaliczyć ortoreksję. 30,4% uczestników badania nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 19,9% miało trudności w odpowiedzi na zadane pytanie. Należy zaznaczyć, iż część ankietowanych błędnie wskazała na zaburzenia jelit (13,7%), cukrzycę (10,6%) oraz alergie pokarmowe (8,1%), a 3,1% wskazało na odpowiedź „inne”, nie wymieniając przy tym konkretnych przykładów.

Wykres 49. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=161

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Sytuacja społeczna gminy Kołaczkowo

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie, danych Głównego Urzędu Statystycznego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i innych, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Prowadzony jest on za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **instytucja asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W latach 2021-2023 GOPS w Kołaczkowie zatrudniał 1 asystenta rodziny, z którego pomocy w roku bazowym korzystało 8 rodzin, w 2022 roku było to 5 rodzin, natomiast w 2021 roku – 6 rodzin.

Tabela 24. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2021-2023

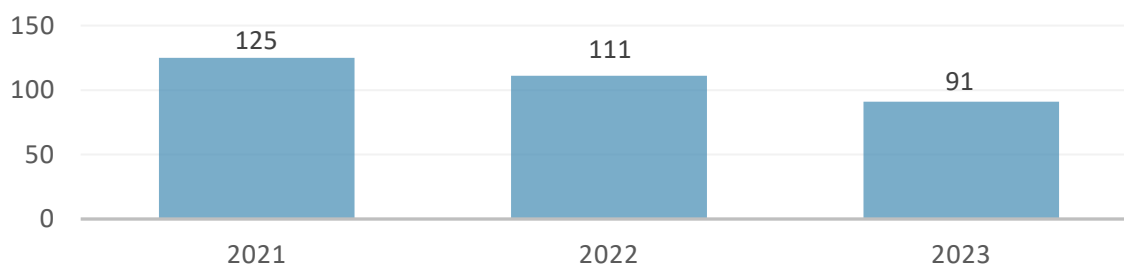
wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba asystentów rodziny	1	1	1
liczba rodzin	6	5	8

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W roku 2023, jak i w dwóch latach poprzednich w gminie Kołaczkowo **nie było rodzin wspierających**, to znaczy takich, które mają za zadanie pomóc rodzinie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych (zakres działania obejmuje udzielanie wskazówek dotyczących sprawowania opieki i wychowania dzieci, kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych, organizacji czasu rodziny, pomocy w nauce racjonalnego gospodarowania budżetem rodzinnym oraz prowadzenia gospodarstwa domowego).

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2023 roku korzystało 91 rodzin, czyli o 27,2% mniej niż w roku 2021. W latach 2021-2023 dostrzegalny jest zatem systematyczny spadek średniomiesięcznej liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń, co ma związek ze spadkiem wskaźnika przyrostu naturalnego na przestrzeni ostatnich lat, ale również niezmienną się w ostatnich latach poziomem kryterium dochodowego.

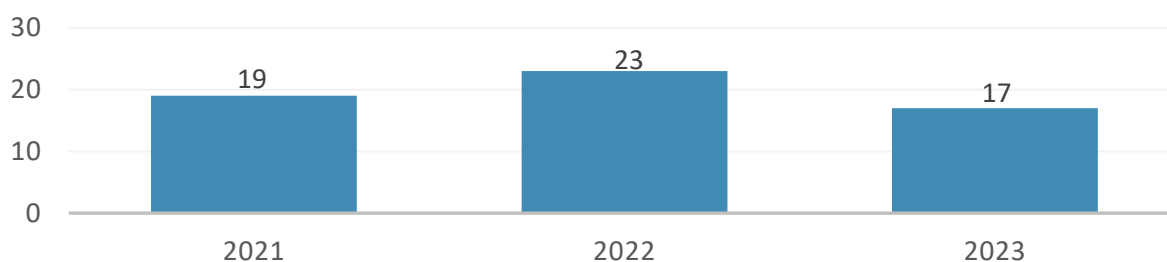
Wykres 50. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W przypadku, gdy jeden z rodziców uchyla się od płacenia alimentów na rzecz dzieci, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni omawianych lat widoczne są wahania liczby osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego: w 2021 roku było to 19 osób, w 2022 roku – 23, z kolei w roku 2023 – 17.

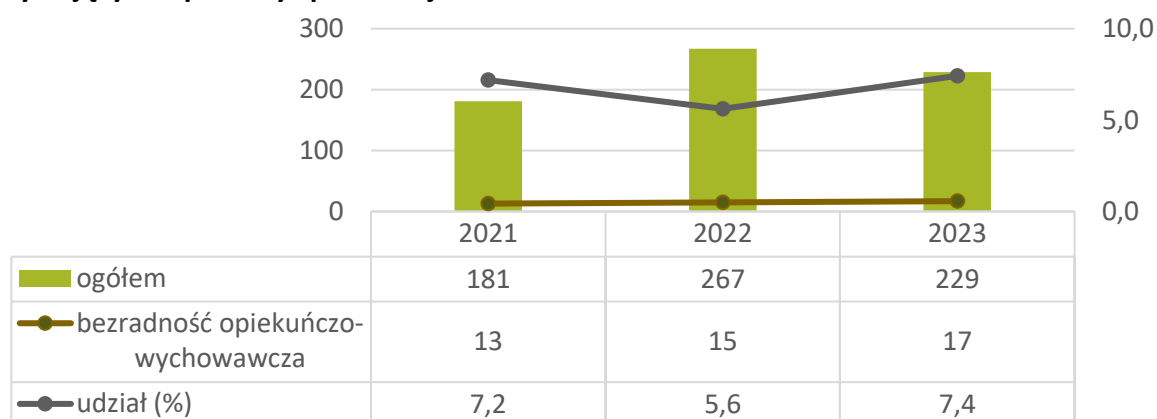
Wykres 51. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego uległa wzrostowi z 13 w roku bazowym do 17 w roku 2023. W przypadku ich udziału w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS, widoczne są wahania: w 2021 było to 7,2%, w 2022 roku – 5,6%, z kolei w ostatnim roku poddanym analizie – 7,4%. Szczegółowe dane przedstawiono na kolejnym wykresie.

Wykres 52. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Zarówno w roku 2021, jak i w 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt 9 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, natomiast w 2022 roku było to 6 dzieci. Biorąc pod uwagę kwotę odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej, również dostrzegalne są wahania w tym zakresie: w roku bazowym było to 107 100,00 zł, w 2022 roku – 47 175,00zł, z kolei w 2023 roku – 61 761,00 zł. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 25. Liczba dzieci i kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Kołaczkowo w pieczy zastępczej w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba dzieci w pieczy zastępczej	9	6	9
kwota odpłatności (w złotych)	107 100,00	47 175,00	61 761,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za lata 2021-2023 oraz Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkanie za lata 2021-2023

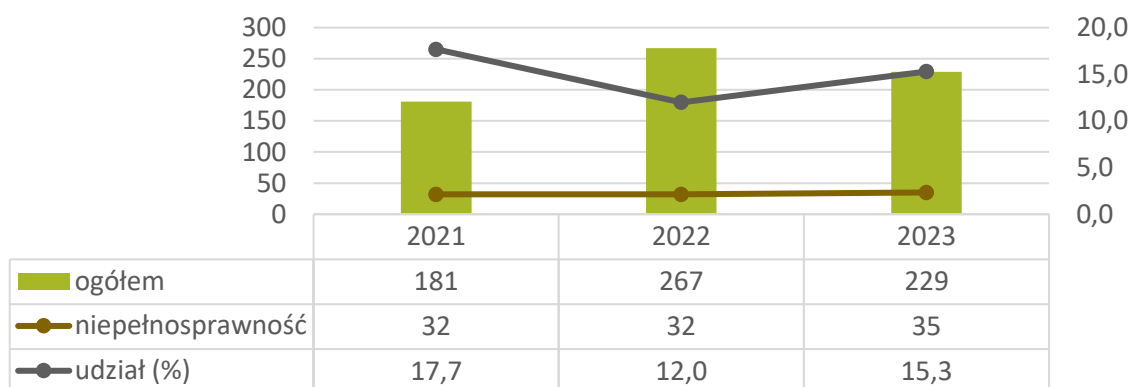
Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji osoby z niepełnosprawnością z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że: osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnienie ról społecznych, a w szczególności wykonywanie pracy zawodowej. Osoby z niepełnosprawnością dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Warty podkreślenia jest fakt, że osoby z niepełnosprawnością tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2023 roku ze wsparcia GOPS w Kołaczkowie z powodu niepełnosprawności skorzystało 35 rodzin, co stanowi 15,3% wszystkich rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z prezentowanych danych wynika, że na przestrzeni lat 2021-2023 liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności wykazywała tendencje wzrostowe, z kolei ich udział w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS ulegał wahaniom. Należy podkreślić, że w omawianym okresie niepełnosprawność była najczęstszym powodem udzielania pomocy. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 53. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Kolejna tabela przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023. W omawianym okresie liczba przyznanych świadczeń ulegała systematycznemu wzrostowi. W 2021 roku przyznano 268 świadczeń, w 2022 roku liczba świadczeń wyniosła 305, z kolei w 2023 roku kształtowała się na poziomie 326 świadczeń. W przypadku kwoty świadczeń, również dostrzegalny jest wzrost w tym zakresie, kształtujący się na poziomie 21,6%. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 26. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba świadczeń	268	305	326
kwota świadczeń (zł)	57 845,00	65 831,00	70 364,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W latach 2021-2023 liczba przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych dla osoby z niepełnosprawnością w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności oraz przeznaczona na ten cel kwota ulegały wahaniom. W 2021 roku przyznano 882 świadczenia na kwotę 190 371,00 zł, w 2022 roku – 827 na kwotę 178 500,00 zł, natomiast w 2023 roku – 861 na kwotę 185 838,00 zł.

Tabela 27. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba świadczeń	882	827	861
kwota świadczeń (zł)	190 371,00	178 500,00	185 838,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

W 2023 roku przyznano 786 świadczeń dla osób z niepełnosprawnością powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia, a kwota świadczeń kształtowała się na poziomie 169 650,00 zł. Na przestrzeni lat widoczne są wahania w ramach analizowanych uwarunkowań, a szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba świadczeń	810	825	786
kwota świadczeń (zł)	174 830,00	178 068,00	169 650,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Kolejna tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni ostatnich lat specjalnego zasiłku opiekuńczego (liczba i kwota świadczeń). Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W 2021 roku wypłacono 7 świadczeń z powyższego tytułu na kwotę 4 340,00 zł, natomiast w kolejnych latach poddanych analizie nie odnotowano takich przypadków.

Tabela 29. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba świadczeń	7	0	0
kwota świadczeń (zł)	4 340,00	0,00	0,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Zadaniem gmin, które jest realizowane przez ośrodki pomocy społecznej jest również świadczenie **usług opiekuńczych** osobom chorym, samotnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2021 roku z tego typu świadczeń korzystało 11 mieszkańców Gminy, z kolei w latach 2022-2023 – po 9 osób.

Tabela 30. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób	11	9	9

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Dla osób wymagających szczególnego wsparcia świadczone są **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które są dostosowane do potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności i są realizowane przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W omawianym okresie żaden z mieszkańców Gminy nie korzystał z tego typu wsparcia¹⁴.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

49,0%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których niewystarczające środki do życia stanowią najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

43,1%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których brak ofert pracy stanowi najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

39,5%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę stanowi najważniejszy problem osób z niepełnosprawnościami w Gminie.

46,1%

Odsetek dorosłych mieszkańców, w opinii których infrastruktura techniczna na terenie Gminy jest w niewielkim stopniu dostosowana do osób z niepełnosprawnościami.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

¹⁴ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę spełniając trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹⁵.

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

W 2023 roku ze wsparcia GOPS w Kołaczkowie z powodu alkoholizmu skorzystały 3 rodziny, co stanowi 1,3% wszystkich rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Z prezentowanych danych wynika, że na przestrzeni lat 2021-2023 liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu niepełnosprawności ulegała nieznacznym wahaniom, podobnie jak ich udział w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 54. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu alkoholizmu w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

¹⁵ Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach przysługujących jej uprawnień. W 2023 roku GKRPA liczyła 5 członków.

W 2023 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 5 osobami z problemem alkoholowym oraz 9 członkami rodzin osób zmagających się z tym problemem. Na podstawie danych można dostrzec, iż zarówno liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy, jak i liczba członków rodziny osoby uzależnionej, z którymi przeprowadzono rozmowy na przestrzeni analizowanych lat ulegały wahaniom. Tendencje spadkowe widoczne są natomiast w przypadku liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego: w 2021 roku było to 4 mieszkańców Gminy, z kolei w kolejnych latach nie odnotowano takich przypadków. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 31. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	6	4	5
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	10	5	9
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	4	0	0

Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok i 2023 rok.

W 2023 roku na terenie gminy Kołaczkowo funkcjonował Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych (tzw. korkowe). Jego podstawową funkcją jest udzielanie konsultacji i poradnictwa dla osób zmagających się z problemem uzależnień, informowanie o szkodliwości substancji psychoaktywnych, możliwych sposobach leczenia, motywowanie do podjęcia terapii, a także pomoc osobom uwikłanym w problem przemocy domowej.

W 2023 roku w PIK udzielono porad 3 osobom z problemem alkoholowym, 13 dorosłym członkom rodziny osoby z problemem alkoholowym, 2 osobom doznającym przemocy domowej oraz 13 osobom z problemem narkotykowym. Na przestrzeni

analizowanych lat, odnotowano spadek liczby osób z problemem alkoholowym oraz osób stosujących przemoc domową. Liczba osób doznających przemocy domowej kształtowała się na względnie stałym poziomie, z kolei tendencje wzrostowe widoczne są w przypadku dorosłych członków rodziny osoby z problemem alkoholowym oraz osób z problemem narkotykowym. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 32. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2021-2023

lp.	wyszczególnienie	2021	2022	2023
1.	osoby z problemem alkoholowym	6	5	3
2.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	5	7	13
3.	osoby doznające przemocy domowej	2	3	2
4.	osoby stosujące przemoc domową	2	0	0
5.	osoby z problemem narkotykowym	b.d.	0	2
6.	dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	b.d.	0	0

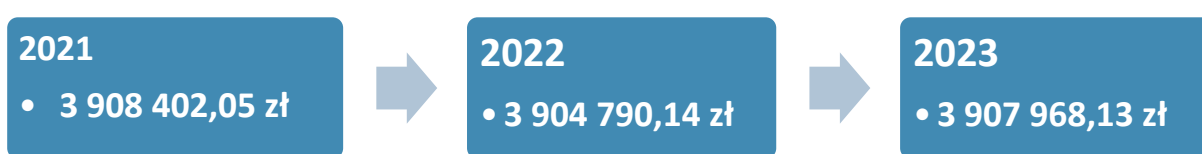
Źródło: Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok i 2023 rok

GKRPA zajmuje się także **profilaktyką zachowań ryzykownych**. W 2023 roku w gminie Kołaczkowo nie realizowano programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez PARPA, KBdsPN (obecnie KCPU), ORE, IPiN. W ramach działań nie będących ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi, realizowano jednorazowe prelekcje, pogadanki oraz festyny i inne imprezy plenerowe (z wykluczeniem sportowych), w których udział wzięło 360 osób. Należy podkreślić, że w 2023 roku zorganizowano szkolenia i warsztaty z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży finansowanych ze środków gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii dla 25 nauczycieli/wychowawców. Ponadto w tym zakresie prowadzono również pozalekcyjne zajęcia sportowe, w których uczestniczyło 260 uczniów¹⁶.

¹⁶ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2023 rok.

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Kołaczkowo. W roku 2023 wartość alkoholu sprzedanego na terenie Gminy wyniosła łącznie 3 907 968,13 zł, w tym 1 788 102,03 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa), 221 655,22 zł o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) oraz 1 898 210,88 zł o zawartości alkoholu powyżej 18%. W omawianych latach łączna wartość sprzedanego na terenie Gminy alkoholu ulegała niewielkim wahaniom, a szczegółowe dane przedstawiono poniżej.

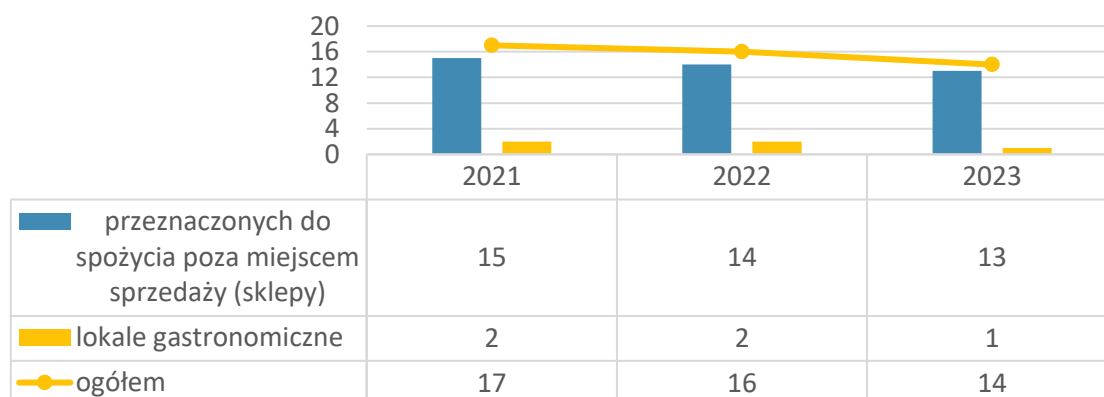
Rysunek 5. Łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Kołaczkowo alkoholu w latach 2021-2023

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok i 2023 rok.

W 2023 roku na terenie gminy Kołaczkowo znajdowało się 17 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 15 przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 2 przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży, tj. lokali gastronomicznych. Na przestrzeni analizowanych lat zauważyć można, że zarówno liczba sklepów, jak i liczba lokali gastronomicznych uległa zmniejszeniu. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

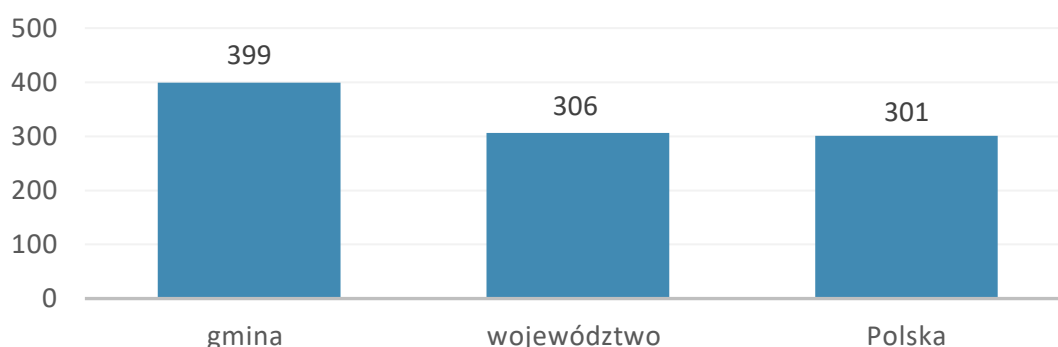
Wykres 55. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołaczkowo na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok i 2023 rok.

Kolejną analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołczkowo, w porównaniu do województwa wielkopolskiego oraz do całej Polski¹⁷. Jak wynika z obecnie dostępnych danych przedstawionych na kolejnym wykresie, liczba mieszkańców w Gminie przypadająca na jeden punkt jest wyższa niż ma to miejsce w województwie wielkopolskim oraz w porównaniu do średniej dla całego kraju, co świadczy o mniejszej dostępności do miejsc sprzedaży alkoholu na terenie Gminy.

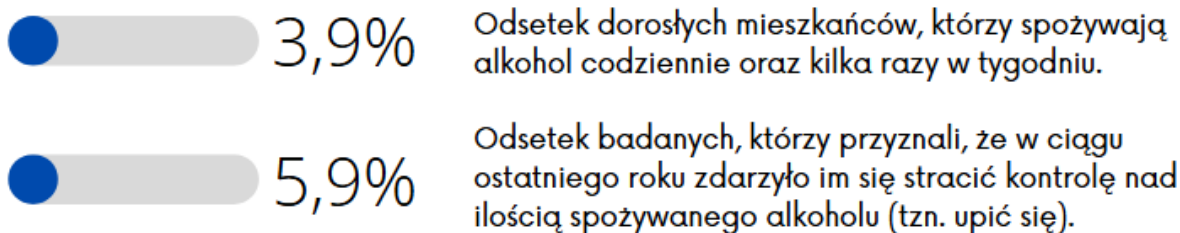
Wykres 56. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołczkowo, województwie wielkopolskim i całej Polsce w 2022 roku

Źródło: KCPU-G1 - Sprawozdanie z działalności samorządów lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w 2022 r. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w Polsce w samorządach lokalnych w 2022 roku. Zestawienia statystyczne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

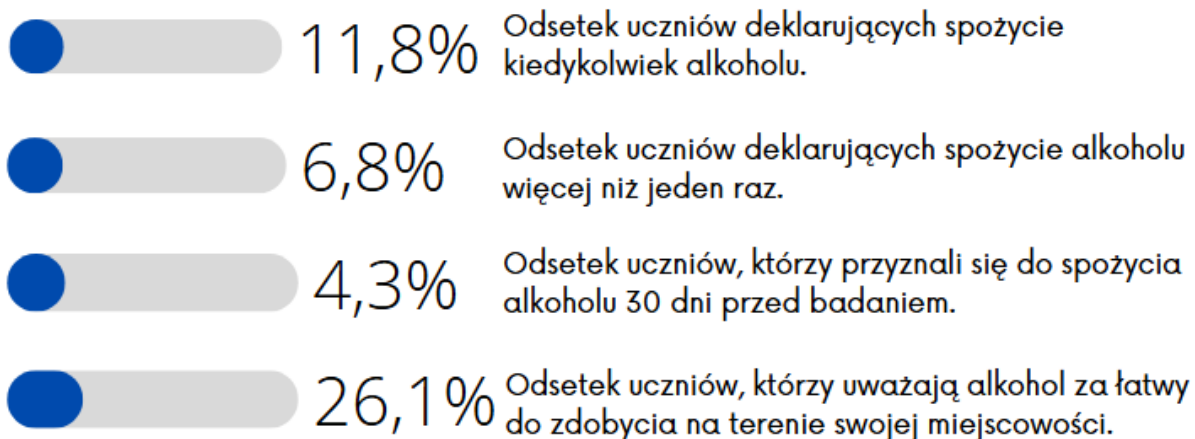
DOROŚLI MIESZKAŃCY (ALKOHOL)

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

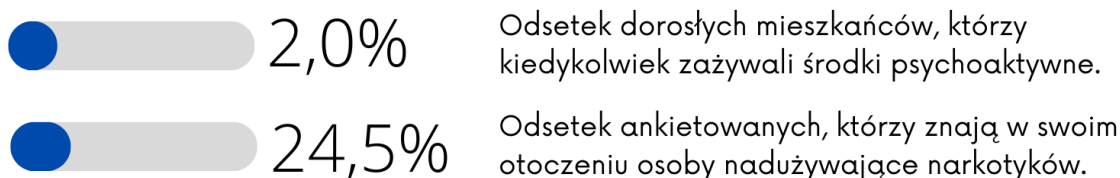
¹⁷ Uwzględnione zostały dane dostępne na czas opracowania Strategii, tj. za 2022 rok.

UCZNIOWIE (ALKOHOL)

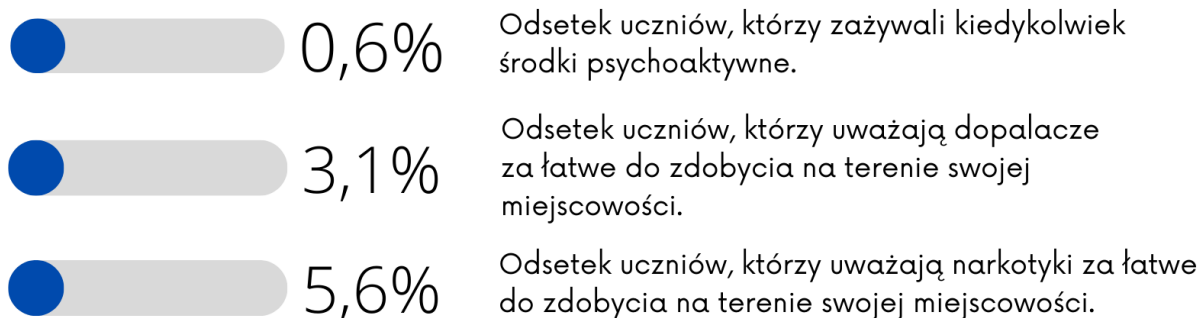
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=161

DOROŚLI MIESZKAŃCY (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

UCZNIOWIE (ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE INNE NIŻ ALKOHOL)

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=161

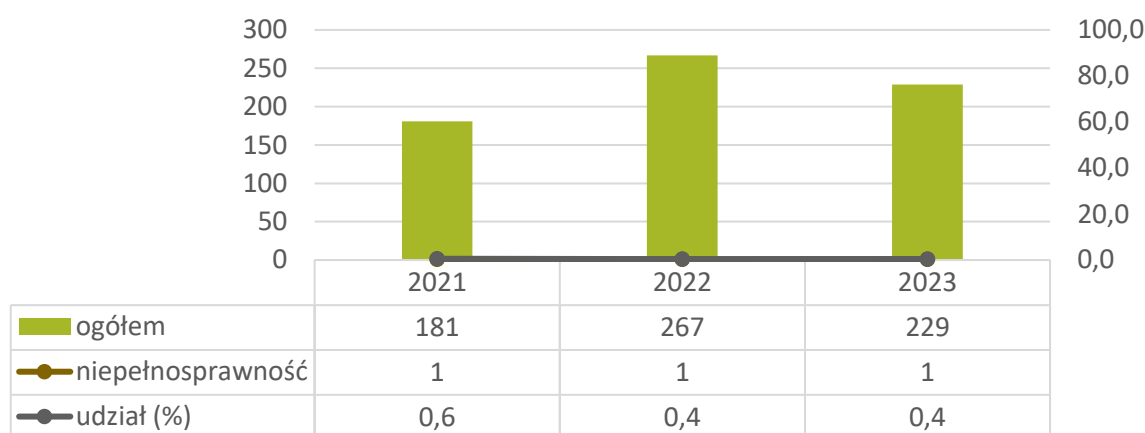
Przeciwdziałanie przemocy domowej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc jest intencjonalnym i zamierzonym działaniem człowieka, które ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary. Pod pojęciem przemocy domowej wg ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy rozumieć: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej (...)”.

W latach 2021-2023 ze wsparcia GOPS w Kołczkowie z powodu przemocy korzystała 1 rodzina, w związku z czym ich udział w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS kształtował się na bardzo niskim poziomie: w 2021 roku było to 0,6%, z kolei w latach 2022-2023 – po 0,4%.

Wykres 57. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu przemocy w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy istnieje potrzeba podejmowania interwencji socjalnej i psychologicznej niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Kołczkowo zajmuje się **Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej**, którego celem funkcjonowania jest skoordynowanie wszystkich działań instytucji i organów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie

przemocy domowej. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych, w ramach Zespołu powoływane są grupy diagnostyczno-pomocowe (wcześniej grupy robocze).

W każdym roku poddanym analizie liczba spotkań ZI była stała – odbywały się one średnio raz na kwartał. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych, w ramach Zespołu powoływane były grupy diagnostyczno-pomocowe. W 2023 roku funkcjonowało 8 grup, w 2022 roku – 3, podczas gdy w 2021 roku było ich 9. Wahania dostrzegalne są również w przypadku liczby spotkań grup diagnostyczno-pomocowych: w roku bazowym było to 38 spotkań, w 2022 roku – 11, z kolei w ostatnim roku poddanym analizie – 22.

Tabela 33. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023

Wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	4
liczba funkcjonujących grup diagnostyczno-pomocowych	9	3	8
liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	38	11	22

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej za lata 2021-2023

Podejmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej.

W omawianym okresie dostrzec można spadek w zakresie liczby zamkniętych procedur „Niebieskie Karty” z 14 w 2021 roku do 4 w roku 2023. W przypadku liczby NK, które wpłynęły do ZI, dostrzegalne są wahania w tym zakresie – najmniej odnotowano ich w 2022 roku (3), zaś najwięcej w 2023 roku (10). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 34. Dane statystyczne dotyczące procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba NK, które wpłynęły do ZI	9	3	10
liczba zamkniętych procedur NK	14	5	4

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej za lata 2021-2023

Z dokumentacji Zespołu Interdyscyplinarnego wynika, że w 2023 roku działaniami w ramach procedury NK objęto 8 rodzin, a łącznie procedurą objęto 18 mieszkańców Gminy. W omawianych latach widoczne są wahania analizowanych danych, zaś najwyższe wartości odnotowano w roku 2021 (16 rodzin oraz 47 osób w rodzinach). Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

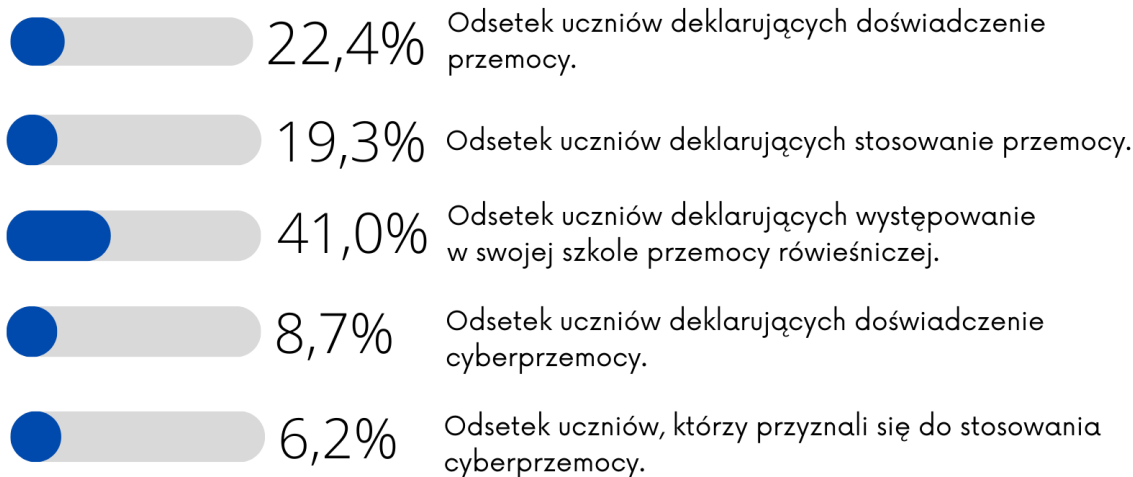
Tabela 35. Liczba rodzin oraz osób w rodzinach objętych procedurą "Niebieskie Karty" w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba rodzin	16	5	8
liczba osób w rodzinach	47	15	18

Źródło: Sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej za lata 2021-2023

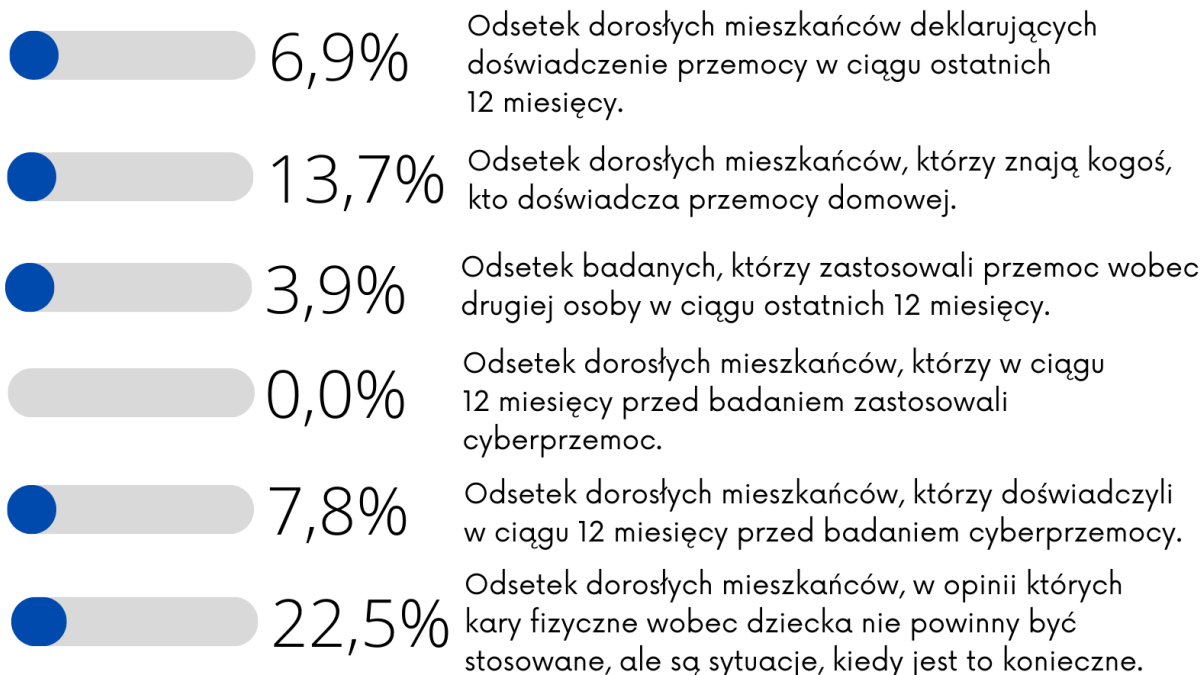
Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=161

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

Aktywność i integracja społeczna seniorów

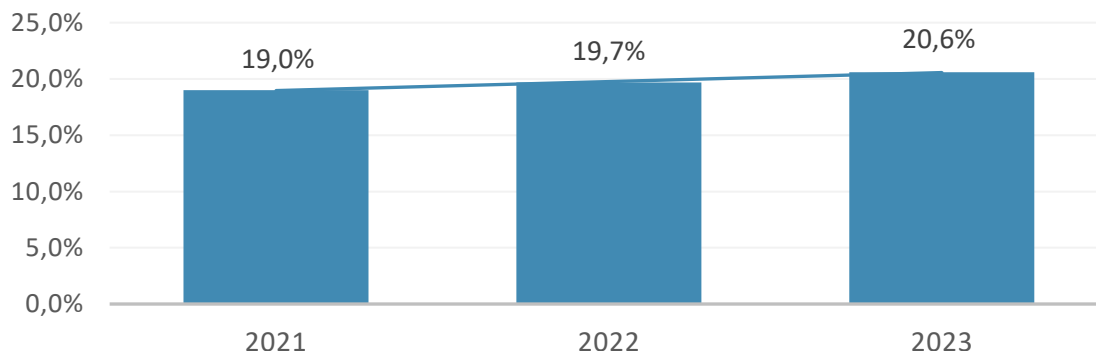
Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej, należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym obywatelem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć stopniowy wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji

seniorów. W 2023 roku w gminie Kołczkowo odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym wzrósł o 1,6 pp. względem 2021 roku.

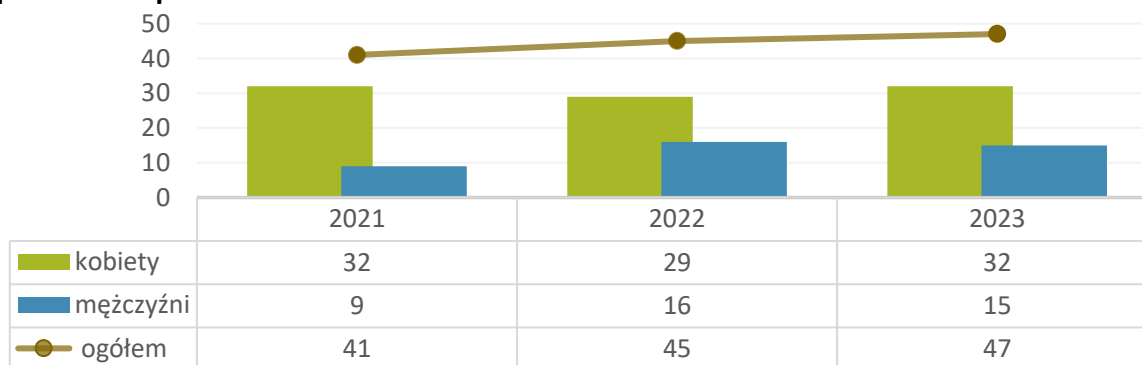
Wykres 58. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Kołczkowo na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl>

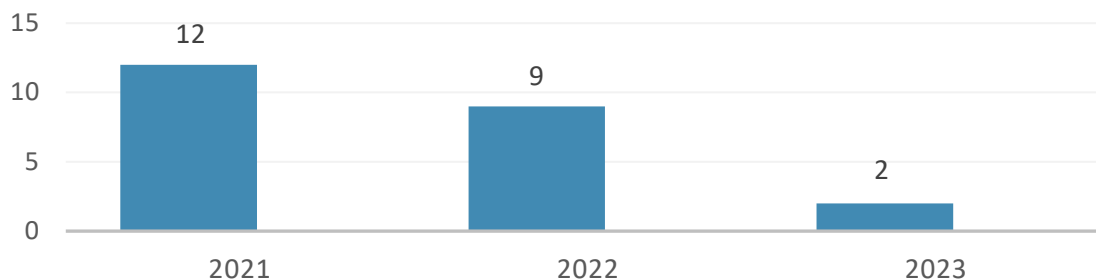
W 2023 roku z pomocy społecznej korzystało 47 osób w wieku poprodukcyjnym, z czego większość stanowiły kobiety (32). Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba beneficjentów pomocy społecznej będących w wieku poprodukcyjnym wykazywała tendencje wzrostowe, a liczba kobiet znacznie przewyższała liczbę mężczyzn. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

Wykres 59. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do zasiłku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. Na przestrzeni analizowanych lat widoczny jest spadek liczby świadczeń dotyczących zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby powyżej 75 roku życia: w 2021 roku było to 12 osób, w 2022 roku – 9, natomiast w 2023 roku wydano 2 tego typu świadczenia.

Wykres 60. Liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności i nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Opłatę za pobyt w DPS ponosi sam mieszkaniec, jednak nie więcej niż 70% swojego dochodu. Jeżeli nie pokrywa on opłaty w całości, różnicę ponoszą małżonek, zstępni przed wstępnymi, a w przypadku, gdy ich dochody nie przekraczają 300% kryterium dochodowego, koszty ponosi gmina.

W latach 2021-2023 liczba mieszkańców, za których pobyt w DPS poniosła odpłatność Gmina kształtowała się na względnie stałym poziomie – w 2021 było to 7 osób, natomiast w latach 2022-2023 – po 8 osób. Przeznaczana na ten cel kwota również uległa zwiększeniu, co szczegółowo ukazuje następująca tabela.

Tabela 36. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba osób przebywających w DPS	7	8	8
kwota świadczeń (w zł)	244 177,00	295 394,00	359 607,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

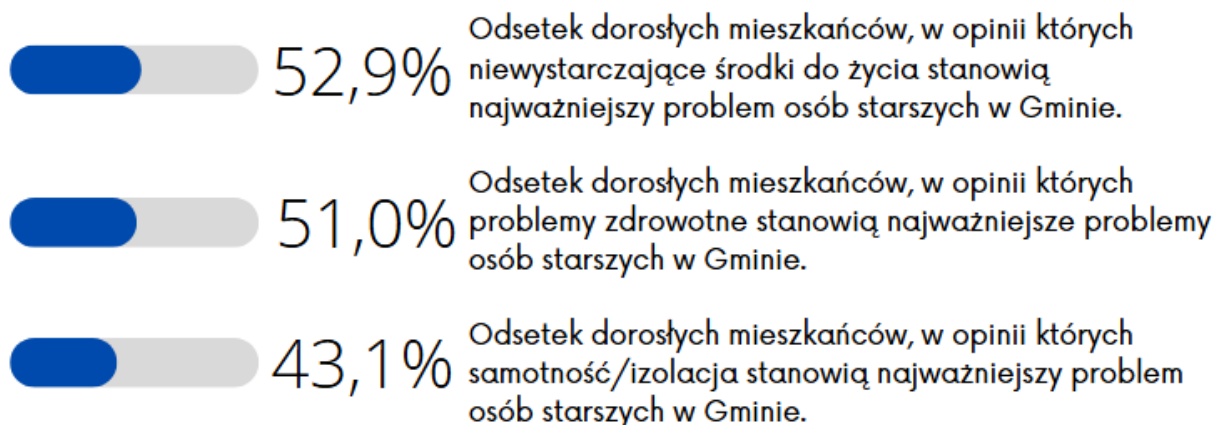
Istotną formą wsparcia świadczoną dla osób starszych jest program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus wsparcia seniorów” (realizacja modułu II). Jego głównym celem jest pomoc w codziennych czynnościach oraz poprawa bezpieczeństwa seniorów poprzez umożliwienie im dłuższego samodzielnego funkcjonowania w ich miejscu

zamieszkania. Korpus Wsparcia Seniorów zainicjowano w odpowiedzi na rosnące potrzeby społeczne wynikające z procesu starzenia się społeczeństwa oraz pandemii COVID-19, która uwypukliła problemy związane z izolacją seniorów. Moduł II obejmuje zapewnienie seniorom dostępu do tzw. opasek bezpieczeństwa. Opaski te są wyposażone w przycisk alarmowy, a także inne funkcje, takie jak monitorowanie podstawowych parametrów życiowych (np. tętna), co pozwala na szybkie reagowanie w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia seniora. Opaski mogą również zapewniać kontakt z odpowiednimi służbami ratunkowymi. W 2022 r. z opasek bezpieczeństwa skorzystało 10 osób, natomiast w 2023 roku – 13¹⁸.

W ramach zapewnienia zróżnicowanej oferty wsparcia i aktywizacji dla osób starszych, od 2019 roku na terenie Gminy działalność prowadzi **Klub Senior+**. Klub oferuje wiele możliwości aktywnego spędzania czasu, nawiązywania nowych znajomości oraz uczestnictwa w różnorodnych zajęciach, takich jak rękodzieło, florystyka, zajęcia kulinarne oraz spotkania ze specjalistami. Seniorzy mieli również możliwość uczestniczenia w zajęciach ruchowych, w tym gimnastyce, masażach i spacerach. Dodatkowo organizowano wycieczki, wyjazdy do grotty solnej, a także udział w seansach kinowych oraz spektaklach teatralnych¹⁹.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

¹⁸ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkwie za lata 2022-2023

¹⁹ Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkwie za 2023 rok

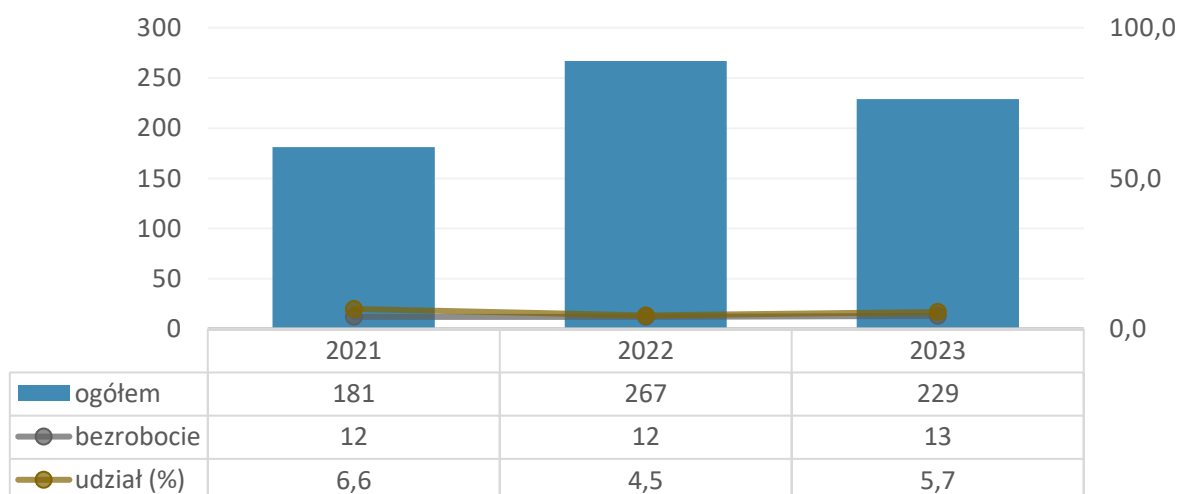
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej znajduje się bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy) jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość.

Zarówno w 2021 roku, jak i w 2022 roku wsparcia z powodu bezrobocia udzielono 12 rodzinom korzystającym z pomocy społecznej, z kolei w 2023 roku było to 13 rodzin. Na przestrzeni analizowanych lat udział rodzin korzystających ze wsparcia GOPS z powodu bezrobocia w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej ulegał wahaniom: w 2021 roku było to 6,6%, w 2022 roku – 4,5%, natomiast w 2023 roku – 5,7%.

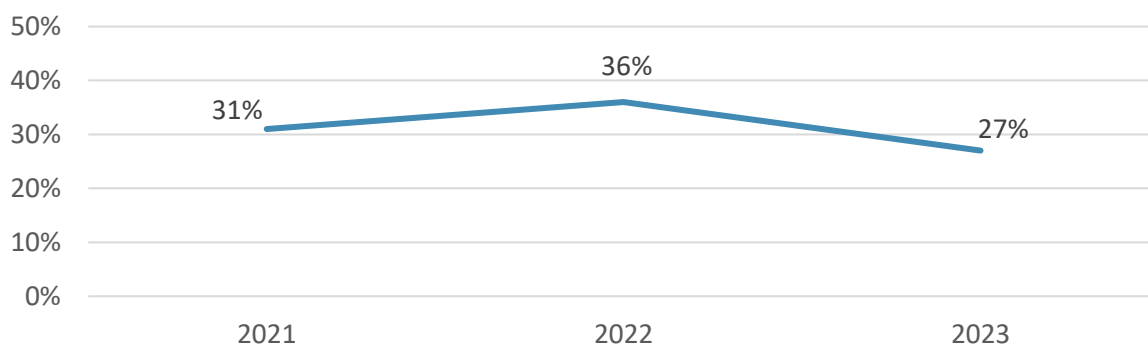
Wykres 61. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej obliczany jest jako stosunek liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia, do liczby osób w rodzinach korzystających z pomocy ogółem. Na przestrzeni lat zauważalne są wahania wartości: w 2021 roku było to 31%, w 2022 roku – 36%, z kolei w 2023 roku – 27%.

Wykres 62. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2023

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł.

Kolejna tabela przedstawia liczbę długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Kołczkowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu wrzesińskiego. Na przestrzeni analizowanych lat w Gminie zauważalny jest stopniowy spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych z 66 w 2021 roku do 45 w 2023 roku. Analogiczne tendencje widoczne są w przypadku powiatu nowotarskiego: w 2021 roku było to 698 osób, w 2022 roku – 593, z kolei w 2023 roku – 529. Biorąc pod uwagę udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie mieszkańców zarejestrowanych w PUP, zarówno w Gminie, jak i w powiecie zauważalne są wahania wartości. Szczegółowe dane widoczne są w kolejnej tabeli.

Tabela 37. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Kołczkowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu wrzesińskiego na przestrzeni lat 2021-2023

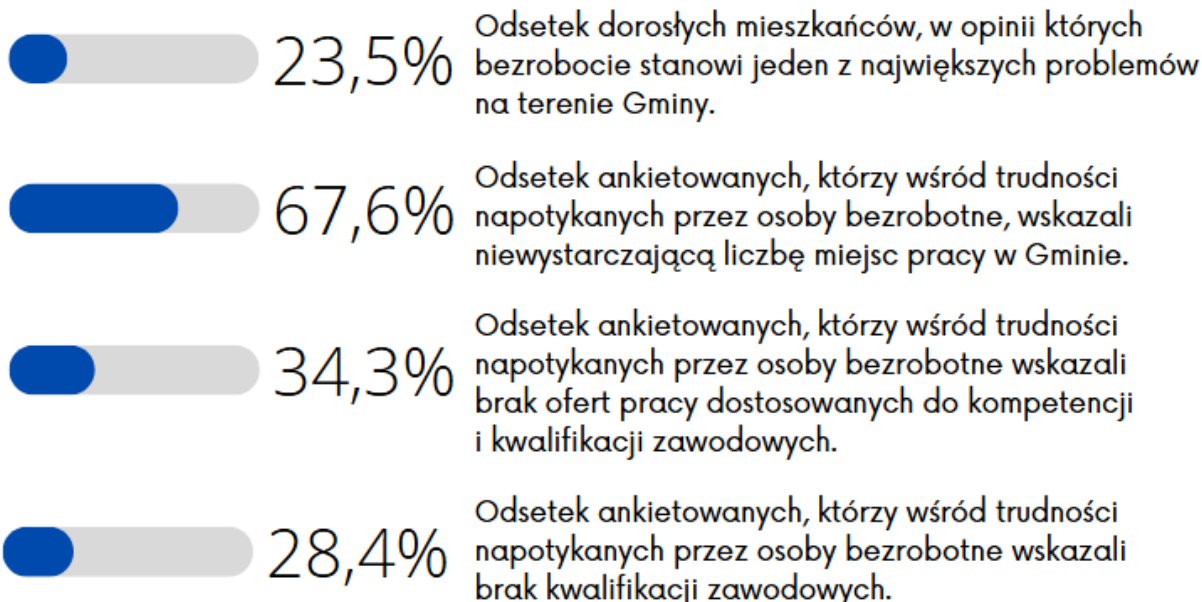
wyszczególnienie		2021	2022	2023
Gmina	liczba osób	66	64	45
	udział (%)	58,9	51,2	54,2
Powiat	liczba osób	698	593	529
	udział (%)	50,2	42,7	43,9

Źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/>

Gmina Kołczkowo prowadzi ścisłą współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy we Wrześni w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. PUP oferuje m.in. aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, do których należą m.in. staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i inne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

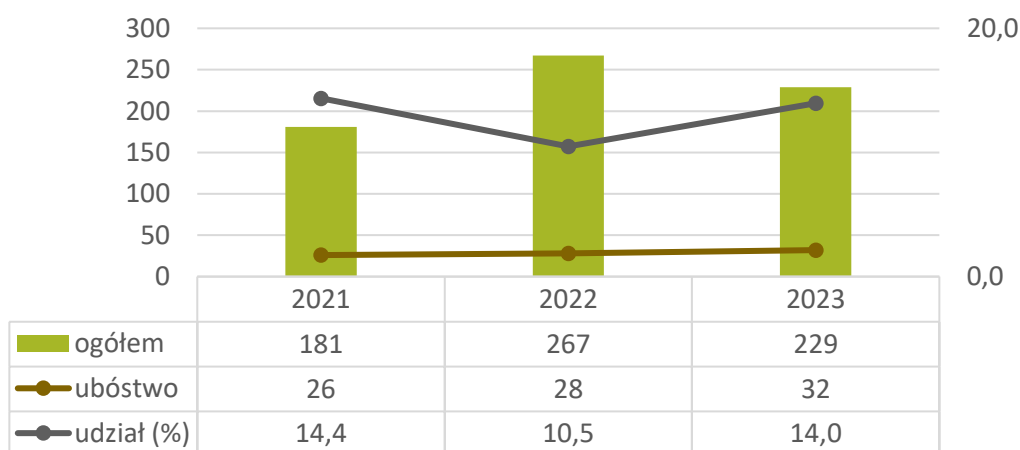
Wsparcie osób z problemem ubóstwa

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawnione były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

W 2023 roku w Gminie wystąpiła konieczność udzielenia pomocy i wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu ubóstwa w przypadku 32 spośród 229 rodzin objętych wsparciem z pomocy społecznej, w wyniku czego ich udział kształtował się na poziomie 14,0% wśród wszystkich rodzin korzystających z pomocy GOPS. Na przestrzeni lat 2021-2023 liczba rodzin będących beneficjentami GOPS z powodu ubóstwa wykazywała tendencje wzrostowe. Biorąc pod uwagę ich udział procentowy w ogólnej liczbie rodzin będących beneficjentami GOPS, w 2021 roku było to 14,4%, w 2022 roku – 10,5%, z kolei w 2023 roku kształtował się na poziomie 14,0%. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres.

Wykres 63. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Na przestrzeni analizowanych lat liczba świadczeniobiorców zasiłku stałego oraz celowego ulegała wahaniom, natomiast w przypadku zasiłku okresowego widoczna jest tendencja wzrostowa. W 2023 roku zasiłek stały pobierało 10 osób, zasiłek okresowy – 20 osób, natomiast zasiłek celowy – 34 osoby. W omawianym okresie dostrzec można spadek kwoty świadczeń w przypadku zasiłku stałego, natomiast wahania widoczne są w przypadku zasiłku okresowego i celowego. Szczegółowe dane przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 38. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023

rodzaj zasiłku	2021		2022		2023	
	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń	liczba osób	kwota świadczeń
zasiłek stały	9	57 442	12	54 465	10	53 279
zasiłek okresowy	15	21 055	16	25 062	20	21 983
zasiłek celowy	41	37 251	23	14 388	34	15 856

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”. Celem Programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością. W 2023 roku świadczenie pieniężne w ramach tego Programu przyznane zostało 11 osobom, natomiast niepieniężne w formie posiłku – 53, z czego większość przeznaczonych było dla dzieci. Na przestrzeni omawianych lat dostrzegalne są wahania liczby osób otrzymujących świadczenia pieniężne, zaś najwyższą wartość odnotowano w 2023 roku. W przypadku świadczeń niepieniężnych dostrzegalna jest tendencja wzrostowa: w 2021 roku korzystały z nich 43 osoby, w 2022 roku – 42, natomiast w 2023 roku było to 53 mieszkańców Gminy.

Tabela 39. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2023

wyszczególnienie	2021	2022	2023
świadczenie pieniężne	10	3	11
świadczenie niepieniężne:	43	45	53
w tym dzieci	33	42	51

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Osoby uzyskujące niskie dochody lub pozbawione dochodów mają możliwość ubiegania się o dofinansowanie do wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. W 2021 roku z dodatków mieszkaniowych korzystało 9 gospodarstw domowych, natomiast w latach 2022-2023 było to po 17 gospodarstw. W omawianym okresie kwoty świadczeń wykazywały tendencje wzrostowe. Szczegółowe dane przedstawia poniższa tabela.

Tabela 40. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022

wyszczególnienie	2021	2022	2023
liczba gospodarstw domowych	9	17	17
kwota świadczeń (zł)	19 498	47 705	65 764

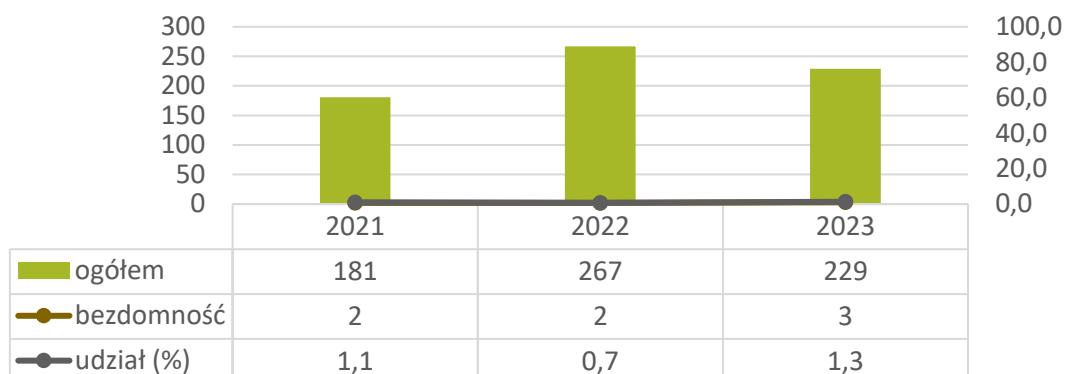
Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 i 2023 rok

Wsparcie mieszkańców Gminy odbywało się również w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD), a pomoc mogą otrzymywać osoby lub rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. W latach 2021-2023 GOPS współpracował ze Stowarzyszeniem Wielkopolski Bank Żywności, dystrybuując żywność w formie paczek dla 60 rodzin w 2021 roku, 65 rodzin w 2022 roku oraz 62 rodzin w roku 2023²⁰.

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem bezdomności – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. Na przestrzeni lat widoczne liczbą osób korzystających ze wsparcia GOPS z powodu bezdomności kształtuje się na zbliżonym poziomie: zarówno w roku 2021, jak i w 2022 roku były to po 2 osoby, z kolei w 2023 roku – 3 mieszkańców Gminy. Wahania wartości dostrzegalne są w przypadku ich udziału w ogólnej liczbie rodzin korzystających z pomocy społecznej, zaś najwyższą wartość odnotowano w 2023 roku, kształtującą się na poziomie 1,3%. Szczegółowe dane przedstawiono na poniższym wykresie.

²⁰ Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkwie za lata 2021-2023.

Wykres 64. Liczba osób, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezdomności w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej

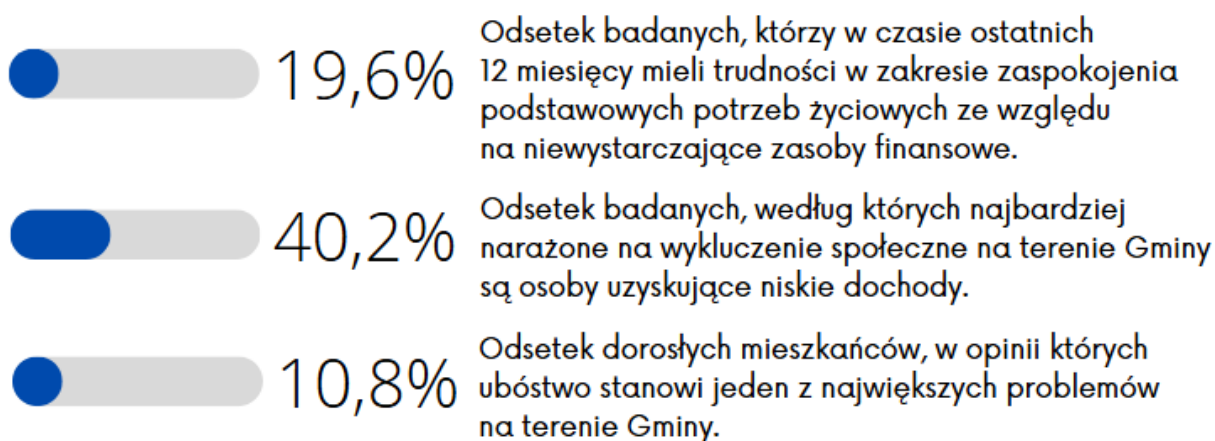

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczkowie nawiązał współpracę ze Stowarzyszeniem MONAR, które prowadzi Schronisko i Ogrzewalnię dla Osób Bezdomnych MARKOT w Zielińcu. Na mocy podpisanej umowy zapewniane jest schronienie osobom bezdomnym z terenu Gminy zarówno w formie czasowego pobytu w schronisku, jak i możliwości korzystania z ogrzewalni. Zarówno w 2021 roku, jak i w 2022 roku tego typu wsparcie zapewniono 1 osobie, z kolei w ostatnim roku poddanym analizie – 4²¹.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

²¹ Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkowie za lata 2021-2023

Zdrowie psychiczne

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian²².

Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak, ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim inne problemy społeczne.

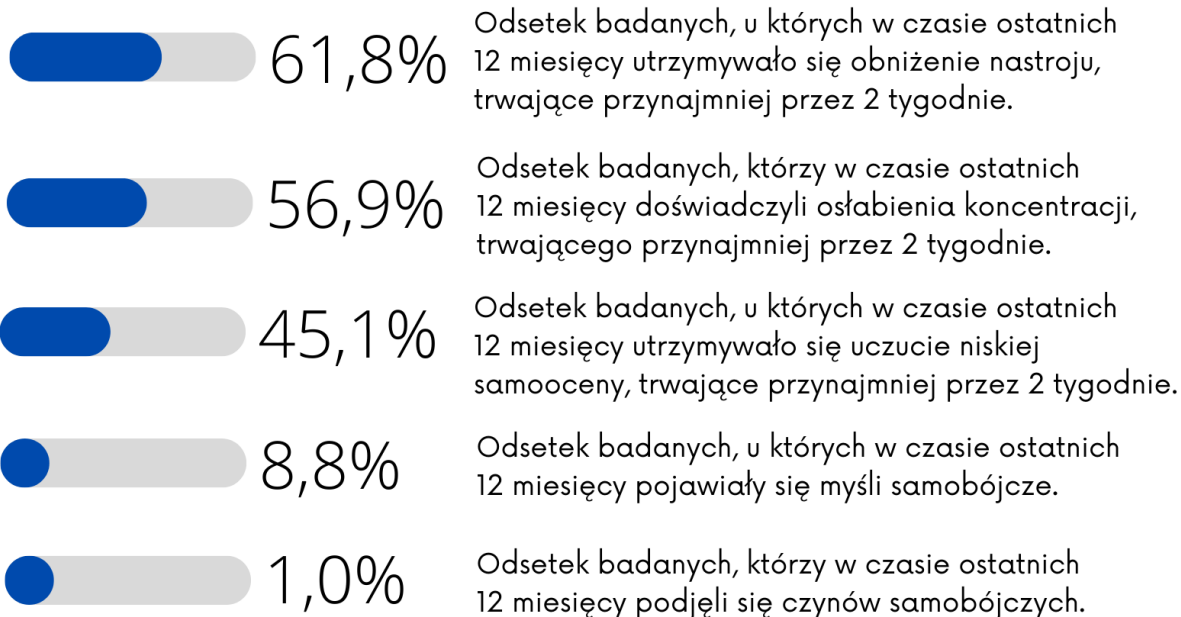
Jedną z form wsparcia w zakresie zdrowia psychicznego są **specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi**. Usługi te przeznaczone są dla osób dorosłych i dzieci, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychotyczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. W latach 2021-2023 żaden z mieszkańców Gminy nie korzystał z tego typu usług²³.

²² www.psychiatriapolska.pl

²³ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

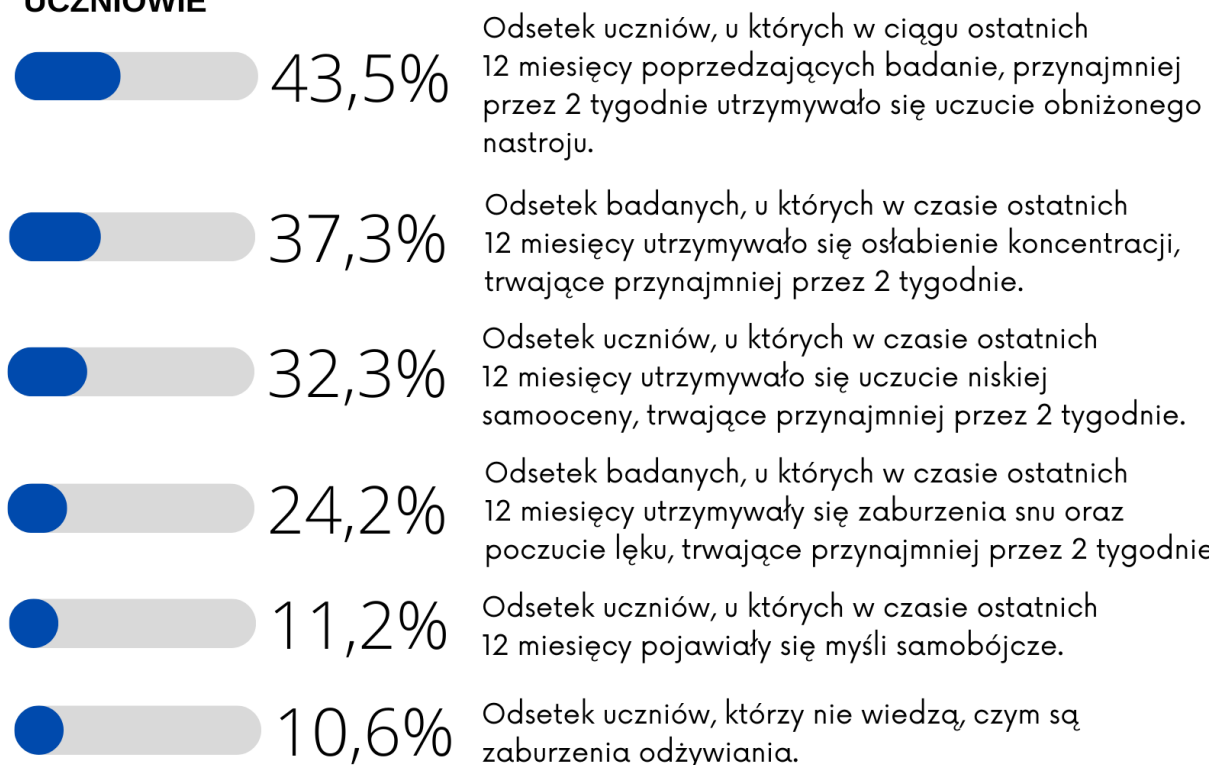
Wyniki badania przeprowadzonego w 2024 roku

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=102

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=161

Część programowa

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Kołczkowo została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Sformułowanie wizji pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza.

WIZJA

Gmina Kołczkowo tworzy przestrzeń wspólnoty i wsparcia, w której każdy mieszkaniec, niezależnie od wieku, sytuacji życiowej czy statusu społecznego, ma szansę na pełny rozwój.

Dążymy do tworzenia zintegrowanego systemu pomocy społecznej, wzmacniania więzi międzypokoleniowych, wspierania osób zagrożonych wykluczeniem oraz rozwijania lokalnych inicjatyw sprzyjających integracji społecznej, edukacji i aktywności zawodowej.

MISJA

Naszą misją jest wspieranie mieszkańców Gminy Kołczkowo w rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez skuteczne, dostępne i zintegrowane działania, które promują równość szans, wzmacniają więzi społeczne oraz rozwijają lokalny potencjał. Dążymy do tworzenia przyjaznego środowiska, w którym każdy mieszkaniec – od najmłodszych po seniorów – znajdzie wsparcie, motywację do działania i możliwości do rozwoju.

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne i współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

1

Zapewnienie wsparcia rodzinom oraz budowanie systemu wspierającego rozwój dzieci i młodzieży.

2

Wspieranie seniorów i osób z niepełnosprawnościami w integracji społecznej oraz w poprawie jakości i poziomu życia.

3

Budowa efektywnego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień i ich rodzin.

4

Poprawa efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

5

Wzmacnianie kompetencji zawodowych mieszkańców Gminy oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

6

Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.

Cel strategiczny nr 1

Zapewnienie wsparcia rodzinom oraz budowanie systemu wspierającego rozwój dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 1: Realizacja działań reintegracyjnych skierowanych do rodzin dysfunkcyjnych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Inicjowanie działań mających na celu utworzenie rodzin wspierających na terenie Gminy.	Wsparcie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze dzięki pomocy rodziny wspierającej.	Liczba podjętych działań w kierunku utworzenia rodzin wspierających.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych.	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	GOPS, PCPR	Budżet Gminy
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów.	Wzrost świadomości mieszkańców o możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy.	Liczba rozpowszechnionych informacji.	GOPS, GKRPA, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zapewnienie potrzeb bytowych rodzin poprzez udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej.	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba rodzin korzystających z pomocy materialnej i niematerialnej.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa

Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny.	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin.	Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń.	GOPS, GKRPA, ZI, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Utworzenie placówki zapewniającej opiekę nad dziećmi do lat 3.	Umożliwienie rodzicom podjęcia zatrudnienia oraz pomoc w realizacji codziennych spraw.	Liczba miejsc w placówce opieki nad dziećmi do lat 3.	UG, NGO, podmioty sektora prywatnego	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel operacyjny 2: Kompleksowy rozwój dzieci i młodzieży oraz zapewnienie równych szans edukacyjnych i rozwojowych.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zainicjowanie działalności Placówki Wsparcia Dziennego.	Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży, organizacja ich czasu wolnego. Zapewnienie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	Liczba funkcjonujących Placówek Wsparcia Dziennego.	GOPS, UG	Budżet Gminy Budżet Państwa
Współpraca ze szkołami i przedszkolami w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin.	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży.	Liczba szkół/przedszkoli, z którymi podjęto współpracę.	GOPS, UG, placówki oświatowe	Bez kosztów
Systematyczne doposażanie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt.	Podniesienie poziomu edukacji i jakości kształcenia w szkołach.	Liczba podjętych działań w celu doposażenia placówek oświatowych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035

Organizowanie, wspieranie i promocja imprez oraz wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi.	Wzrost integracji rodzin z dziećmi.	Liczba zorganizowanych imprez. Szacunkowa liczba uczestników.	GOPS, UG, NGO, instytucje kultury, placówki oświatowe	Budżet Gminy Środki zewnętrzne
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy.	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży oraz rozwijanie form spędzania czasu wolnego przez uczniów.	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.	UG, NGO, instytucje kultury, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze zewnętrzne
Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem psychologicznym i socjalnym.	GOPS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy.	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych.	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	UG, GKRPA, NGO, instytucje kultury, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze zewnętrzne

Cel strategiczny nr 2

Wspieranie seniorów i osób z niepełnosprawnościami w integracji społecznej oraz w poprawie jakości i poziomu życia.

Cel operacyjny 1: Umożliwienie seniorom i osobom z niepełnosprawnościami dostępu do świadczeń i usług społecznych, przy zapewnieniu możliwości pozostania w ich dotychczasowym miejscu zamieszkania.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Promowanie i organizowanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością.	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamywania barier społecznych.	Liczba wolontariuszy. Liczba osób objętych wolontariatem.	GOPS, NGO, instytucje kultury, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Inicjowanie działań służących dostosowywaniu infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej.	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności.	UG	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON Fundusze Europejskie
Współpraca z sektorem pozarządowym w obszarze wsparcia seniorów i osób z niepełnosprawnością oraz wspieranie ich działalności.	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z sektorem pozarządowym.	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi.	GOPS, NGO, UG	Budżet Gminy
Kontynuowanie, inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.	Zwiększenie aktywności i integracji społecznej seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba osób objętych programami.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusz Solidarnościowy

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035

Zapewnienie specjalistycznego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami poprzez zainicjowanie działalności asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością.	Wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im specjalistycznej opieki.	Liczba asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej. Liczba osób objętych wsparciem asystentów.	GOPS, UG, NGO	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Zapewnienie wsparcia członkom rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobami z niepełnosprawnością.	Poprawa jakości życia członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnościami poprzez zapewnienie czasu na odpoczynek i regenerację.	Liczba osób korzystających z opieki wytchnieniowej.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy Fundusz Solidarnościowy Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych.	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności.	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi. Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych.	UG, GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa PFRON
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym.	Poprawa warunków bytowych osób z niepełnosprawnością i osób starszych.	Liczba osób objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie miejsc w Domach Pomocy Społecznej.	Poprawa warunków bytowych osób wymagających całodobowej opieki.	Liczba mieszkańców przebywających w Domach Pomocy Społecznej.	GOPS	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Dostęp do oferty aktywizującej seniorów i osoby z niepełnosprawnościami oraz rozwój działań na rzecz partycypacji społecznej tych grup.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie kompetencji i umiejętności seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami.	Poprawa dostępności do zajęć sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością. Wzrost ich aktywności społecznej.	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnościami uczestniczących w zajęciach.	GOPS, UG, NGO, instytucje kultury	Budżet Gminy Fundusze Europejskie
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej.	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością.	Liczba podjętych działań promujących.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Informowanie i kierowanie osób z niepełnosprawnościami na warsztaty terapii zajęciowej w porozumieniu z sąsiednimi gminami.	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztat Terapii Zajęciowej.	Liczba uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej.	UG, WTZ, GOPS	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa
Kontynuacja działalności Klubu Seniora.	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna.	Liczba działających Klubów Seniora.	UG, GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel strategiczny nr 3

Budowa efektywnego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień i ich rodzin.

Cel operacyjny 1: Ograniczenie problemu uzależnień na terenie Gminy i eliminacja ich negatywnego wpływu na społeczeństwo.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia.	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia.	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego.	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego.	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące.	GKRPA, GOPS	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu; kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu.	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe.	Liczba wniosków skierowanych do sądu. Liczba wydanych opinii.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Kontynuacja działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego na terenie Gminy.	Zapewnienie dostępności do wsparcia dla osób uzależnionych oraz ich rodzin.	Liczba działających PIK.	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Cel operacyjny nr 2 – Wzrost efektywności i ilości prowadzonych działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocja zdrowego stylu życia.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPiN związanych z tematyką uzależnień.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktyki. Liczba przeprowadzonych programów.	GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja w szkołach warsztatów i innych form edukacyjnych, uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki.	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów.	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Realizacja szkoleń dla właścicieli i sprzedawców w punktach sprzedaży napojów alkoholowych dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu.	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży. Podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży.	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami.	GKRPA, UG	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci z rodzin dotkniętych problemami uzależnień.	Ograniczenie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci biorących udział w wypoczynku z programem profilaktycznym.	GKRPA	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach i akcjach informacyjno-edukacyjnych, skierowanych do różnych grup odbiorców służących profilaktyce rozwiązywania problemów uzależnień.	Zmiana postaw mieszkańców względem używania substancji psychoaktywnych.	Liczba zrealizowanych ogólnopolskich i lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych.	GKRPA, GOPS, PP, UG, NGO, instytucje kultury, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA i innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, policjantów) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności działań profilaktycznych.	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	GKRPA, GOPS, UG, PP, placówki oświatowe	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej.	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia.	Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia. Liczba uczestników.	GKRPA, UG	Budżet Gminy Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Wzmocnienie działań funkcjonariuszy Policji w zakresie ograniczania dystrybucji substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Spadek dostępności do nielegalnych substancji psychoaktywnych na terenie Gminy.	Liczba działań podjętych przez funkcjonariuszy Policji.	UG, PP	Budżet Gminy

Cel strategiczny nr 4

Poprawa efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel operacyjny 1: Udzielanie wsparcia rodzinom borykającym się z problemem przemocy domową.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udzielanie pomocy rodzinom doznającym przemocy w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Spadek liczby rodzin, w których występuje przemoc.	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”. Liczba wszczętych procedur. Liczba zakończonych procedur.	GOPS, GKRPA, PP, ZI, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy.	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, UG, GKRPA, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie aktualnych przepisów prawa regulujących problematykę przemocy domowej oraz procedury „Niebieskie Karty”.	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”.	Liczba uczestników szkoleń.	GOPS, GKRPA, PP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej.	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Liczba udzielonych porad. Liczba osób korzystających z poradnictwa.	GOPS, GKRPA, ZI, PIK	Budżet Gminy

Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych.	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową.	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych.	GOPS, GKRPA, ZI	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej.	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej.	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej.	GOPS, ZI, UG, PCPR	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Wsparcie lokalnego systemu profilaktyki w zakresie przemocy domowej w celu podniesienia świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej i jej następstw.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych przeciw przemocy domowej.	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej, a także wzrost wrażliwości społeczności na jej przejawy.	Liczba działań podjętych w ramach kampanii. Liczba osób uczestniczących w kampanii.	GOPS, ZI, GKRPA, PP, UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Realizacja warsztatów dla uczniów dotyczących przemocy domowej, rówieśniczej oraz cyberprzemocy, a także komunikacji interpersonalnej i umiejętności rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy.	Podniesienie umiejętności psychospołecznych uczniów, wzrost wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie przemocy.	Liczba uczniów biorących udział w warsztatach. Liczba zorganizowanych warsztatów.	UG, ZI, PP, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Przeprowadzanie akcji informacyjnych wśród mieszkańców w zakresie cyberprzemocy.	Ograniczenie zjawiska cyberprzemocy oraz poszerzenie wiedzy lokalnej społeczności na temat przemocy w Internecie.	Liczba zorganizowanych akcji informacyjno-profilaktycznych z zakresu cyberzagrożeń.	UG, GOPS, ZI, PP, placówki oświatowe	Budżet Gminy

Cel strategiczny nr 5

Wzmacnianie kompetencji zawodowych mieszkańców Gminy oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cel operacyjny 1: Zwiększanie szans na zatrudnienie poprzez efektywne wsparcie dla osób pozostających bez pracy.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych oraz zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia.	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie.	Liczba zorganizowanych szkoleń. Liczba osób biorących w nich udział.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych.	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych.	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych.	UG, GOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizowanie działań informacyjnych w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych.	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia.	Liczba podjętych działań informacyjnych.	GOPS, PUP, UG	Budżet Gminy
Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych w celu aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych.	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne.	GOPS	Budżet Gminy

Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży.	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież.	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego.	placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Prowadzenie działań motywujących lokalnych przedsiębiorców do zatrudniania osób z niepełnosprawnością oraz dostosowywania warunków zatrudnienia do potrzeb tej grupy.	Zwiększenie możliwości zatrudnienia osób z niepełnosprawnością z terenu Gminy.	Liczba podjętych działań motywujących.	UG, NGO	Budżet Gminy

Cel operacyjny 2: Zmniejszanie skali ubóstwa oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych i rozwiązywania trudnej sytuacji życiowej.	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy.	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną.	GOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa

Udzielanie uczniom pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych.	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja zadania własnego Gminy w zakresie udzielania schronienia osobom w kryzysie bezdomności.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom w kryzysie bezdomności.	Liczba osób bezdomnych korzystających ze wsparcia schronisk.	UG, GOPS, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie pomocy w zakresie dożywiania w formie zasiłków na zakup żywności oraz w formie pomocy niepieniężnej – posiłku.	Zwiększenie dostępności do pomocy w zakresie dożywiania.	Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie zasiłku. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie posiłku.	GOPS, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel strategiczny nr 6

Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy

Cel operacyjny nr 1 – Tworzenie efektywnego systemu wsparcia oraz podnoszenie świadomości społeczności lokalnej na temat zdrowia psychicznego.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Realizacja działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów natury psychicznej.	Liczba przeprowadzonych działań. Liczba osób korzystających ze wsparcia.	GOPS, UG, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego.	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego.	Liczba przeprowadzonych programów/warsztatów. Liczba uczestników.	UG, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Udzielanie pomocy psychologicznej i psychiatrycznej dzieciom i młodzieży oraz osobom dorosłym.	Poprawa dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.	Liczba osób, którym udzielono pomocy psychologicznej i psychiatrycznej.	GOPS, PIK, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, NGO	Budżet Gminy

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu gminy Kołaczkowo. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- ▶ budżet Wojewody,
- ▶ budżet Samorządu Województwa,
- ▶ Fundusz Pracy,
- ▶ Fundusz Solidarnościowy,
- ▶ środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- ▶ środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- ▶ środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- ▶ środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych gminy Kołaczkowo. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych. Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2023-2024, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej. W prognozie na lata 2025-2035 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku wydatków na pomoc społeczną przewidywanego na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołaczkowie.

Tabela 41. Ramy finansowe Strategii

rok	ochrona zdrowia (dział 851)	pomoc społeczna (dział 852)	pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853)	edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	rodzina (dział 855)	ogółem
2023	101 252	1 770 334	68 850	54 684	3 098 651	5 093 771
2024 ²⁴	243 635	2 177 638	0	0	3 151 708	5 572 981
PROGNOZA						
2025	249 726	2 232 079	0	0	3 230 501	5 712 306
2026	255 969	2 287 881	0	0	3 311 263	5 855 113
2027	262 368	2 345 078	0	0	3 394 045	6 001 491
2028	268 927	2 403 705	0	0	3 478 896	6 151 528
2029	275 651	2 463 798	0	0	3 565 868	6 305 317
2030	282 542	2 525 392	0	0	3 655 015	6 462 949
2031	289 605	2 588 527	0	0	3 746 390	6 624 522
2032	296 846	2 653 240	0	0	3 840 050	6 790 136
2033	304 267	2 719 571	0	0	3 936 051	6 959 889
2034	311 873	2 787 561	0	0	4 034 453	7 133 887
2035	319 670	2 857 250	0	0	4 135 314	7 312 234

Źródło: opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok

System wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji

²⁴ Wartość za rok 2024 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2023 rok dla gminy Kołaczkowo.

i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołczkowie. Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 42. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Gminy Kołczkowo o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035”.	I kwartał 2025 r.
Etap II	Koordynacja realizacji działań objętych Strategią.	I kwartał 2025 r. – IV kwartał 2035 r.
Etap III	Monitoring.	na koniec każdego roku w okresie od 2025 r. do 2035 r.
Etap IV	Ewaluacja Strategii.	I kwartał 2036 r.

Źródło: opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

Strategia jest dokumentem „żywym” i wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Jednak należy pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. Kierownik GOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii GOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołczkowo na lata 2025-2035, ale również nowe, nieuwjęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołczkowie.

Komunikacja społeczna i promocja Strategii

W celu sprawnego funkcjonowania Strategii należy umożliwić społeczności lokalnej udział w procesie jej tworzenia i realizacji. Partnerzy mają możliwość zgłoszenia zmian w treści Strategii w zakresie wymagającym ich współpracy. Władze samorządowe w trakcie wdrażania Strategii muszą znaleźć skuteczną metodę przekazywania informacji do otoczenia. Powinny także zwrócić uwagę na sprawny system przyjmowania informacji z otoczenia, od partnerów społecznych.

Władze samorządowe mogą wspierać współpracę i utrzymywać stały kontakt zarówno z podmiotami wewnętrznymi, obejmującymi pracowników zaangażowanych bezpośrednio w administrowanie Gminą, wykorzystując ich wiedzę, motywację, umiejętności praktyczne oraz kompetencje interpersonalne, ale też korzystać z technologii i zasobów organizacji.

Jednocześnie kluczowa będzie efektywna komunikacja z otoczeniem zewnętrznym obejmującym: ogół mieszkańców Gminy, grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje czy przedsiębiorstwa.

Otoczenie zewnętrzne dalsze to natomiast otoczenie Gminy jako wspólnoty terytorialnej: sąsiednie gminy, struktury powiatowe, wojewódzkie i ogólnopolskie. Obszarami działań w zakresie komunikacji społecznej są:

- ▶ możliwość wnioskowania zmian zapisów Strategii przed jej uchwaleniem;
- ▶ informacja o postępach wdrażania Strategii;
- ▶ współpraca z mediami – podawanie informacji o wdrażanych projektach w mediach;
- ▶ informacje zamieszczane na stronach internetowych.

Promocja Strategii ma na celu stanowienie i utrzymywanie współpracy między samorządem a społeczeństwem. Informowanie oraz promocja odbywać się będzie poprzez podawanie w prasie lokalnej oraz w Internecie danych na temat zaangażowania finansowego Unii Europejskiej w realizację projektów oraz stanie zaawansowania realizacji zadań i ich efektów w ramach Strategii.

Monitoring i ewaluacja

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Dla oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UG, Policji, PUP, ze sprawozdań GOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez GOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołczkowie.

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi gminy Kołczkowo do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie pomocnym narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej Gminy w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukaże realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki

monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku poprzedzającego wdrożenie Strategii, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane wartości, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów.

Tabela 43. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa (2023 r.)	Wartość docelowa (2035 r.)
Zapewnienie wsparcia rodzinom oraz budowanie systemu wspierającego rozwój dzieci i młodzieży.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	8	do 15
	Liczba asystentów rodziny	1	min. 1
	Liczba rodzin wspierających	0	min. 1
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	7,4	poniżej 10,0
	Wskaźnik deprywacji lokalnej (%)	2,00	poniżej 3,00
	Liczba żłobków/klubów dziecięcych na terenie Gminy	0	min. 1
	Wspieranie seniorów i osób z niepełnosprawnościami w integracji społecznej oraz w poprawie jakości i poziomu życia.	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności (%)	20,6
Liczba osób w DPS, za których Gmina ponosi odpłatność		8	do 15
Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)		15,3	do 20,0
Liczba działających Klubów Seniora		1	min. 1

Budowa efektywnego systemu wsparcia dla osób zmagających się z problemem uzależnień i ich rodzin.	Liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	do 5
	Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie	399	min. 400
	Liczba uczniów objętych rekomendowanymi programami	0	min. 200
	Liczba nauczycieli objętych rekomendowanymi programami	0	min. 20
	Liczba działających PIK	1	min. 1
	Liczba osób z problemem alkoholowym korzystających z PIK	3	do 5
	Liczba osób z problemem narkotykowym korzystających z PIK	2	do 5
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	1,3	do 2,0
Poprawa efektywności podejmowanych działań interwencyjnych i profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu przemocy w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	0,4	do 1,0
	Liczba rodzin objętych procedurą NK	8	do 10
	Liczba NK, które wpłynęły do ZI	10	do 15
	Liczba posiedzeń ZI	4	min. 6 (min. raz na dwa miesiące)
	Liczba osób stosujących przemoc domową korzystających z PIK	0	do 5
	Liczba osób doznających przemocy domowej korzystających z PIK	2	do 5

Wzmacnianie kompetencji zawodowych mieszkańców Gminy oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.	Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej (%)	27	poniżej 25
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	5,7	poniżej 10,0
	Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP (%)	54,2	poniżej 50,0
	Udział rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w ogóle korzystających z pomocy społecznej (%)	14,0	do 15,0
	Liczba osób korzystających z zasiłku stałego	10	do 10
	Liczba osób korzystających z zasiłku okresowego	20	do 15
	Liczba osób korzystających z zasiłku celowego	34	do 30
Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy.	Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi	0	do 5
	Liczba zrealizowanych programów wśród dzieci i młodzieży w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego	0	min. 11 (raz do roku)

Źródło: opracowanie własne

Wnioski i podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia i tworzy możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych i przewidują planowane sposoby ich zaspokajania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej, a także szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w jej obszarze. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka socjalne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych. Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnych od możliwości finansowych. Będzie podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców gminy Kołaczkowo i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Przyjmuje się w niniejszym dokumencie, że osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

- ▶ podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz ścisłej korelacji tych działań z potrzebą zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci,
- ▶ dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa; działania będą ukierunkowane na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, ale również na ich wszechstronną aktywizację,
- ▶ podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego, które swoją działalnością wspierają społeczeństwo,
- ▶ wspieraniu działań prospołecznych, wolontarystycznych i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy,
- ▶ promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej,
- ▶ doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowaniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- ▶ zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych, chorych i starszych,
- ▶ interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na budowanie kolejnych narzędzi na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców.

Realizacja głównych założeń dokumentu powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Kołczkowo, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

Bibliografia

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie. Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Europa 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.
3. <https://bdl.stat.gov.pl>.
4. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
5. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
6. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych.
7. Model współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych, ISP, 2019.
8. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2021, 2022 i 2023 rok.
9. Pikuła N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020.
10. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień w Polsce w samorządach lokalnych w 2022 roku. Zestawienia statystyczne.
11. Raport o stanie Gminy Kołczkowo za rok 2021, 2022, 2023.
12. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych PARPA-G1 za 2021 rok.
13. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022 rok i 2023 rok.
14. Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kołczkowie za lata 2021-2023.
15. Sprawozdanie z działalności Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej za lata 2021-2023.
16. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030.
17. Szatur-Jaworska B., Diagnoza i diagnozowanie w polityce społecznej.
18. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 2005.
19. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1283 z późn. zm.).
20. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1939).
21. www.psychiatriapolska.pl.

Spis rysunków, tabel, wykresów

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Kołaczkowo.....	18
Rysunek 2. Liczba podmiotów zarejestrowanych na terenie gminy Kołaczkowo według klas wielkości (stan na koniec 2023 roku)	21
Rysunek 3. Klasyfikacja podmiotów ekonomii społecznej	30
Rysunek 4. Obszary współpracy międzyinstytucjonalnej.....	31
Rysunek 5. Łączna wartość sprzedanego na terenie gminy Kołaczkowo alkoholu w latach 2021-2023	87
Rysunek 6. Elementy procesu planowania strategicznego	106

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	9
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Kołaczkowo w porównaniu do powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego na przestrzeni lat 2021-2023	19
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności gminy Kołaczkowo w latach 2021-2023 (w procentach)	20
Tabela 4. Liczba dzieci w przedszkolach w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023	23
Tabela 5. Liczba uczniów w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023	24
Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące publicznej opieki zdrowotnej w gminie Kołaczkowo w porównaniu do powiatu wrzesińskiego w 2023 roku	28
Tabela 7. Zakres usług społecznych i przypisane do nich zadania publiczne.....	32
Tabela 8. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Kołaczkowo na przestrzeni lat 2021-2023	34
Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć według liczby wypłaconych świadczeń w latach 2021-2023	37
Tabela 10. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń niepieniężnych i pieniężnych w latach 2021-2023	38
Tabela 11. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2021-2023	38
Tabela 12. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=75	44
Tabela 13. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=75	45
Tabela 14. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=7 ...	50
Tabela 15. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=7	50
Tabela 16. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=100	53

Tabela 17. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=22	54
Tabela 18. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=18	64
Tabela 19. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=35	68
Tabela 20. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=31	68
Tabela 21. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=28	69
Tabela 22. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=29	70
Tabela 23. Czy zdarza Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=160.....	72
Tabela 24. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2021-2023	77
Tabela 25. Liczba dzieci i kwota odpłatności za pobyt dzieci z terenu gminy Kołaczkowo w pieczy zastępczej w latach 2021-2023.....	79
Tabela 26. Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka na przestrzeni lat 2021-2023	81
Tabela 27. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności na przestrzeni lat 2021-2023	81
Tabela 28. Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed 21 rokiem życia na przestrzeni lat 2021-2023.....	82
Tabela 29. Specjalny zasiłek opiekuńczy na przestrzeni lat 2021-2023	82
Tabela 30. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni lat 2021-2023...	82
Tabela 31. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2021-2023	85
Tabela 32. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2021-2023	86
Tabela 33. Dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej i grup diagnostyczno-pomocowych w latach 2021-2023	91
Tabela 34. Dane statystyczne dotyczące procedur „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023...	92
Tabela 35. Liczba rodzin oraz osób w rodzinach objętych procedurą "Niebieskie Karty" w latach 2021-2023	92
Tabela 36. Odpłatność Gminy za pobyt w domu pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2023	95
Tabela 37. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Kołaczkowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu wrzesińskiego na przestrzeni lat 2021-2023	99
Tabela 38. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2021-2023	101
Tabela 39. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2021-2023	101

Tabela 40. Liczba gospodarstw domowych korzystających z dodatków mieszkaniowych oraz kwota świadczeń w latach 2020-2022	102
Tabela 41. Ramy finansowe Strategii	125
Tabela 42. Harmonogram wdrażania Strategii.....	126
Tabela 43. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych	129

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Kołaczkowo w latach 2021-2023.....	18
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie wrzesińskim na przestrzeni lat 2021-2023 w porównaniu do województwa wielkopolskiego i całej Polski (stan na koniec roku, w procentach)	20
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023	21
Wykres 4. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON na 1 000 mieszkańców w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim, województwie wielkopolskim oraz Polsce w latach 2021-2023	22
Wykres 5. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w 2024 roku uczniów z gminy Kołaczkowo, powiatu wrzesińskiego i województwa wielkopolskiego	25
Wykres 6. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim oraz województwie wielkopolskim w latach 2021-2023.....	27
Wykres 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Kołaczkowo, powiecie wrzesińskim i województwie wielkopolskim na przestrzeni lat 2021-2023	34
Wykres 8. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej w gminie Kołaczkowo w latach 2021-2023	36
Wykres 9. Wskaźnik deprivacji lokalnej na przestrzeni lat 2021-2023	37
Wykres 10. Powody udzielania świadczeń w 2023 roku (liczba rodzin)	39
Wykres 11. Płeć: N=102.....	41
Wykres 12. Wiek: N=102	42
Wykres 13. Wykształcenie: N=102	42
Wykres 14. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=102	43
Wykres 15. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=102	44
Wykres 16. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=102	45
Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=102	46
Wykres 18. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=102	47
Wykres 19. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy,	

korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.)? N=102	48
Wykres 20. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy w swoim domu? N=102	49
Wykres 21. Jak często, w okresie 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i doświadczyć przemocy? N=102	49
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, gdzie zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=102	51
Wykres 23. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) jest metodą wychowawczą, która: N=102	51
Wykres 24. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=102	52
Wykres 25. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=102	53
Wykres 26. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdrapki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=102	54
Wykres 27. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=102	55
Wykres 28. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=102	56
Wykres 29. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=102	57
Wykres 30. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=102	58
Wykres 31. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=102	58
Wykres 32. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=102	59
Wykres 33. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=102	60
Wykres 34. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=102	61
Wykres 35. Płeć: N=161.....	62
Wykres 36. Wiek: N=161	63
Wykres 37. Klasa: N=161	63
Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=161	64

Wykres 39. Ile razy zdarzyło Ci się: N=161	65
Wykres 40. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=161	66
Wykres 41. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy, e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=161	67
Wykres 42. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=161	67
Wykres 43. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=161	69
Wykres 44. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=161	70
Wykres 45. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=161	71
Wykres 46. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=161	72
Wykres 47. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraпки, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=161	73
Wykres 48. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=161	74
Wykres 49. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=161	75
Wykres 50. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami oraz korzystających z jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka na przestrzeni lat 2021-2023.....	78
Wykres 51. Liczba osób korzystających ze świadczenia alimentacyjnego na przestrzeni lat 2021-2023	78
Wykres 52. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	79
Wykres 53. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu niepełnosprawności w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej.....	80
Wykres 54. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu alkoholizmu w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	84
Wykres 55. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołaczkowo na przestrzeni lat 2021-2023.....	87

Wykres 56. Liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Kołaczkowo, województwie wielkopolskim i całej Polsce w 2022 roku	88
Wykres 57. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu przemocy w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	90
Wykres 58. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Kołaczkowo na przestrzeni lat 2021-2023	94
Wykres 59. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2021-2023	94
Wykres 60. Liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego dla osoby, która ukończyła 75 lat na przestrzeni lat 2021-2023.....	95
Wykres 61. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	97
Wykres 62. Wskaźnik bezrobocia wśród beneficjentów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2021-2023	98
Wykres 63. Liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej .	100
Wykres 64. Liczba osób, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezdomności w latach 2021-2023 oraz ich udział w ogóle korzystających z pomocy społecznej	103

Uzasadnienie

Konieczność opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z art. 16 b i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej / Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm./.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Kołaczkowo na lata 2025-2035 określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować ich skutki. Strategia stanowi zatem podstawę do realizacji stosunkowo trwałych wzorów interwencji społecznych, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym i doprowadzić do integracji społecznej. Strategia stanowi materiał wyjściowy do opracowania szczegółowych programów i projektów z zakresu polityki społecznej. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak i szerokiej, aktywnej i skoordynowanej współpracy przedstawicieli administracji samorządowej i partnerów społecznych.